Załącznik do uchwały Nr XXXIX.34.2021

Rady Powiatu w Opatowie

z dnia 12 maja 2021 r.

Informacja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opatowie o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu opatowskiego za 2020 rok

Powiatowa Stacja
Sanitarno - Epidemiologiczna
w Opatowie

RAPORT O STANIE SANITARNYM POWIATU OPATOWSKIEGO 2020

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny

Opatów, luty 2021

Opracowanie zbiorowe

Autorzy:
Kinga Dorociak – rozdział 8
Teresa Dyka – rozdział 4
Beata Janicka – rozdziały 1 i 5
Anna Gniaź – rozdział 7
Sylwia Kot – rozdział 9
Małgorzata Małkiewicz – rozdział 2
Magdalena Masternak – Wstęp i Podsumowanie
Lucyna Mizera – rozdział 6
Jolanta Nowak – rozdział 3

Skład i opracowanie graficzne
Zbigniew Gubernat

Spis treści

WSTĘP 6

1 OCENA ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNEGO 10

1.1 Zachorowania na wybrane choroby 10
1.2 Przypadki pokąsania osób przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę lub zanieczyszczenie śliną tych zwierząt, po których podjęto szczepienia przeciw wściekliźnie. 15
1.3 Realizacja programu szczepień ochronnych 17
1.4 Zachorowania na grypę 18
1.5 Zakażenia SARS-CoV-2/ COVID-19 18
1.6 Podsumowanie: 21

2 JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA I CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ. 24

2.1 Wymagania, jakim powinna odpowiadać jakość wody. 24
2.2 Charakterystyka poszczególnych grup urządzeń zaopatrzenia ludności w wodę 25
2.2.1 Wodociągi o produkcji wody < 100m$^{3/}$ dobę 25
2.2.2 Wodociągi o produkcji wody 101- 1000 m3/ dobę 26
2.2.3 Wodociągi o produkcji wody 1001-10000 m3/ dobę 31
2.2.4 Inne podmioty zaopatrujące w wodę 33
2.2.5 Ujęcia powierzchniowe 34
2.2.6 Przyznane odstępstwa dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi 34
2.3 Badania ciepłej wody w szpitalach i w budynkach zamieszkania zbiorowego na obecność pałeczek Legionella sp. 34
2.3.1 Badania ciepłej wody użytkowej w podmiotach leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne. 35
2.3.2 Badania ciepłej wody użytkowej w budynkach zamieszkania zbiorowego. 35
2.4 Wnioski. 35

3 ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY 37

3.1 Zadania i przedmiot działalności nadzoru 37
3.2 Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko. 39
3.3 Oceny oddziaływania na środowisko. 40
3.4 Dokumentacja projektowa (ocena rozwiązań w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych). 41
3.5 Odbiory obiektów. Uczestniczenie w dopuszczenie do użytkowania obiektów budowlanych. 42
3.6 Zgoda na odstępstwo od przepisów techniczno–budowlanych i bhp 43
3.7 Inne opinie sanitarne. 43
3.8 Kontrole (wizje lokalne, kontrole w trakcie realizacji). 44
3.9 Współpraca z innymi organami. 44
3.10 Podsumowanie 44

4 STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK 46

4.1 Wprowadzenie 46
4.2 Stan sanitarny wybranych obiektów i urządzeń 46
4.2.1 Ustępy 46
4.2.2 Obiekty Pomocy Społecznej 46
4.2.3 Obiekty hotelarskie 47
4.2.4 Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej 49
4.2.5 Obiekty komunikacji publicznej 52
4.2.6 Cmentarze i domy przedpogrzebowe 53
4.2.7 Inne obiekty użyteczności publicznej 53
4.2.8 Kąpieliska, miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli i baseny kąpielowe 56
4.2.9 Obiekty małej infrastruktury 59
4.3 Wnioski 60

5 STAN SANITARNY ZAKŁADÓW OCHRONY ZDROWIA 60

5.1 WSTĘP ... 60
5.2 DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA WYKONYWANA PRZEZ PODMIOTY LECZNICZE ... 61
5.2.1 Szpital z przychodnią przyszpitalną ... 61
5.2.2 Podmioty lecznicze realizujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne ... 62
5.2.3 Medyczne Laboratoria Diagnostyczne ... 64
5.2.4 Zakłady rehabilitacji leczniczej ... 64
5.2.5 Inne podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne ... 64
5.3 DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA WYKONYWANA PRZEZ PRAKTYKĘ ZAWODOWĄ ... 64
5.4 WNIOSKI ... 65

6 NADZÓR ŚRODOWISKA PRACY ... 66

6.1 KIERUNKI DZIAŁAŃ I ZAKRES REALIZOWANYCH ZADAŃ SEKCJI NADZORU ... 66
6.2 PROWADZENIE NADZORU ... 69
6.2.1 Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami i prekursorami ... 69
6.2.2 Nadzór nad czynnikami biobójczymi ... 70
6.2.3 Nadzór nad czynnikami biologicznymi w miejscu pracy ... 70
6.2.4 Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi ... 70
6.3 POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNO-EGZEKUCYJNE ... 71
6.4 PRZEKROCZENIA NDS I N ... 71
6.5 CHOROBY ZAWODOWE ... 71
6.6 PROMOCJA ZDROWIA W ŚRODOWISKU PRACY ... 72
6.7 INNE DZIAŁANIA W ZAKRESIE PROMOCJI I WSPÓŁPRACY ... 72
6.8 PODSUMOWANIE ... 73
6.9 NADZÓR NAD ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI ... 73

7 NADZÓR NAD PLACOWKAMI NAUCZANIA I WYCHOWANIA ORAZ PLACÓWKAMI WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY ... 75

7.1 NADZOROWANE PLACÓWKI I DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNO-REPRESYJNA ... 75
7.2 OCENA STANU SANITARNO-TECHNICZNEGO W PLACÓWKACH ... 75
7.2.1 Dostosowanie mebli do wymagań ergonomii – stanowisko pracy ucznia. ... 76
7.2.2 Ocena rozkładu zajęć lekcyjnych - higiena procesu nauczania i wychowania ... 76
7.2.3 Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach. ... 77
7.2.4 Gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej ... 78
7.2.5 Pracownie komputerowe ... 78
7.2.6 Dożywianie uczniów ... 78
7.2.7 Warunki do utrzymania higieny ... 79
7.2.8 Warunki pracy ucznia ... 79
7.2.9 Temperatura i wentylacja ... 79
7.2.10 Oświetlenie ... 80
7.2.11 Warunki wypoczynku i rekreacji ... 80
7.3 ŻŁOBKI, PRZEDSZKOLA ... 80
7.4 PRZYGOTOWANIE SZKÓŁ DO ROZPOCZĘCIA NOWEGO ROKU SZKOLNEGO 2020/2021 ... 81
7.5 PODSUMOWANIE ... 81

8 STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I WYROBÓW KOSMETYCZNYCH ... 83

8.1 OCENA STANU SANITARNO– HIGIENICZNEGO WYBRANYCH GRUP NADZOROWANYCH OBIEKTÓW ... 83
8.1.1 Sklepy spożywcze ... 83
8.1.2 Hurtownie środków spożywczych ... 84
8.1.3 Zakłady żywienia zbiorowego otwarte ... 84
8.1.4 Zakłady małej gastronomii ... 84
8.1.5 Ciastkarnie ... 84
8.1.6 Piekarnie ... 85
8.2 ANALIZA PORÓWNAWCZA STANU SANITARNO– HIGIENICZNEGO OBIEKTÓW. ... 85
8.3 JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH, MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ ORAZ KOSMETYKÓW W 2020R. ... 85
8.4 NADZÓR NAD OBIEKTAMI ŻYWNOŚCIOWO – ŻYWIENIOWYMI. ... 87
8.4.1 Zakłady żywienia zbiorowego otwartego ... 87
8.4.2 Punkty Małej Gastronomii ... 87

8.4.3 Automaty do lodów ... *87*
8.4.4 Ciastkarnie ... *88*
8.4.5 Piekarnie ... *88*
8.4.6 Sklepy spożywcze ... *88*
8.5 NADZÓR NAD OBIEKTAMI ŻYWIENIOWYMI W MIEJSCACH WYPOCZYNKU ZIMOWEGO I LETNIEGO DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ OCENA ICH FUNKCJONOWANIA. ... 89
8.6 NADZÓR NAD PRAWIDŁOWOŚCIĄ ZNAKOWANIA WOŁOWINY I PRZETWORÓW Z MIĘSA WOŁOWEGO W OBROCIE ... 90
8.7 NADZÓR NAD NOWĄ ŻYWNOŚCIĄ ORAZ ŻYWNOŚCIĄ GENETYCZNIE MODYFIKOWANĄ (GMO). ... 90
8.8 DZIAŁANIA PODEJMOWANE W ZWIĄZKU Z POWIADOMIENIAMI W SYSTEMIE RASFF ... 91
8.9 NADZÓR NAD SUPLEMENTAMI DIETY I INNYMI ŚRODKAMI SPOŻYWCZYMI. ... 91
8.10 PODEJMOWANIE INTERWENCJI NA WNIOSEK KONSUMENTÓW LUB INNYCH INSTYTUCJI. ... 92
8.11 POSTĘPOWANIE Z ŚRODKAMI SPOŻYWCZYMI O NIEWŁAŚCIWEJ JAKOŚCI ZDROWOTNEJ. ... 92
8.12 NADZÓR NAD BEZPIECZNYM UŻYWANIEM KOSMETYKÓW. ... 93
8.13 PODSUMOWANIE ... 93

9 PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA ... 95

9.1 PROGRAM EDUKACYJNY: „TRZYMAJ FORMĘ!" ... 95
9.2 ZAPOBIEGANIE ORAZ OGRANICZANIE PALENIA TYTONIU: ... 95
9.2.1 „Czyste powietrze wokół nas" ... *96*
9.2.2 „Nie pal przy mnie, proszę" ... *96*
9.2.3 „Znajdź właściwe rozwiązanie" ... *96*
9.2.4 „Bieg po zdrowie" ... *96*
9.3 AKCJE, KAMPANIE I PROGRAMY EDUKACYJNE ... 97
9.3.1 Krajowy Program Zwalczania HIV i Zapobiegania AIDS ... *97*
9.3.2 „ARS, czyli jak dbać o miłość?" ... *97*
9.3.3 „Podstępne WZW" ... *97*
9.3.4 „Znamię! Znam Je?" ... *97*
9.3.5 „Wybierz życie – pierwszy krok" ... *97*
9.3.6 „Skąd się biorą produkty ekologiczne" ... *98*
9.4 INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE ... 98
9.4.1 Profilaktyka palenia tytoniu, w tym: Światowy Dzień Bez tytoniu, Światowy Dzień Rzucania Palenia ... *98*
9.4.2 Profilaktyka używania narkotyków, w tym środków zastępczych ... *98*
9.4.3 Profilaktyka grypy ... *99*
9.4.4 Promocja szczepień ochronnych ... *99*
9.4.5 Bezpieczeństwo dzieci podczas wypoczynku letniego i zimowego ... *99*
9.4.6 Interwencje wynikające z sytuacji epidemiologicznej ... *99*
9.5 WNIOSKI ... 100

PODSUMOWANIE ... 101

SPIS TABEL ... 102

SPIS WYKRESÓW ... 102

SPIS ZDJĘĆ ... 103

Wstęp

Państwowa Inspekcja Sanitarna działając na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 95) realizuje zadania z zakresu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych.

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez nowe narkotyki i prekursory narkotyków, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia człowieka.

Główne kierunki działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Opatowie wyznaczone do realizacji w 2020 r.:

1. Aktualizacja struktur i działalności jednostek PIS stosownie do wprowadzanych zmian ustawowych.
2. Inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.
3. Realizacja zadań wynikających z aktualnej sytuacji epidemiologicznej.
4. Monitorowanie zagrożeń zdrowotnych występujących w innych krajach.
5. Kontynuacja bieżącej działalności przeciwepidemicznej poprzez:
   - nadzór nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych w Polsce i dystrybucją szczepionek do przeprowadzenia obowiązkowych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS),
   - nadzór epidemiologiczny w zakresie zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych,
   - nadzór nad podległymi podmiotami leczniczymi w celu zapewnienia właściwych warunków sanitarno-higienicznych w zakresie prowadzonej działalności.
6. Sprawowanie prawidłowego i efektywnego nadzoru nad bezpieczeństwem żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu oraz importowanej na terenie powiatu opatowskiego, z uwzględnieniem sprzedaży internetowej, w tym żywnością prozdrowotną (środkami spożywczymi objętymi obowiązkiem powiadamiania o pierwszym wprowadzeniu do obrotu tj. suplementami diety, żywnością dla określonych grup, żywnością wzbogaconą), materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz żywieniem, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
7. Udział w działaniach podejmowanych w ramach systemu ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach RASFF oraz ACC (Augmentative and Alternantive Comunikation).
8. Realizacja „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w PIS na 2020 r.” dla PIS z terenu powiatu opatowskiego.
9. Nadzór nad bezpieczeństwem produkowanych oraz wprowadzanych do obrotu na terenie powiatu opatowskiego produktów kosmetycznych.
10. Dokonywanie oceny stanu żywienia w objętych nadzorem jednostkach systemu oświaty - na zgodność z przepisami prawa żywnościowego.
11. Stosowanie systemu TRACES –NT na terenie powiatu opatowskiego.
12. Prowadzenie wzmożonego nadzoru nad obiektami żywieniowymi których stan sanitarno-techniczny wymaga poprawy.

13. Nadzór nad produkcją pierwotną owoców miękkich i warzyw zielonych, które potencjalnie mogą być spożywane na surowo, a także nad zakładami produkcji produktów gotowych do spożycia.
14. Nadzór nad przestrzeganiem wymagań dotyczących znakowania, prezentacji i reklamy żywności na etapie produkcji, importu i obrotu, w tym również suplementów diety, żywności dla określonych grup oraz środków spożywczych wzbogacanych w określonych przepisach prawa żywnościowego.
15. Prowadzenie (uaktualnienie) bazy danych obiektów branży żywnościowej, będących pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu opatowskiego.
16. Sprawowanie nadzoru nad:
    - warunkami higieniczno-sanitarnymi w obiektach użyteczności publicznej oraz środkach transportu,
    - warunkami higieniczno-sanitarnymi w obszarze postępowania ze zwłokami i szczątkami,
    - warunkami higieniczno-sanitarnymi w obszarze postępowania z odpadami medycznymi w miejscach ich powstawania,
    - warunkami sanitarnymi miejscowości, obiektów i tras turystycznych,
    - spełnieniem wymagań określonych w ustawie z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium,
    - przygotowaniem imprez masowych i zabezpieczeniem sanitarnym ich przebiegu,
    - bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz wody w kąpieliskach, miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli i pływalniach,
    - jakością wody ciepłej użytkowej pod kątem występowania bakterii z rodzaju *Legionella* sp. w budynkach zamieszkania zbiorowego i przedsiębiorstwach podmiotu wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne oraz w budynkach użyteczności publicznej.
17. Doskonalenie systemu zarządzania jakością w komórkach nadzorowych PSSE.
18. Nadzór nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.
19. Ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy poprzez nadzór nad warunkami zdrowotnymi w środowisku pracy.
20. Nadzór nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, produktami biobójczymi, detergentami i prekursorami narkotyków kat 2 i 3.
21. Sprawowanie nadzoru nad ustawowym zakazem wytwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów stwarzających zagrożenie życia lub zdrowia ludzi.
22. Eliminowanie zagrożeń stwarzanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne oraz sprawowanie nadzoru nad nowymi substancjami psychoaktywnymi.
23. Uczestnictwo w upowszechnianiu materiałów informacyjnych z zakresu wpływu „nowych narkotyków” na zdrowie ludzi, w tym prowadzenie edukacyjnych kampanii społecznych, podnoszenie wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz zasad przeciwdziałania ich nabywania i spożywania.
24. Realizacja programów edukacyjnych oraz kampanii społecznych w obszarze promocji zdrowia i profilaktyki chorób.
25. Sprawowanie nadzoru pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych w szczególności nad

warunkami higieny środowiska oraz wypoczynku i rekreacji przy zajmowaniu stanowisk dotyczących projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego, projektów planów remediacji, warunków przeprowadzania działań naprawczych w odniesieniu do oceny występowania znaczącego zagrożenia dla zdrowia ludzi na danym terenie, programów i innych dokumentów, na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

26. Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przy wydawaniu opinii, postanowień i decyzji na wniosek organu administracji lub zainteresowanego podmiotu, na poszczególnych etapach realizacji inwestycji w obiektach istniejących i planowanych (m.in. projektowanie, zmiana sposobu użytkowania, dopuszczenie do użytkowania obiektu budowlanego, uzyskania odstępstw od przepisów warunków technicznych oraz bezpieczeństwa i higieny pracy), a w szczególności obiektów i urządzeń objętych nadzorem bieżącym przez Państwową Inspekcję Sanitarną.
27. Racjonalne gospodarowanie środkami finansowymi otrzymanymi z budżetu państwa na realizację zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu, realizacja wydatków w sposób oszczędny i celowy z zachowaniem obowiązujących procedur i przepisów ustawy o finansach publicznych oraz ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, jak również aktów wykonawczych do tych ustaw.
28. W przypadku zaistnienia zdarzeń kryzysowych, informowanie ŚPWIS o sytuacji na terenie działania PSSE w Opatowie o podjętych działaniach, użytych środkach i przewidywanych następstwach lub zagrożeniach.
29. Podnoszenie kwalifikacji pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
30. Racjonalizowanie procesu zatrudnienia i wynagradzania pracowników.
31. Uaktualnianie kodeksu etyki.
32. Realizacja niezbędnych czynności zapobiegawczych lub kontrolnych w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa sanitarnego i niezwłoczne przekazywanie informacji w tym zakresie do organów wyższego stopnia.
33. Rozszerzanie działań zapobiegających występowaniu zdarzeń korupcyjnych.
34. Aktualizacja i ujednolicenie informacji ujmowanych na stronach internetowych wszystkich jednostek PIS.

W roku 2020 realizowano zadania w zakresie zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie:

- bieżącego nadzoru sanitarnego,
- zapobiegawczego nadzoru sanitarnego,
- działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych powodowanych warunkami środowiska,
- działalności oświatowo-zdrowotnej.

Przedstawiony stan sanitarno - higieniczny powiatu opatowskiego za 2020 r. opracowany został na podstawie informacji i materiałów przedstawionych przez poszczególne komórki organizacyjne PSSE w Opatowie.

Działalność kontrolna PIS w 2020 roku na terenie powiatu opatowskiego przedstawiała się następująco:

- kontrole/wizytacje – 4424,
- liczba pobranych próbek 273,
- przeprowadzonych badań – 394,
- wykonanych oznaczeń chemicznych – 39,
- wykonanych oznaczeń fizycznych - 561,
- wydano decyzji merytorycznych – 1651,
- decyzji płatniczych – 116,
- wydano 11 postanowień,
- nałożono 16 mandatów karnych na kwotę 2.350,00 zł.

Niniejsze opracowanie przedstawia stan sanitarny powiatu na dzień **31.12.2020 r**.

1 OCENA ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNEGO

1.1 Zachorowania na wybrane choroby

Ospa wietrzna

W 2020 r. zarejestrowano 54 przypadki ospy wietrznej, zapadalność - 104,2/100 tys. mieszkańców.

W 2019 r. zarejestrowano 303 przypadki ospy wietrznej, zapadalność - 576,30/100 tys. mieszkańców.

W 2018 r. w powiecie opatowskim odnotowano 427 przypadków ospy wietrznej, zapadalność -809,36 /100 tys.

Różyczka

W 2020 r. nie zarejestrowano zachorowań na różyczkę.

W 2019 r. zarejestrowano 3 przypadki różyczki, zapadalność - 5,71/100 tys. mieszkańców.

W 2018 r. zarejestrowano 1 przypadek różyczki, zapadalność - 1.90/100 tys. mieszkańców.

Nagminne zapalenie przyusznic (świnka)

W 2020 r. w naszym powiecie odnotowano 3 przypadki, zapadalność - 5,8/100 tys. mieszkańców.

W 2019 r. zarejestrowano 4 przypadki świnki, zapadalność - 7,61/100 tys. mieszkańców.

W 2018 r. zarejestrowano 8 przypadków świnki, zapadalność - 15,16 /100 tys. mieszkańców.

Krztusiec

W latach 2020 - 2018 r. nie zarejestrowano w powiecie opatowskim zachorowań na krztusiec.

Płonica

W 2020 r. zarejestrowano 2 zachorowania na płonicę, zapadalność - 3,86/100 tys. mieszkańców.

W 2019 r. zarejestrowano 5 przypadków płonicy – zapadalność - 9,51/100 tys. mieszkańców.

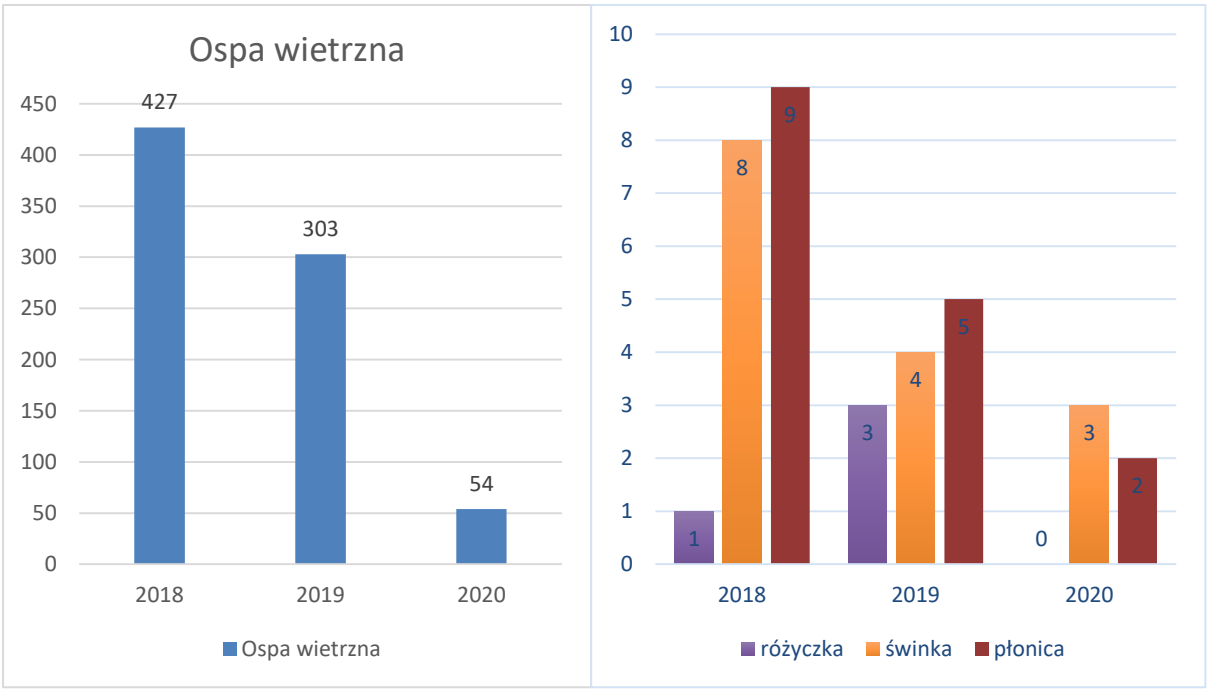
W 2018 r. w naszym powiecie odnotowano 9 przypadków płonicy, zapadalność - 17,06 /100 tys. mieszkańców.

Borelioza

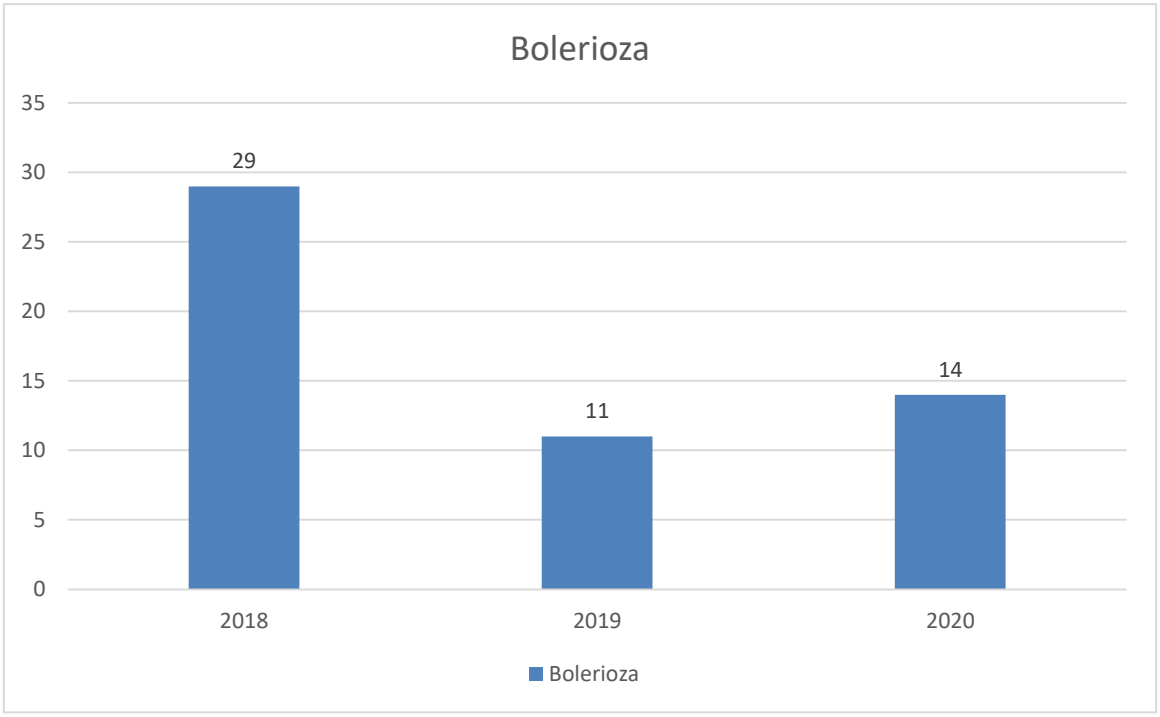
W 2020 r. odnotowano 14 przypadków boreliozy, u wszystkich chorych wystąpił rumień wędrujący, zapadalność - 27/100 tys. mieszkańców.

W 2019 r. w powiecie opatowskim zarejestrowano 11 przypadków boreliozy - zapadalność- 20,92/100 tys. mieszkańców. U 10 osób - wystąpił rumień wędrujący, 1 osoba zachorowała na neuroboreliozę.

W 2018 r. zarejestrowano 29 przypadków zachorowań, z czego 28 z rumieniem wędrującym, 1 z objawami stawowymi, zapadalność wyniosła 54,97/100 tys. mieszkańców.

Wykres 1. Choroby wieku dziecięcego

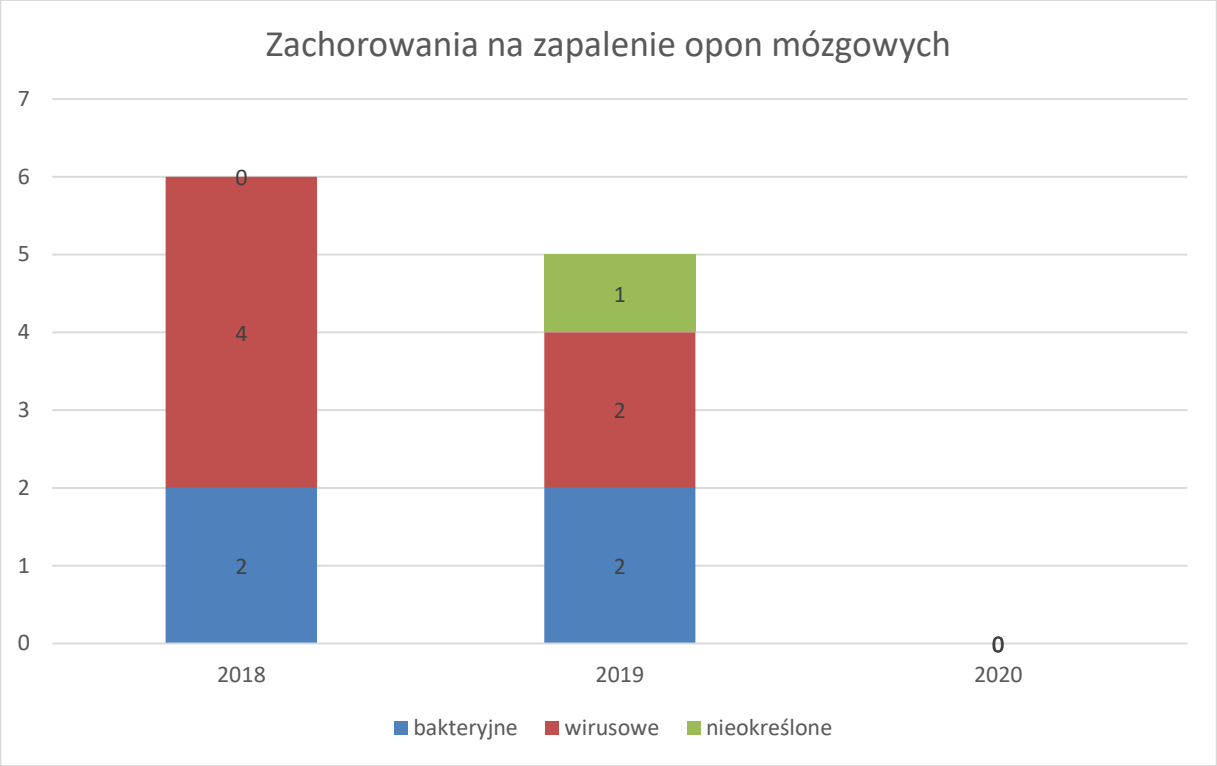
Wykres 2. Zachorowania na boreliozę.

Zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu

W 2020 r. nie zarejestrowano zachorowań na zapalenie opon mózgowych lub mózgu**.**

W 2019 r. odnotowano - 2 bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu i 2 wirusowe: kleszczowe i nie określone oraz 1 przypadek innego, nieokreślonego zapalenia**,** zapadalność -9,51/100 tys. mieszkańców.

W 2018 r. zarejestrowano 4 wirusowe zapalenia opon mózgowych i/lub mózgu i 2 bakteryjne, zapadalność - 11,37/100 tys. mieszkańców.

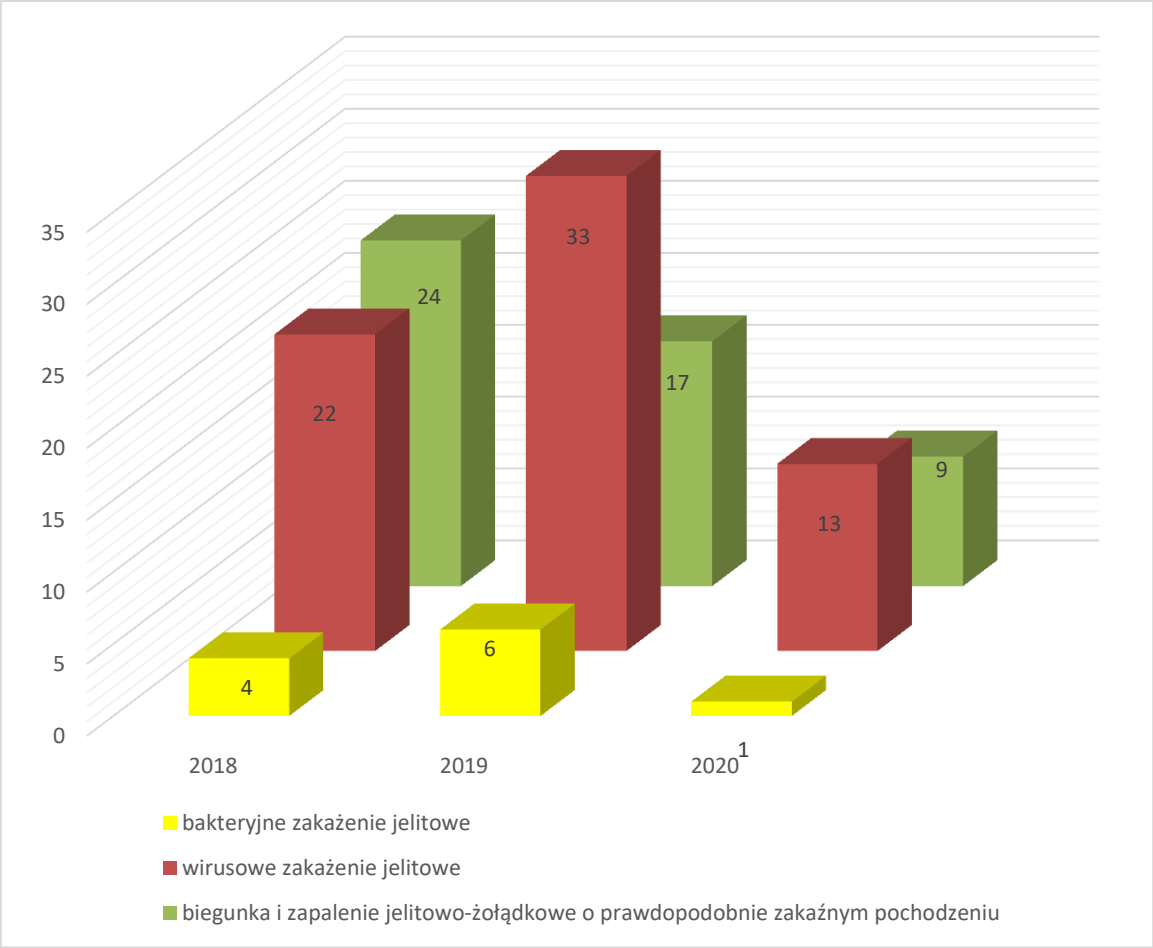
Wykres 3. Zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu

Biegunki u dzieci do lat 2

W 2020 r. odnotowano 23 przypadków biegunek, w tym: 1 przypadek bakteryjnych zakażeń jelitowych, 13 zakażeń wirusowych, w tym: 2 wywołanych przez rotawirusy, 5 - przez norowirusy, 1- przez adenowirusy, 5 o etiologii wirusowej nieustalonej oraz 9 przypadków biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowego o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.

W 2019 r. zarejestrowano 56 biegunek dzieci do lat 2, w tym: 6 przypadków bakteryjnych zakażeń jelitowych, 33 wywołanych przez wirusy oraz 17 przypadków biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowego o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. Zapadalność wyniosła łącznie 106,51/100 tys. mieszkańców.

W 2018 r. odnotowano 50 przypadków biegunek, w tym: 4 przypadki bakteryjnych zakażeń jelitowych, 10 wywołanych przez rotawirusy, 8 - przez norowirusy, 4 o etiologii wirusowej nieustalonej oraz 24 przypadki biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowego o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. Zapadalność wyniosła łącznie 94,77/100 tys. mieszkańców.

Wykres 4. Biegunki u dzieci do lat 2

Wirusowe zapalenie wątroby typu B

W 2020 r. nie odnotowano zachorowań na wzw typu B, podobnie w latach 2017-2018.

W 2019 r. zarejestrowano 1 przypadek przewlekłego wzw typu B. Zapadalność-1,90/100 tys. mieszkańców.

Wirusowe zapalenie wątroby typu C

W 2020 r. zarejestrowano 4 przypadki wzw typu C, (zapadalność 7,71/100tys. mieszkańców) bezobjawowe, wykryte podczas wykonywania badań przesiewowych.

W 2019 r. zarejestrowano **4** przypadki wzw typu C. Okoliczności wykrycia 3 - wykryte podczas wykonywania badań kontrolnych, 1- pacjentka badanie w ciąży. Zapadalność – 7,61/100 tys. mieszkańców.

W 2018 r. odnotowano 3 przypadki zachorowania na przewlekłe wzw typu C - zapadalność 5,69/100 tys. mieszkańców. Były to przypadki bezobjawowe. Okoliczności wykrycia choroby – w dwóch przypadkach badania kontrolne wykonane w związku ze zleceniem lekarza, w jednym przypadku chorobę wykryto podczas badania kandydata na dawcę krwi.

Salmonellozy – zatrucia pokarmowe

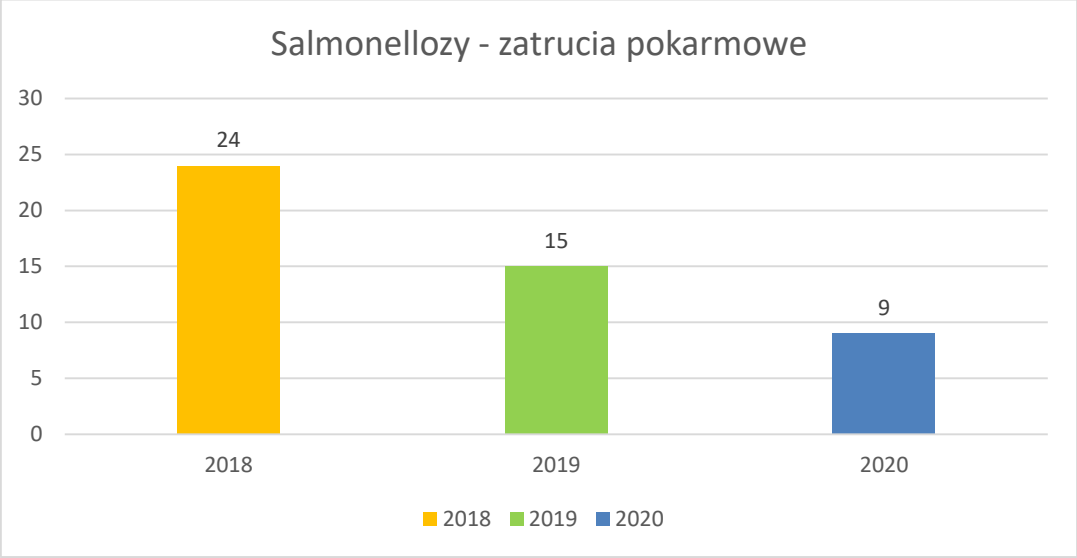
W 2020 r. zarejestrowano 9 przypadków salmonellozy, zapadalność wyniosła 17,36/100 tys.
(5 enteritidis, 3 grupy D, 1 spp)

W 2019 r. zarejestrowano 15 przypadków salmonellozy, zapadalność wyniosła 28,50/100 tys.

W 2018 r. odnotowano 24 przypadki salmonellozy, zapadalność wyniosła 45,49/100 tys. mieszkańców.

Tabela 1. Salmonellozy- rozkład zachorowań

	2019				2020			
	miasto		wieś		miasto		wieś	
Grupy wiekowe	M	K	M	K	M	K	M	K
0-2			1					1
3-5	1			1		1	1	
6-9			2	1				
10-14			1	1			1	
15-19				1				
20-40				1				1
41-65	1		1					1
65+				3			1	2
Razem	**2**		**13**		**1**		**8**	
	15				**9**			

Wykres 5. Zachorowania na salmonellozę.

Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową.

W 2020 r. nie odnotowano zbiorowych zatruć pokarmowych.

W 2019 r. zarejestrowano 4 zbiorowe zatrucia pokarmowe o etiologii rotawirusowej.

W 2018 r. zarejestrowano 5 zbiorowych zatruć pokarmowych: 2 o etiologii rotawirusowej, 1 wywołane zakażeniem pałeczkami Salmonella Enteritidis oraz 2 o etiologii nieustalonej.

Zatrucie jadem kiełbasianym.

W przeciągu ostatnich 5 lat na terenie powiatu opatowskiego nie odnotowano zatrucia jadem kiełbasianym, w 2015r. zarejestrowano 1 przypadek.

AIDS - Zespół nabytego upośledzenia odporności

W roku 2020r. w naszym powiecie nie zarejestrowano zgłoszeń zachorowania na AIDS ani zakażenia wirusem HIV.

W 2019 r. na terenie powiatu opatowskiego nie zarejestrowano zachorowania na AIDS, odnotowano 2 nowe zakażenia wirusem HIV.

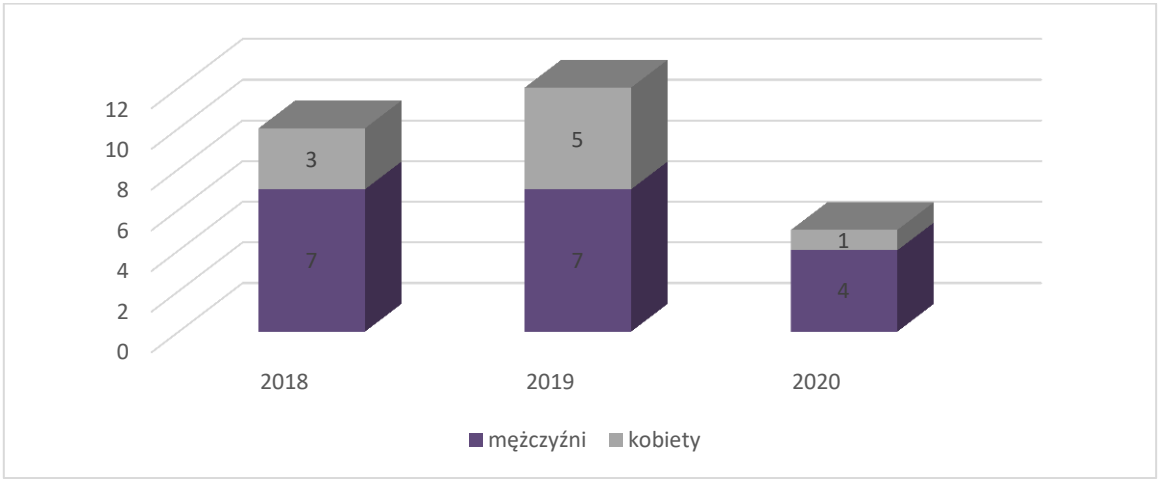
W 2018 r. również nie zarejestrowano zachorowania na AIDS, odnotowano 2 nowe zakażenia wirusem HIV.

Gruźlica

W 2020 r. zarejestrowano 5 przypadków gruźlicy płuc. Zachorowania dotyczyły 1 kobiety (86-letniej mieszkanki wsi z gm. Tarłów) oraz 4 mężczyzn w przedziale wiekowym 57 – 69 lat. Wśród nich: 3 mieszkańców miasta (Opatów i Ożarów) 1 mieszkaniec wsi z gm. Opatów. Nie odnotowano zachorowań wśród dzieci i młodzieży, zapadalność - 9,64/100tys.mieszkańców.

W 2019 r. zarejestrowano 12 przypadków gruźlicy płuc. Zachorowania dotyczyły 7 mężczyzn (w przedziale wiekowym 42-72 lata) i 5 kobiet (w przedziale wiekowym 37 – 72 lata). Nie odnotowano zachorowań wśród dzieci i młodzieży. Zachorowania w gminach: Opatów (6 osób, tym w mieście 4 osoby), Ożarów (1osoba), Baćkowice (1 osoba), Iwaniska (1 osoba), Wojciechowice (1 osoba) oraz Lipnik (2 osoby), zapadalność - 22,82/100 tys. mieszkańców.

W 2018 r. zarejestrowano 10 przypadków gruźlicy płuc, w tym zachorowały 3 kobiety. Zachorowania dotyczyły osób w przedziale wiekowym 34 -77 lat, nie odnotowano zachorowań wśród dzieci i młodzieży. Mieszkańcy wsi stanowią 80 % ogółu (8 osób). Odnotowano zachorowania na terenie gminy: Tarłów (2 osoby), Opatów (1 osoba), Ożarów (1 osoba), Iwaniska (1 osoba), Lipnik (2 osoby), Wojciechowice (1 osoba), Baćkowice (1osoba), Sadowie (1 osoba). Zapadalność wyniosła - 18,82/100 tys. mieszkańców.

Wykres 6. Gruźlica płuc.

1.2 Przypadki pokąsania osób przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę lub zanieczyszczenie śliną tych zwierząt, po których podjęto szczepienia przeciw wściekliźnie.

W 2020 r. zarejestrowano 3 przypadki pokąsań przez nieznanego psa (z gminy Opatów,

Wojciechowice, Iwaniska). U wszystkich osób podjęto szczepienie p/ko wściekliźnie. Zapadalność wyniosła 5,76/100 tys. mieszkańców.

W 2019 r. zarejestrowano 11 przypadków pokąsań przez nieznane zwierzę: 8- przez nieznanego psa (1 gm. Opatów, 1 gm. Ożarów, 3 gm. Iwaniska, 1 gm. Lipnik, 1 gm. Tarłów, 1 gmina Baćkowice),

3 - przez nieznanego kota (w gminach Ożarów, Wojciechowice i Iwaniska). U wszystkich osób podjęto szczepienie p/ko wściekliźnie. W 2019 r. zapadalność wyniosła 20,92/100 tys. mieszkańców.

W 2018 r. zarejestrowano 5 przypadków pokąsań przez nieznane zwierzę: 4- przez nieznanego psa (1 gm. Opatów, 1 gm. Iwaniska, 1 gm. Wojciechowice, 1 gm. Ożarów), 1 - przez nieznanego kota - gm. Sadowie. U osób tych podjęto szczepienie p/ko wściekliźnie. Zapadalność wyniosła 9,47/100 tys. mieszkańców.

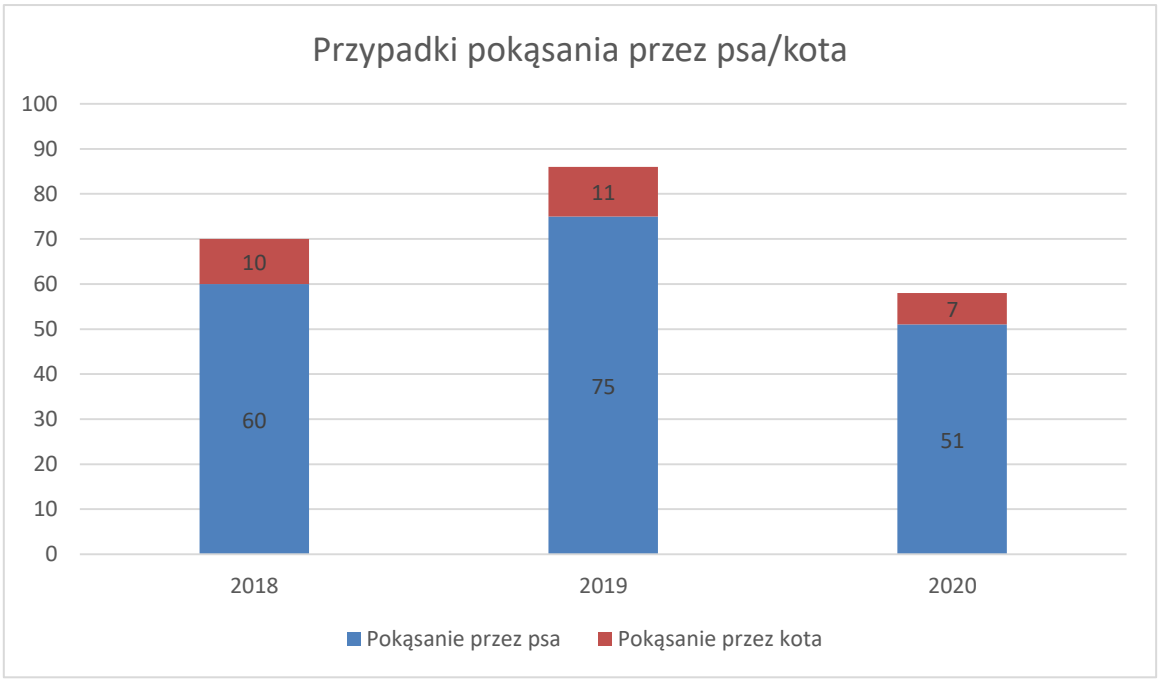
Współpraca z weterynarią.

W ramach monitoringu chorób odzwierzęcych PSSE współpracuje z Powiatowym Lekarzem Weterynarii. W przypadku zachorowań co najmniej 2 osób, gdzie zachodzi podejrzenie, że źródłem zachorowania lub zakażenia pokarmowego są zwierzęta lub środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego PPIS zgłasza ten fakt Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii oraz w razie potrzeby współpracuje z nim w celu zwalczenia tych zachorowań lub zakażeń. Również w przypadku pokąsań przez zwierzęta na terenie powiatu opatowskiego PPIS ściśle współpracuje z Inspekcją Weterynaryjną przekazując poszczególne sprawy dotyczące pokąsań do dalszego prowadzenia.

W 2020 r. przekazano 58 przypadków pokąsań, w tym: 51 - przez psy, 7 – koty.

W 2019 r. przekazano 86 przypadków pokąsań, w tym: 75 przez psy, 11 – przez koty.

W 2018 r. przekazano 71 przypadków pokąsań, w tym: 60 przez psy, 10 – przez koty, 1 - przez lisa.

Wykres 7. Przypadki pokąsania przez psa/kota.

1.3 Realizacja programu szczepień ochronnych

Na terenie powiatu opatowskiego w 2020 r. szczepieniom w ramach realizacji Programu Szczepień Ochronnych podlegała populacja7577dzieci i młodzieży do lat 19.
W 2020 r. podobnie jak w 2019 i 2018r. na terenie naszego powiatu nie zarejestrowano niepożądanego odczynu poszczepiennego. W 2017 i 2016 roku – po 1 NOP zarejestrowano na terenie gminy Baćkowice.

Tabela 2. Wykonawstwo szczepień w rocznikach podlegających szczepieniom w 2020 i 2019 roku zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych w powiecie opatowskim.

Szczepienie	Rocznik	Rodzaj szczepienia	Wykonawstwo w 2020 r	Wykonawstwo w 2019 r.
BCG - szczepionka przeciwgruźlicza	2020	szczepienie noworodkowe	99,2 %	99,6 %
szczepionka p/ wzw B dla dzieci	2020	szczepienie pierwotne + uzupełniające	81,9%	85,6%
	2018	szczepienie pierwotne + uzupełniające	100%	99,1%
szczepionka p/ HaemophilusInfluenzae typu B	2020	szczepienie pierwotne	57,0%	49,5%
	2019	szczepienie pierwotne + uzupełniające	99,0%	96,3%
DTP – szczepionka błoniczo-tężcowo- krztuścowa	2020	szczepienie pierwotne	57,0%	49,5%
	2019	szczepienie pierwotne + uzupełniające	99,0%	96,3%
szczepionka p/ odrze, śwince, różyczce	2019	szczepienie pierwotne	85,3%	79,2%
	2018	szczepienie pierwotne + uzupełniające	98,0%	96,8%
szczepionka p/ poliomyelitis	2020	szczepienie pierwotne	57,0%	49,5%
	2019	szczepienie pierwotne + uzupełniające	99,7%	96,3%
szczepionka p/ Streptococcus Pneumoniae	2020	szczepienie pierwotne	67,0%	57,2%
DtaP- – szczepionka błoniczo-tężcowo- krztuścowa + szczepionka p /poliomyelitis	2015	szczepienie przypominające	82,3%	91,7%
szczepionka p/ odrze, śwince, różyczce (10 rok życia)	2011	szczepienie przypominające	84,2%	95,9%
	2010	szczepienie przypominające	98,0%	98,8%
Td – szczepionka p/błonicy, tężcowi (14 rok życia)	2007	szczepienie II przypominające	79,0%	93,9%
Td – szczepionka p/błonicy, tężcowi (19 rok życia)	2002	szczepienie III przypominające	73,4%	87,0%

1.4 Zachorowania na grypę

W 2020 r. odnotowano 8811 przypadków grypy i zachorowań grypopodobnych, zapadalność - 16998,49/100 tys. mieszkańców.

W 2019 r. zarejestrowano 15906 przypadków grypy i grypopodobnych, zapadalność - 30253/100 tys. mieszkańców.

W 2018 r. - 18928 przypadków grypy, zachorowań grypopodobnych i ostrych zakażeń oddechowych, zapadalność - 35877/100 tys. mieszkańców.

Tabela 3. Liczba przypadków grypy i zachorowań grypopodobnych zarejestrowanych w powiecie opatowskim w przeciągu 3 ostatnich lat.

Rok	*Liczba przypadków*		*Zapadalność (na 100 tys.)*	*Liczba skierowanych do szpitala*	
	ogółem	*w tym dzieci (0-14)*	*ogółem*	*ogółem*	*w tym dzieci (0-14)*
2020	8811	3020	16998	17	11
2019	15906	6633	30253	39	22
2018	18928	4757	35877	44	24

1.5 Zakażenia SARS-CoV-2/ COVID-19

Nowy wirus SARS-CoV-2 należący do rodziny koronawirusów, wywołuje chorobę o nazwie COVID-19. Oficjalną nazwę choroby podała WHO w lutym 2020r. Wirus przenosi się drogą kropelkową. Choroba objawia się najczęściej gorączką, kaszlem, dusznościami, bólami mięśni, utratą węchu o nagłym początku lub utratą czy zaburzeniami smaku o nagłym początku. Dodatkowo mogą występować takie objawy, jak bóle głowy, biegunka, wysypka.

Pierwsze doniesienia o przypadkach zapalenia płuc wywołanych zakażeniem nieznanym dotąd koronawirusem pojawiały się pod koniec 2019r. w mieście Wuhan w środkowych Chinach. W połowie stycznia 2020 r. wirus rozprzestrzenił się już w całych Chinach, a pod koniec stycznia dotarł do Europy, co jako pierwsza potwierdziła Francja.

Z uwagi na zasięg rozprzestrzeniania zakażeń już w marcu 2020 r. została ogłoszona pandemia COVID-19. W ciągu roku zachorowania potwierdzono na wszystkich kontynentach kuli ziemskiej.

W Polsce pierwsze zakażenia wirusem SARS-CoV-2 zarejestrowano na początku marca 2020r. W powiecie opatowskim pierwszy przypadek zarejestrowano miesiąc później, bo 2 kwietnia 2020r.- ogólnie w II kwartale 2020r. zarejestrowano w naszym powiecie tylko 2 przypadki zachorowań.

Jednak już od początku pandemii pracownicy PSSE w Opatowie uczestniczyli w działaniach zapobiegających rozprzestrzenianiu się wirusa. Na bieżąco monitorowano sytuację epidemiologiczną, uruchomiono dodatkowe numery telefonów alarmowych, pracownicy pełnili całodobowe dyżury przez 7 dni w tygodniu odpowiadając na liczne pytania mieszkańców naszego powiatu nt. koronawirusa. Prowadzono nadzór nad osobami powracającymi z krajów objętych transmisją SARS-CoV-2. Przeprowadzano wywiady epidemiologiczne, wprowadzano dane tych osób do teleinformatycznego systemu Ewidencji Wjazdów do Polski.

W związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną Starosta Opatowski wyznaczył budynek internatu Zespołu Szkół Nr 1 w Opatowie, przy ul. Słowackiego 56 jako ośrodek kwarantanny instytucjonalnej

dla osób powracających z zagranicy, które zgodnie z obowiązującymi wówczas przepisami prawa powinny odbyć obowiązkową kwarantannę, a warunki mieszkaniowe nie pozwalały odbyć jej w miejscu zamieszkania.

Budynek uzyskał aprobatę Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego oraz Komendanta Powiatowego Straży Pożarnej (po przeprowadzeniu kontroli sanitarnej w celu wstępnej kwalifikacji obiektu). Pracownicy PSSE w Opatowie po przeprowadzeniu dochodzenia epidemiologicznego, kierując osoby powracające z zagranicy do miejsca kwarantanny zbiorowej informowali o tym fakcie Wydział Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Opatowie. Pierwsza osoba została przyjęta do internatu w dniu 17.03.2020r. Ostatnie opuściły budynek 29.05.2020r. Ogółem z kwarantanny instytucjonalnej w internacie skorzystało 41 osób.

W związku z sytuacją epidemiologiczną dotyczącą zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 na bieżąco aktualizowano w tym zakresie stronę internetową Stacji, gdzie zamieszczano wytyczne i zarządzenia Głównego Inspektora Sanitarnego. Na bieżąco przesyłano do nadzorowanych podmiotów leczniczych, placówek oświatowych, domów pomocy społecznej, zakładów pracy, zakładów żywnościowych i obiektów użyteczności publicznej schematy postępowania, przydatne materiały informacyjne i wytyczne GIS do wykorzystania w celu zabezpieczenia przed zakażeniem.

Dopiero jesienią 2020 r. w powiecie opatowskim, podobnie jak w całym kraju odnotowano gwałtowny wzrost zachorowań na COVID 19 i zakażeń Sars-CoV-2. Skuteczne i szybkie dotarcie do każdego pacjenta w celu przeprowadzenia wywiadu epidemiologicznego było w tych warunkach utrudnione, dlatego w Polsce przyjęto, że decyzja o izolacji zapada automatycznie, z chwilą potwierdzenia dodatniego wyniku. Osoby zamieszkujące wspólnie z osobą zakażoną podlegają kwarantannie od chwili potwierdzenia zakażenia u osoby izolowanej, bez konieczności oczekiwania na decyzję służb sanitarno-epidemicznych. Natomiast na osoby z bliskiego kontaktu z zakażonym inspekcja sanitarna nakłada obowiązkową kwarantannę wpisując dane osoby do systemów informatycznych (EWP, SEPIS) – obecnie bez wydawania decyzji administracyjnej.

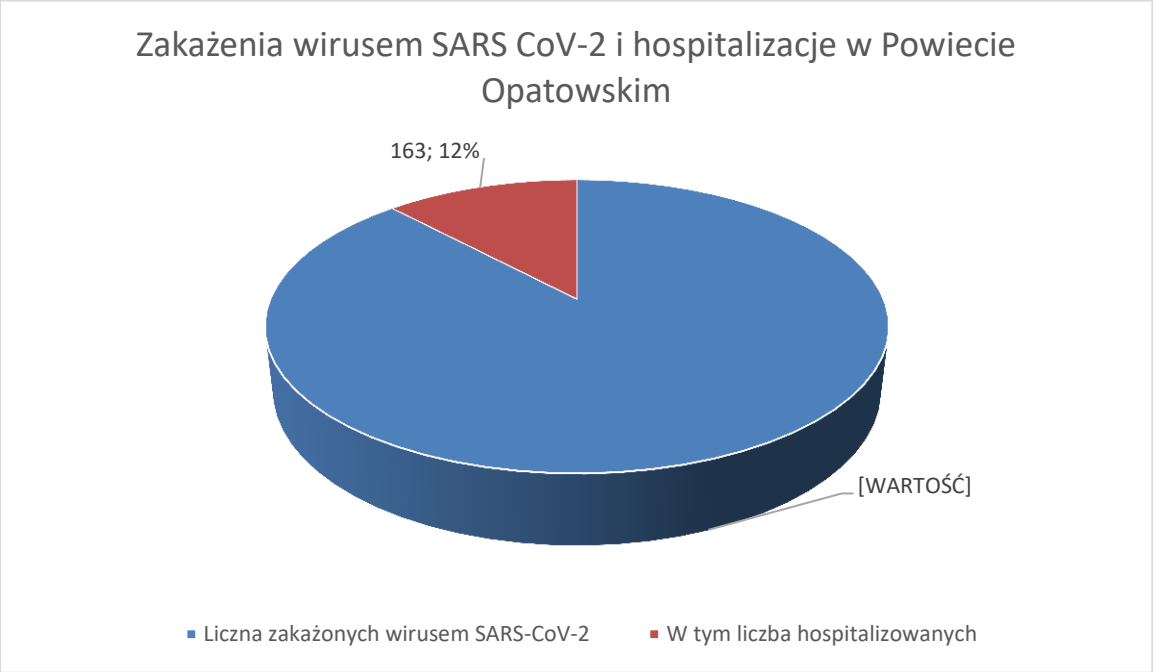
Bliski kontakt z osobą chorą lub zakażoną oznacza:

- przebywanie w bezpośredniej bliskości (twarzą w twarz) z osobą chorą, w odległości mniejszej niż 2 m przez ponad 15 minut,
- bezpośredni kontakt fizyczny z osobą zakażoną wirusem SARS-CoV-2 (np. podanie ręki),
- bezpośredni kontakt bez środków ochronnych z wydzielinami osoby z COVID-19 (np. dotykanie zużytej chusteczki higienicznej, narażenie na kaszel osoby chorej),
- kontakt na pokładzie samolotu lub innych środków transportu zbiorowego obejmujący osoby zajmujące dwa miejsca (w każdym kierunku) sąsiadujące z osobą z COVID-19, osoby towarzyszące w podróży lub sprawujące opiekę nad osobą z COVID-19, członków załogi obsługujących sekcję, w której znajduje się chory.

Zgodnie z obowiązującymi wcześniej przepisami prawnymi PPIS w Opatowie wydał w formie papierowej 1399 decyzji administracyjnych o kwarantannie dla osób powracających z zagranicy lub po kontakcie z osobą zakażoną wirusem SARS-CoV-2.

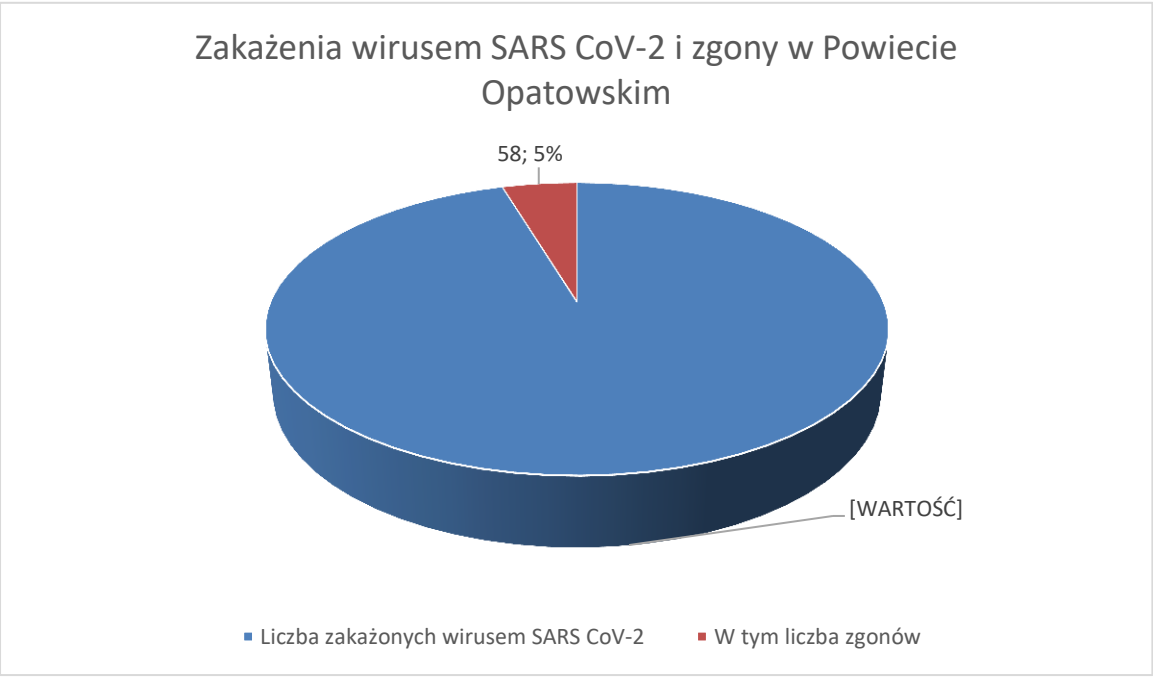
Ogólnie w 2020 r. w powiecie opatowskim zarejestrowano **1194** przypadki zakażeń wirusem SARS-CoV-2.Zapadalność na tę jednostkę chorobową wyniosła 2303,5/100 tys. mieszkańców. W Polsce zapadalność wyniosła 3271/100 tys. mieszkańców.

W powiecie opatowskim wśród chorych i zakażonych były osoby w różnym wieku, różnej płci, zarówno mieszkające na wsi jak i w mieście. Do najczęstszych objawów chorobowych należały: gorączka, brak węchu i smaku oraz osłabienie. U większości zakażonych przebieg choroby był lekki lub średni. Osoby te wyzdrowiały bez konieczności hospitalizacji.
Ciężki przebieg choroby przeważnie dotyczył osób w starszym wieku z chorobami współistniejącymi. Hospitalizowano z powodu Covid-19 **163** osoby z naszego powiatu.

Wykres 8. Liczba osób hospitalizowanych w stosunku do zakażonych

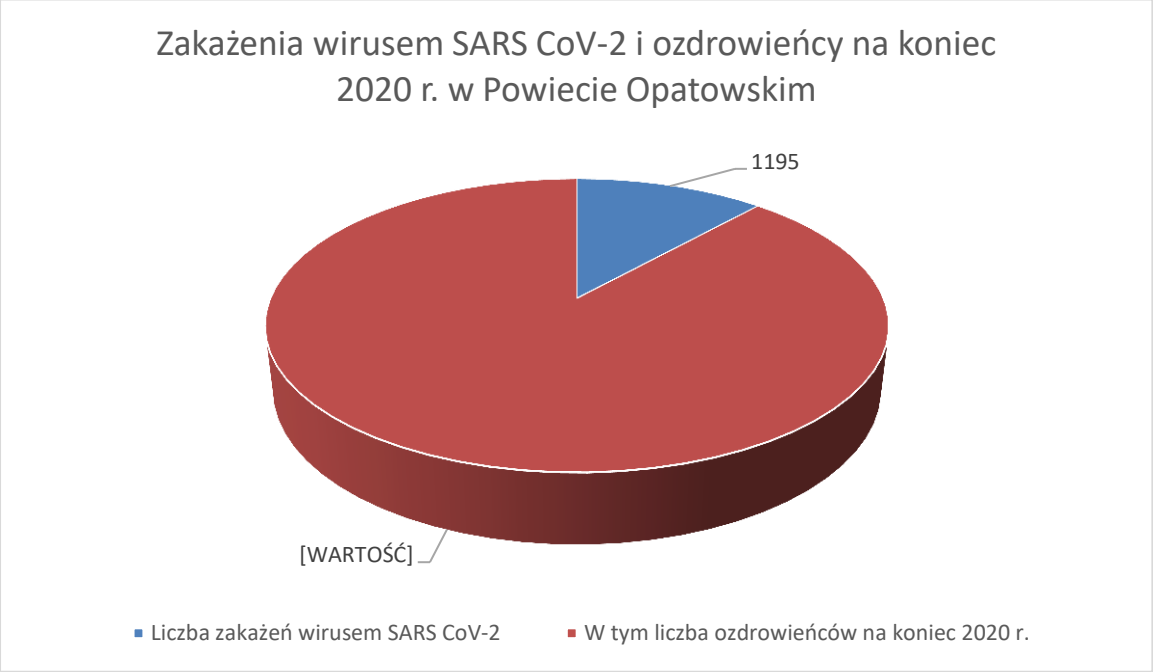
Zarejestrowano łącznie 58 zgonów z powodu Covid-19 (na podstawie formularza ZLK-5 od lekarza). Wg epidemiologów najbardziej narażone na rozwinięcie ciężkiej postaci choroby i zgon, są osoby starsze, z obniżoną odpornością, którym towarzyszą inne choroby, w szczególności przewlekłe. W powiecie opatowskim w przeważającej większości (48 na 58) zgon dotyczył osób powyżej 70 roku życia, z chorobami współistniejącymi.

Wykres 9. Liczba zgonów w

stosunku do liczby zakażonych

Na koniec 2020 roku zarejestrowano 1055 ozdrowieńców.

Wykres 10. Liczba ozdrowieńców na koniec 2020 r. w stosunku do liczby zakażonych

Na terenie powiatu opatowskiego podczas trwania epidemii wystąpiło kilka ognisk zbiorowych zachorowań: w szpitalu, zakładach pracy, zol-u, domach pomocy społecznej. Zachorowania dotyczyły także osób odbywających kwarantannę po kontakcie z osobą zakażoną. Jednak w większości były to małe ogniska domowe lub pojedyncze przypadki zakażeń występujące m.in. na terenach zakładów pracy, które nie musiały być powiązane ze sobą epidemiologicznie i gdzie mogło występować jednocześnie kilka źródeł zakażenia.

1.6 Podsumowanie:

W 2020 r. działalność przeciwepidemiczna w PSSE w Opatowie była skoncentrowana na realizacji zadań związanych z nadzorem nad zakażeniami koronawirusem SARS-CoV-2.

Na bieżąco monitorowano sytuację epidemiologiczną w kraju i na świecie - epidemia w Polsce rozpoczęła się w marcu 2020 r.

Realizowano zadania wynikające z aktualnej sytuacji epidemiologicznej w powiecie opatowskim, związane z zapobieganiem, zwalczaniem oraz minimalizacją skutków COVID-19. Zadania te były w ciągu roku wielokrotnie modyfikowane poprzez wydawane przez GIS I Ministerstwo Zdrowia nowe wytyczne I rozporządzenia, ale ukierunkowane na walkę z epidemią SARS-COV-2 poprzez:

- współpracę z podmiotami leczniczymi działającymi na terenie powiatu, przekazywanie im aktualnych informacji na temat koronawirusa SARS-CoV-2 m.in.: algorytmów postępowania dla szpitali, POZ, AOS, NiŚOZ, zespołów ratownictwa medycznego,
- prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych,
- nadzór nad przypadkami zachorowań i zakażeń koronawirusem, w tym identyfikowanie ognisk zbiorowych,

- nakładanie obowiązku kwarantanny dla osób powracających z zagranicy (decyzje administracyjne w formie papierowej),
- koordynowanie działań związanych z miejscem kwarantanny instytucjonalnej na terenie powiatu opatowskiego w ścisłej współpracy z Wydziałem Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Opatowie,
- przekazywanie informacji, wytycznych i doradztwo w zakresie zasad sanitarnych dla osób prywatnych i różnych instytucji jak: szkoły, obiekty użyteczności publicznej, podmioty lecznicze, obiekty obrotu żywnością, domy pomocy społecznej,
- nakładanie obowiązku kwarantanny dla osób z kontaktu z osobą zakażoną SARS CoV- 2 (początkowo w formie papierowych decyzji administracyjnych, potem automatycznie przez system EWP, SEPIS),
- zlecanie testów i kierowanie na badania osób narażonych na zakażenie przez bezpośrednią styczność z osobami zakażonymi lub chorymi,
- sporządzanie wykazu osób do pobierania prób w kierunku SARS-CoV-2 przez zespół RM (na podstawie skierowań do zol/dps lub zgłoszeń lekarzy)
- koordynowanie działań związanych z poborem wymazów w kierunku SARS-CoV-2 od nauczycieli uczestniczących w egzaminie maturalnym i ośmioklasisty,
- współpracę z OPS/MOPS w celu objęcia pomocą osób przebywających na obowiązkowej kwarantannie (sporządzanie dziennych wykazów osób zgłaszających taką potrzebę),
- współpracę z Komendą Powiatową Policji nad przestrzeganiem obowiązku kwarantanny mieszkańców naszego powiatu (przekazywanie informacji o czasowej nieobecności osób w miejscu odbywania kwarantanny w związku z wyjazdami na dializy bądź w celu wykonania testów diagnostycznych),
- nakładanie kar na osoby nieprzestrzegające przepisów przeciwepidemicznych COVID-19,
- przeprowadzanie kontroli dotyczących przestrzegania przepisów p/ epidemicznych COVID-19 w obiektach handlowych i usługowych m.in. sklepach, siłowniach, na stacjach paliw, obiektach kultu religijnego, na targowisku, w salonach fryzjerskich i kosmetycznych oraz na dworcu PKS (kontrole przeprowadzane przez organy PIS samodzielnie i wspólnie z Policją),
- podejmowanie w Systemie Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS) zgłoszeń różnych spraw związanych z tematyką COVID-19 w godzinach od 7:00 do 20:00 przez 7 dni w tygodniu.

W związku z powyższymi zadaniami pracownicy PSSE w Opatowie w 2020 r.:
- objęli obowiązkową kwarantanną od początku epidemii do 31.12.2020 r. ogółem 5852 osoby, a nadzorem epidemiologicznym 225 osób,
- przeprowadzili 1275 kontroli dot. stosowania przepisów prawa odnoszących się do obowiązującego w Polsce stanu epidemii (tzw. Cheeck Listy)
- przekazywali aktualne materiały informacyjno-edukacyjne w zakresie COVID-19, (w tym wytyczne i rekomendacje Głównego Inspektora Sanitarnego) do podmiotów leczniczych, placówek oświatowych, zakładów pracy i obiektów użyteczności publicznej,
- wydano 1399 decyzji administracyjnych na osoby odbywające kwarantannę po przekroczeniu granicy lub po kontakcie z osobą zakażoną wirusem SARS-CoV-2 (decyzje nakładające i skracające kwarantannę),
- decyzje płatnicze - 6 kar w związku z nieprzestrzeganiem przez osoby obowiązkowej kwarantanny.

Ponadto pracownicy PSSE w Opatowie pomagali 2 innym stacjom sanitarnym tj. PSSE Kielce i PSSE Starachowice, w związku z trudną sytuacją epidemiologiczną na terenie ich działania. Pomoc dla PSSE w Kielcach polegała na opracowaniu wywiadów epidemiologicznych, wydawaniu decyzji dot. obowiązkowej kwarantanny, wprowadzaniu danych osób do systemu EWP (wyznaczonych 3 pracowników). Pomoc dla PSSE w Starachowicach polegała na segregowaniu wyników badań laboratoryjnych, określaniu czasu zakończenia kwarantanny lub izolacji domowej, kopertowaniu decyzji i pism wychodzących ze Stacji, przesyłaniu korespondencji drogą elektroniczną. Do tej pracy oddelegowano 4 pracowników na czas 1 tygodnia.

Przez cały okres pandemii pracownicy PSSE w Opatowie opracowywali i przesyłali do odpowiednich instytucji raporty o bieżącej sytuacji epidemiologicznej w powiecie opatowskim w zakresie COVID-19.

W związku z działaniami podejmowanymi w celu zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania wirusa SARS-CoV-2 pracownicy Stacji na bieżąco pracowali w systemach informatycznych EWP, SEPIS, SRWE. W obecnej sytuacji epidemiologicznej systemy EWP i SEPIS są podstawowymi narzędziami pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Sytuacja epidemiologiczna innych chorób zakaźnych na terenie powiatu opatowskiego jest bardzo dobra, lekarze pomimo pandemii zgłaszali zachorowania terminowo, na odpowiednich drukach. W 2020r. znacząco zmniejszyła się liczba zgłoszonych przypadków grypy i zachorowań grypopodobnych. Jest to niewątpliwie związane z pojawieniem się nowego wirusa SARS-CoV-2 i trudnym zdiagnozowaniem poszczególnych przypadków zachorowań.

W 2021 roku pracownicy Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego kontynuować będą działania w zakresie:

- monitorowania sytuacji epidemiologicznej w powiecie opatowskim,
- realizacji zadań wynikających z aktualnej sytuacji epidemiologicznej, związanych z zapobieganiem, zwalczaniem oraz minimalizacją skutków COVID-19,
- nadzoru nad realizacją obowiązkowych szczepień ochronnych
- nadzoru nad podległymi podmiotami leczniczymi w celu zapewnienia właściwych warunków sanitarno-higienicznych w zakresie prowadzonej działalności.

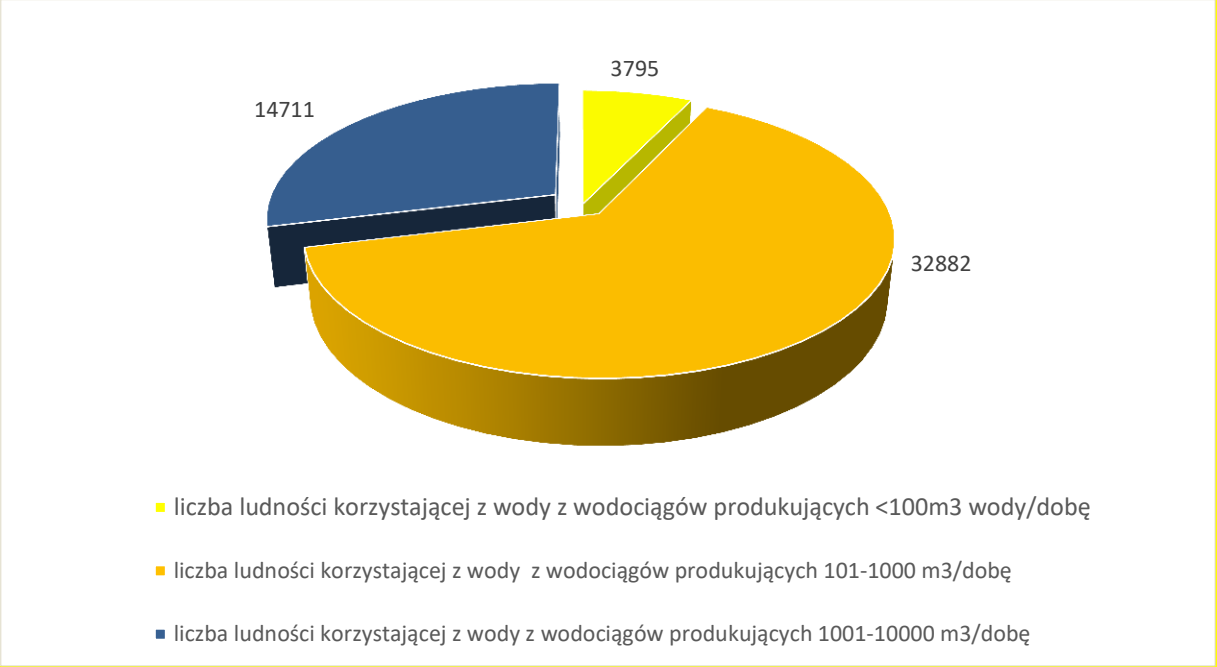
Pod koniec 2020 r. w Polsce wprowadzono szczepionkę przeciwko wirusowi SARS-COV-2. Jest to bardzo ważne, bo szczepionki są najbardziej skuteczną metodą chroniącą przed zarażeniem różnymi chorobami. Ludzkość z powodzeniem korzysta z tej zdobyczy cywilizacji od kilkuset lat. Dzięki pojawieniu się szczepień, mamy szansę uzyskać kontrolę nad wirusem SARS-CoV-2, jednak pozytywne efekty zależą w dużej mierze od masowości szczepień. Już 50% zaszczepionej populacji istotnie wpłynie na zmniejszenie ryzyka szerzenia się w niej koronawirusa. Szczepienia przeciwko Covid - 19 przyczynią się do szybszego znoszenia ograniczeń i powrotu nas wszystkich do normalnego życia –życia sprzed pandemii.

2 JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA i CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ.

2.1 Wymagania, jakim powinna odpowiadać jakość wody.

Państwowa Powiatowa Inspekcja Sanitarna w Opatowie prowadzi nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz. U. z 2018r. poz. 59) i ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2018, poz. 1152 z późniejszymi zmianami). Wymagania jakim powinna odpowiadać jakość wody, sposób oceny jej przydatności do spożycia przez ludzi oraz sprawowania nad nią nadzoru określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Woda w urządzeniach zbiorowego zaopatrzenia w wodę ludności w powiecie opatowskim pochodzi w 100 % z ujęć podziemnych. W 2020 r. nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opatowie objęte były 23 urządzenia wodociągowe, tj.: **10** urządzeń o produkcji wody <100 m^3/dobę, zaopatrujących w sumie 3 795 osób, 11 urządzeń o produkcji wody 101-1000 m^3/dobę, zaopatrujących ok. 32 882 osób, 2 urządzenia o produkcji wody >1001-10000 m^3/dobę zaopatrujące łącznie 14 711 osób. Powiat opatowski, jest niemal w 100% zaopatrzony w wodę z nadzorowanych urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę i korzysta z niej ok. 51 388 odbiorców na 51 834 mieszkańców powiatu.

Wykres 11. Zaopatrzenie w wodę ludności powiatu

Prowadzony systematycznie monitoring jakości wody, analiza całorocznych sprawozdań z prowadzonych badań, zarówno w ramach nadzoru sanitarnego jak i kontroli wewnętrznej przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych i przeprowadzona analiza ryzyka zdrowotnego pozwoliły na dokonanie rocznej oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi mieszkających na terenie powiatu opatowskiego. Ocena ta jest pozytywna dla całego terenu powiatu, pomimo występujących w ciągu roku wahań jakości fizykochemicznej jakości wody w niektórych urządzeniach zbiorowego zaopatrzenia w wodę i przypadków zanieczyszczenia mikrobiologicznego stwierdzanych w ciągu roku w próbkach pobieranych do analiz. Zanieczyszczenia mikrobiologiczne i

przekroczenia wartości parametrycznych poszczególnych parametrów fizykochemicznych były niezwłocznie i dosyć sprawnie usuwane przez zarządców poszczególnych wodociągów. Pozwoliło to w krótkim czasie uzyskiwać poprawę jakości wody w nadzorowanych urządzeniach.

Tabela 4. Kontrole sanitarne, decyzje administracyjne dotyczące urządzeń wodociągowych i jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wydane w 2020 r.

wielkość produkcji	Ilość urządzeń w ewidencji w 2020r.	Ilość urządzeń zaplanowanych do kontroli	Ilość urządzeń skontrolowanych	Ilość przeprowadzonych kontroli	Ilość **zaplanowanych** próbek wody do spożycia przez ludzi	Ilość **pobranych** próbek wody do spożycia przez ludzi	Wydane decyzje merytoryczne	
							na stan techniczny	na jakość wody, w tym oceny jakości wody, decyzje z art. 162 KPA
<100m^3/ dobę	**10**	**9**	**10**	**11**	**22**	**25**	1	**4**
	Wodociąg Potok - poza ewidencją	**1**	**1**	**1**	**2**	**2**	**0**	**1**
101 -1000 m^3/dobę	**11**	**11**	**11**	**13**	**37**	**62**	**1**	**39**
1001 -10000 m^3/dobę	**2**	**2**	**2**	**3**	**10**	**11**	**0**	**0**
Łącznie	**23**	**23**	**24**	**28**	**71**	**100**	**2**	**44**

2.2 Charakterystyka poszczególnych grup urządzeń zaopatrzenia ludności w wodę

2.2.1 Wodociągi o produkcji wody < 100m$^{3/}$ dobę

W 2020r. w powiecie funkcjonowało 10 urządzeń z tej grupy, co stanowiło 43,5 %wszystkich nadzorowanych wodociągów. Zaopatrywały one ok. 3795 osób tj. 7,29% ludności powiatu. Wszystkie urządzenia w tej grupie zostały skontrolowane. Skontrolowano wszystkie nadzorowane urządzenia w tej grupie przeprowadzając 12 kontroli sanitarnych w tym 1 kontrolę sprawdzającą, po wydanej decyzji administracyjnej; przeprowadzono także kontrolę wodociągu na potrzeby Domu Pomocy Społecznej w Sobowie – nadzorowanego dotychczas przez ŚPWIS i przekazanego do w nadzoru PPIS w Opatowie w I kwartale 2020r.

Wydano łącznie 6 decyzji administracyjnych:

- **1** decyzję dot. stanu sanitarno-technicznego urządzeń: (wodociąg Słupia Nadbrzeżna),
- **5** decyzji ze względu na jakość wody, w tym:
  - **stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia (2):**
    - wodociąg Lipowa - pod względem mikrobiologicznym - obecne bakterie grupy coli w ilości <10jtk/100ml;
    - wodociąg Potok - wyłączone z ewidencji przed kilku laty urządzenie w trakcie likwidacji – warunkowo dopuszczona do spożycia pod względem fizykochemicznym),
  - **stwierdzającą ponowną przydatność wody do spożycia (1)** (wodociąg Lipowa), **decyzje z art. 162 KPA (2)**

Tabela 5. Wykaz wydanych w 2020r. decyzji administracyjnych urządzeń produkujących <100m3 wody/dobę.

l.p.	Obiekt	Stwierdzone nieprawidłowości	Termin wykonania zaleceń
1.	Wodociąg Lipowa	Warunkowa przydatność wody do spożycia - obecna grupa coli <10 jtk/100 ml	21.09.2020 r. wykonano
2.		Decyzja z art. 162 KPA	10.09.2020 r. wygaszenie decyzji o przydatności wody do spożycia
3.		Decyzja o ponownej przydatności wody do spożycia – po uzdatnieniu	02.10.2020r.
4.		Decyzja z art. 162 KPA	02.10.2020 r. wygaszenie decyzji warunkowej
5.	Wodociąg Słupia Nadbrzeżna	Decyzja dot. stanu sanitarno-technicznego pomieszczenia hydroforni (posadzka)	31.10.2020 r. wykonano przed upływem terminu
6.	Wodociąg Potok – poza ewidencją	Warunkowa przydatność wody do spożycia przez ludzi pod względem fizykochemicznym (przekroczenia zawartości dopuszczalnej ilości parametrów: żelazo, mangan, twardość, mętność)	31.01.2021 r. postępowanie w toku, wodociąg w likwidacji

Zdjęcie 1. Chlorownia w Sobowie – DPS. *Zdjęcie 2*. Hydrofornia w Sobowie na potrzeby DPS

2.2.2 Wodociągi o produkcji wody 101- 1000 m3/ dobę

W ewidencji znajdowało się 11 urządzeń. W 2020 r. skontrolowano wszystkie znajdujące się w ewidencji wodociągi. Urządzenia z tej grupy stanowiły 47,9 % wszystkich nadzorowanych skontrolowanych urządzeń, zaopatrując (32882 osób, co stanowi 63,13 % ludności powiatu).
Wszystkie urządzenia w tej grupie zostały skontrolowane.

Zaplanowano 11 kontroli, przeprowadzono 13 kontroli sanitarnych, w tym 2 sprawdzające, ze względu na prowadzone postępowanie administracyjne.

Zdjęcie 3. Zbiornik wieżowy i szacht studni głębinowej w Gierczycach

Wydano łącznie 41 decyzji administracyjnych na urządzenia z tej grupy:
1 decyzja dot. stanu technicznego - wodociąg Gierczyce w gm. Wojciechowice (szachty studni głębinowych i ich obudowy wymagały konserwacji). Decyzja wykonana w terminie.

Po przeprowadzeniu kontroli sanitarnej wodociągu Kobylany wydano **1 decyzję** dotyczącą opłaty za czynności kontrolne z uwagi na to, że zarządca w ciągu 7 dni od daty kontroli usunął uchybienia uwidocznione w protokole kontroli (spękane obudowy betonowe dwóch włazów do zbiornika zasobowego, uszkodzony fragment ogrodzenia strefy). Przeprowadzona kontrola sanitarna sprawdzająca potwierdziła usunięcie uchybień.

39 decyzji dotyczyło jakości wody, w tym:

- **4** decyzje o braku przydatności wody do spożycia (wodociągi: Tarłów i Julianów w gm. Tarłów, oraz wodociąg Kobylany w gm. Opatów, wodociąg Zawada w gm. Ożarów – w punktach pobrania),
- **7** decyzji warunkowo dopuszczających wodę do spożycia przez ludzi z wodociągów: Modliborzyce (1) Wszechświęte (2) Zawada (1) Śmiłów (1), Ożarów (1), Iwaniska (1), 11 decyzji o ponownej przydatności wody do spożycia przez ludzi, po zlikwidowaniu zanieczyszczenia i uzyskaniu poprawy jakości wody,
- **17** decyzji z art. 162 KPA - w wyniku prowadzonego postępowania administracyjnego- decyzje wygaszające.

Zanieczyszczenie mikrobiologiczne stwierdzono w ciągu roku w wodzie z wodociągów:

- Modliborzyce gm. Baćkowice dnia 22.05.2020 r.,
- Wszechświęte gm. Sadowie (2) dnia 22.05.2020 r. oraz 17.09.2020 r.,
- Zawada gm. Ożarów (2) dnia 09.07.2020r. i 03.09.2020 r.
- Śmiłów gm. Opatów dnia 03.09.2020 r.
- Ożarów gm. Ożarów dnia 03.09.2020 r.
- Iwaniska gm. Iwaniska dnia 03.09.2020 r.
- Julianów gm. Tarłów dnia 06.08.2020 r.
- Tarłów gm. Tarłów dnia 27.11.2020 r.
- Kobylany gm. Opatów dnia 30.09.2020 r.

W każdym przypadku zaistniałego zanieczyszczenia mikrobiologicznego, powiadamiani zarządcy wodociągów podejmowali niezwłocznie, w trybie natychmiastowym czynności naprawcze, w tym

dezynfekcję wody, płukanie sieci, po uprzednim powiadomieniu odbiorców o zanieczyszczeniu (komunikaty PPIS). Wykonywali kontrolne badania wody, przedkładając sprawozdania z przeprowadzonych analiz laboratoryjnych Inspektorowi Sanitarnemu. W sytuacjach koniecznych zapewniali awaryjne zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia poprzez dowożenie bądź zasilanie sieci wodociągowej z innego ujęcia wody, o sprawdzonej i odpowiadającej wymogom sanitarnym jakości wody. Rokrocznie poprawie ulega tempo wykonywanych przez zarządców wodociągów powiadomień o pogorszeniu jakości wody oraz dostępność dla odbiorców tych informacji. Gminy wykorzystują w tym celu system powiadomień sms, własne strony internetowe, czy ogłoszenia na tablicach zgodnie z przyjętym lokalnie zwyczajem.

Tabela 6. Wykaz wydanych w 2020r. decyzji administracyjnych dotyczących jakości wody i stanu sanitarno-technicznego urządzeń produkujących 101-1000m3 wody/dobę

l.p.	Obiekt	Stwierdzone nieprawidłowości	Termin wykonania zaleceń
1.	Wodociąg Gierczyce gm. Wojciechowice	Spękane, uszkodzone betonowe obudowy włazów do szachtów studziennych, metalowe pokrywy włazów oraz nieszczelności w cembrowinach szachtów studni głębinowych	30.09.2020 r. wykonano przed upływem terminu
2.	Wodociąg Śmiłów gm. Ożarów	Warunkowa przydatność wody do spożycia - obecna grupa coli <10 jtk/100 ml	30.09.2020 r. wykonano
3.		Decyzja z art. 162 KPA - wygaszenie dotychczasowej decyzji o przydatności wody do spożycia	03.09.2020 r.
4.		Decyzja o ponownej przydatności wody do spożycia – po uzdatnieniu	02.10.2020 r.
5.		Decyzja z art. 162 KPA wygaszenie decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia	02.10.2020 r.
6.	Wodociąg Ożarów gm. Ożarów	Warunkowa przydatność wody do spożycia - obecna grupa coli <10 jtk/100 ml	03.08.2020 r. – podjęto w trybie natychmiastowym art. 108KPA czynności naprawcze – wykonano
7.		Decyzja z art. 162 KPA wygaszenie decyzji o przydatności wody do spożycia	03.09.2020 r.
8.		Decyzja o ponownej przydatności wody do spożycia – po uzdatnieniu	26.10.2020 r.
9.		Decyzja z art. 162 KPA - wygaszenie decyzji warunkowej	26.10.2020 r.
l.p.	**Obiekt**	**Stwierdzone nieprawidłowości**	**Termin wykonania zaleceń**
10.	Wodociąg Zawada gm. Ożarów	Brak przydatności wody do spożycia przez ludzi w punkcie pobrania- obecne bakterie grupy coli w ilości >10jtk/100ml w jednej z pobranych próbek wody	09.07.2020 r. rygor natychmiastowy art. 108 KPA - wykonano
11.		Decyzja z art. 162 KPA - wygaszenie decyzji o braku przydatności wody do spożycia	27.07.2020 r.
12.		Decyzja o ponownej przydatności wody do spożycia – po uzdatnieniu	27.07.2020 r
13.	Wodociąg Zawada gm. Ożarów	Warunkowa ocena przydatności wody do spożycia przez ludzi - zanieczyszczenie mikrobiologiczne – w próbkach obecne bakterie grupy coli w ilości < 10 jtk/100ml	03.09.2020 r. -wykonanie czynności naprawczych w rygorze natychmiastowym – wykonano

14.		Decyzja z art. 162 KPA - wygaszenie decyzji o przydatności wody do spożycia	03.09.2020 r.
15.		Ocena przydatności wody po wykonaniu czynności naprawczych i uzdatnieniu	26.10.2020 r.
16.		Decyzje z art. 162 KPA wygaszenie decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia	26.10.2020 r.
17.	Wodociąg Modliborzyce gm. Baćkowice	Warunkowa ocena przydatności wody do spożycia przez ludzi - zanieczyszczenie mikrobiologiczne –w próbkach pobranych obecne bakterie grupy coli	22.05.2020 r. art. 108 KPA wykonano – zarządca zmienił do czasu uzdatnienia wody sposób zasilania sieci zapewniając odbiorcom wodę z innego ujęcia
18.		Decyzja z art. 162KPA - wygaszenie decyzji o przydatności wody do spożycia	22.05.2020 r.
19.		Decyzja o przydatności wody do spożycia po jej uzdatnieniu	06.07.2020 r.
20.		Decyzja z art. 162KPA wygaszenie decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia	06.07.2020 r.
21.	Wodociąg Wszechświęte gm. Sadowie	Warunkowa ocena przydatności wody do spożycia przez ludzi - zanieczyszczenie mikrobiologiczne – w próbkach obecne bakterie grupy coli	22.05.2020 r. wykonano
22.		Decyzja z art. 162KPA wygaszenie decyzji o przydatności wody do spożycia	22.05.2020 r.
23.		Decyzja o przydatności wody do spożycia po jej uzdatnieniu	23.06.2020 r.
24.		Decyzja z art. 162KPA wygaszenie decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia	23.06.2020 r.
25.	Wodociąg Wszechświęte gm. Sadowie	Warunkowa ocena przydatności wody do spożycia przez ludzi –w punkcie pobrania obecne bakterie grupy coli w ilości <10 jtk/100ml w jednej z pobranych próbek	17.09.2020 r. rygor natychmiastowy z art. 108KPA wykonano
26.		Decyzja o przydatności wody do spożycia po jej uzdatnieniu	02.10.2020 r.
27.		Decyzja z art. 162KPA wygaszenie decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia	02.10.2020 r.

l.p.	Obiekt	Stwierdzone nieprawidłowości	Termin wykonania zaleceń
28.	Wodociąg Julianów gm. Tarłów	Decyzja o braku przydatności wody w punkcie pobrania - obecne bakterie grupy coli w ilości >10jtk/100ml w jednej z pobranych próbek	06.08.2020 r. rygor natychmiastowy z art. 108 KPA wykonano
29.		Decyzja o przydatności wody do spożycia - po jej uzdatnieniu	19.08.2020 r.
30.		Decyzja z art. 162KPA wygaszenie decyzji o braku przydatności wody do spożycia	19.08.2020 r.
31.	Wodociąg Tarłów gm. Tarłów	Decyzja o braku przydatności wody - obecne bakterie grupy coli w ilości >10jtk/100ml w pobranych próbkach, unieruchomienie wodociągu	27.11.2020 r. rygor natychmiastowy z mocy art. 27. 2 Ustawy o PIS

32.		Decyzja z art. 162KPA- wygaszenie decyzji o przydatności wody do spożycia	27.11.2020 r.
33.		Decyzja stwierdzająca przydatność wody do spożycia - po jej uzdatnieniu	07.12.2020 r.
34.		Decyzja z art. 162KPA wygaszenie decyzji o braku przydatności wody do spożycia	07.12.2020 r.
35.	Wodociąg Kobylany gm. Opatów	Decyzja o braku przydatności wody w punkcie pobrania - obecne bakterie grupy coli w ilości >10jtk/100ml i E. Coli w ilości 1jtk/100ml. w jednym tylko punkcie - szacht do poboru próbek	30.09.2020 r. wykonanie czynności naprawczych w rygorze natychmiastowym - wykonano
36.		Decyzja stwierdzająca przydatności wody do spożycia - po jej uzdatnieniu	09.11.2020 r.
37.		Decyzja z art. 162KPA wygaszenie decyzji o braku przydatności wody do spożycia	09.11.2020 r.
38.	Wodociąg Iwaniska gm. Iwaniska	Warunkowa ocena przydatności wody do spożycia przez ludzi –w punkcie pobrania zanieczyszczenie mikrobiologiczne – w jednej z pobranych próbek obecne bakterie grupy coli w ilości <10 jtk/100ml	17.09.2020 r. - wykonanie czynności naprawczych w rygorze natychmiastowym - wykonano
39.		Decyzja o przydatności wody do spożycia - po jej uzdatnieniu	26.10.2020 r.
40.		Decyzja z art. 162KPA wygaszenie decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia	26.10.2020 r.
41.	Wodociąg Kobylany gm. Opatów	Uszkodzone obudowy włazów do komór zbiornika zasobowego, uszkodzony fragment ogrodzenia strefy ochronnej	– decyzja opłatkowa za przeprowadzone czynności kontrolne; nie wydawano decyzji administracyjnej z terminem, ze względu na to, że zarządca usunął uchybienia w ciągu 7 dni od daty otrzymania protokołu kontroli

Zdjęcie 4. Stacja uzdatniania wody i zbiornik retencyjny w Mydłowie gm. Iwaniska

Jakość wody ze wszystkich nadzorowanych urządzeń o tej wielkości produkcji oceniona jako przydatna do spożycia w skali roku. Badania fizykochemiczne i bakteriologiczne wody z tych urządzeń potwierdzały w 2020r. jej przydatność do spożycia przez ludzi. Zanieczyszczenie mikrobiologiczne stwierdzane w 2020r. w próbkach z wodociągów wyżej wymienionych nie miały charakteru trwałego skażenia sieci wodociągowej. Były jednak wyjątkowo liczne w roku sprawozdawczym 2020. Czynności naprawcze podejmowane przez zarządcę każdorazowo natychmiast po informacji o zanieczyszczeniu wody są na tyle skuteczne, że poprawa jakości wody jest już widoczna w kolejnych pobranych próbkach. Dysponując wynikami ponownie pobieranych próbek zarówno z kontroli wewnętrznej jak i z nadzoru PPIS jakość wody jest oceniana i ponownie dopuszczana do spożycia przez ludzi. Codzienna konserwacja urządzeń wodociągowych oraz wszelkie działania podejmowane w związku z awariami, remontami mają ogromne znaczenie dla zachowania reżimów sanitarnych i zabezpieczenia stabilnej i zgodnej z wymogami sanitarnymi jakości wody. Starzejąca się infrastruktura wodociągowa urządzeń w powiecie wymaga podejmowania systematycznych czynności konserwacyjnych, remontowych czy wręcz wymiany pewnych jej elementów, a to wymaga zaangażowania odpowiednich środków finansowych na te cele. Wyeksploatowane i niedoinwestowane urządzenia nie będą mogły sprawnie dostarczać wody odbiorcom, jej jakość może ulegać pogorszeniu, a tym samym wzrośnie ryzyko zdrowotne mieszkańców powiatu. Bardzo istotnym elementem dla zachowania bezpieczeństwa jakości wody jest zaangażowanie ze strony zarządcy wodociągu. Wszelkie czynności naprawcze, usuwanie awarii i konserwacje muszą bowiem być przemyślane, wykonywane starannie przez świadomych, dobrze merytorycznie przygotowanych pracowników.

2.2.3 Wodociągi o produkcji wody 1001-10000 m3/ dobę

Nadzorem sanitarnym objęto 2 urządzenia z tej grupy: wodociąg Opatów o produkcji wody ok. 1030 m^3 wody/dobę i zaopatrujący w wodę ok. 9700 osób i wodociąg Włostów podający ok. 1075 m^3 wody/dobę, na potrzeby ok. 5 011 osób. Woda z tych urządzeń dociera łącznie do 14 711 odbiorców z tereny powiatu, co stanowi 28,24 % wszystkich mieszkańców.

Obydwa urządzenia skontrolowano, przeprowadzono 3 kontrole sanitarne (w tym 1 sprawdzającą po zgłoszonym usunięciu uchybień sanitarno-technicznych uwidocznionych w protokole kontroli); zaplanowano do pobrania 10 próbek wody, pobrano 11 próbek wody z tych urządzeń, w ramach monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Nie wydawano decyzji administracyjnych ze względu na stan sanitarno-techniczny urządzeń. Wydano jedynie 1 decyzję dotyczącą opłaty, w wyniku kontroli sanitarnej wodociągu Opatów, ze względu na to, że zarządca urządzenia usunął wszystkie ujęte w protokole uchybienia w ciągu 7 dni od otrzymania protokołu kontroli (wymagająca konserwacji wylewka przy włazie do zbiornika w Opatowie, ubytki w ziemnej osypce zbiornika Okalina, brak oświetlenia w pomieszczeniu chlorowni w Leszczkowie). Rekontrola potwierdziła usunięcie uchybień a tym samym poprawę stanu technicznego urządzenia.

Zarządcy wodociągów, tj. zarówno PGKIM Spółka z o.o. w Opatowie, jak i Zakład Gospodarki Komunalnej w Lipniku realizowali rzetelnie harmonogram kontroli wewnętrznej na 2020 rok, wyniki badań laboratoryjnych przedkładając Inspektorowi Sanitarnemu.

Biorąc pod uwagę wszystkie wyniki badań z 2020 r. uznać należy, że w rocznej ocenie jakość wody z obydwu największych w naszym powiecie wodociągów Opatów i Włostów jest przydatna do spożycia przez ludzi.

Bolączką konsumentów wody z sieci wodociągu Opatów jest jej wysoka twardość, która oznaczana w kolejnych próbkach w ciągu roku osiąga wartość graniczną (500 mg $CaCO_3$/l) lub już ją przekracza (w pojedynczych próbkach w ciągu roku). Wpływa to w znaczący sposób na stopień akceptacji jakości wody przez odbiorców, z uwagi na uciążliwości, jakie sprawia korzystanie z tak twardej wody. W bieżących ocenach jakości wody wydawanych po każdym badaniu jakości wody z nadzoru PPIS zarówno zarządca wodociągu, jak i Burmistrz Miasta i Gminy są informowani o zawartości

twardości ogólnej w badanych próbkach. Dotychczas nie przedstawiono planu działań naprawczych, w kierunku zlikwidowania nadmiernej twardości, powodującej spadek akceptacji jakości wody przez korzystających z niej odbiorców.

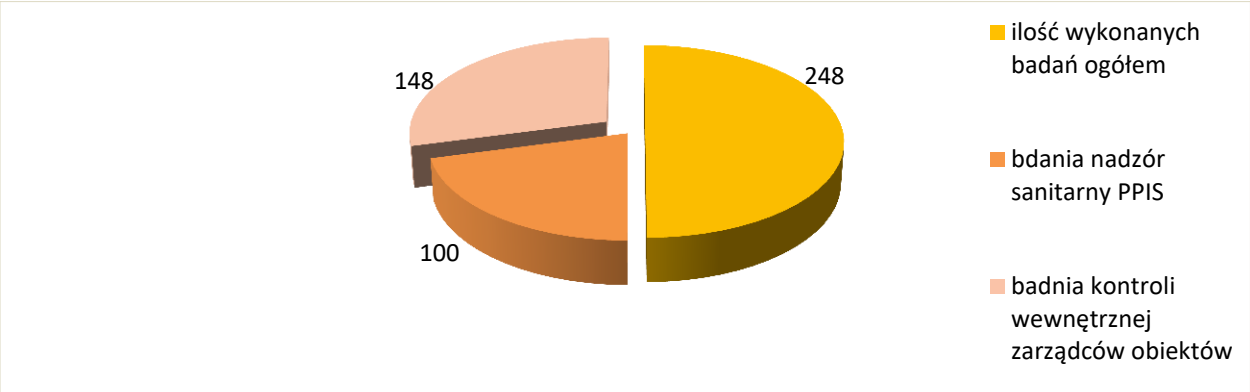
Ze względu na rosnącą zawartość manganu w wodzie z ujęcia Włostów, jesienią 2020 r. zarządca zmodernizował stację uzdatniania wody dodając kolejny, drugi już moduł redukcji manganu, w celu zwiększenia efektywności uzdatniania wody. Pod koniec roku wykonywane badania próbek jakości wody pod względem zawartości manganu wskazywały na skuteczność systemu uzdatniania. Z czasem, po całkowitym wpracowaniu się modułu odmanganiania wyniki powinny być coraz bardzie zadowalające. W roku 2020 jakość wody z wodociągów Opatów i Włostów oceniona została jako przydatna do spożycia przez ludzi.

Tabela 7. Wykaz wydanych decyzji administracyjnych ze względu na stan sanitarno-techniczny i jakość wody w urządzeniach produkujących 1001-10000 m³ wody/dobę

l.p.	Obiekt	Stwierdzone nieprawidłowości	Termin wykonania zaleceń
1.	Wodociąg Opatów gm. Opatów	Uszkodzona wylewka przy włazie do zbiornika zasobowego w Opatowie, ubytki w ziemnej osypce zbiornika Okalina, brak oświetlenia w pomieszczeniu chlorowni w Leszczkowie	– decyzja opłatowa za przeprowadzone czynności kontrolne; nie wydawano decyzji administracyjnej z terminem, ze względu na to, że zarządca usunął uchybienia w ciągu 7 dni od daty otrzymania protokołu kontroli

W 2020 r. nie nadzorowano wodociągów produkujących wodę w ilości **powyżej 10000 m^3/dobę**. Urządzenia takie nie funkcjonują w powiecie opatowskim.

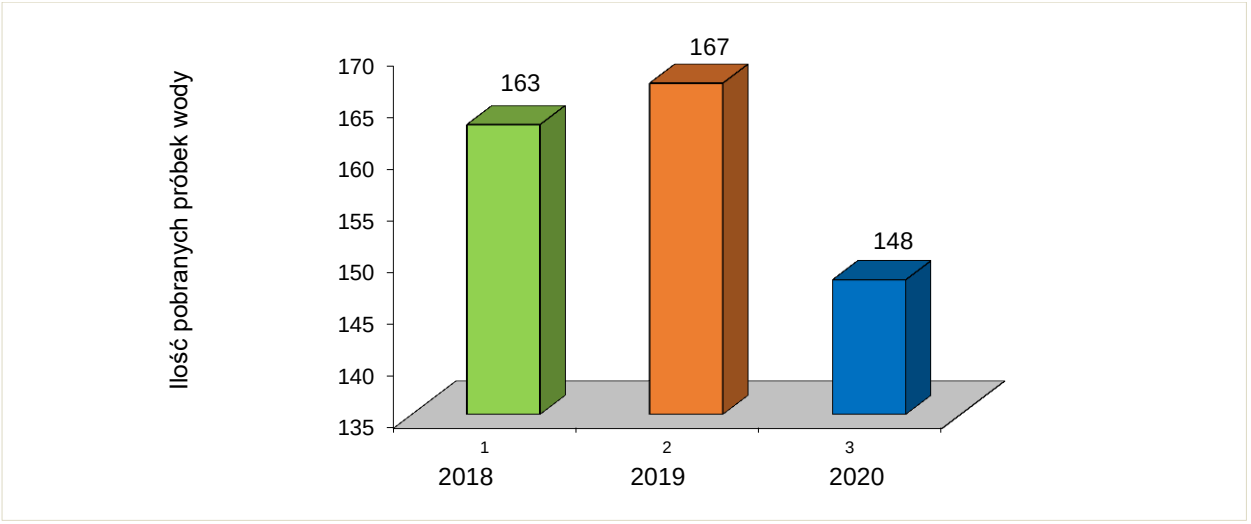
Coraz większą rolę w monitorowaniu jakości wody w urządzeniach zbiorowego zaopatrzenia w wodę odgrywają badania kontroli wewnętrznej prowadzone przez dostawców wody. To na zarządzających urządzeniami zbiorowego zaopatrzenia w wodę spoczywa odpowiedzialność monitorowania jakości wody oraz niezwłocznego powiadamiania organów nadzorczych o pogorszeniu jej jakości, jak również ustalania z właściwym powiatowym inspektorem sanitarnym niezbędnych czynności naprawczych w celu doprowadzenia jakości wody do wymogów obowiązującego rozporządzenia.

Wykres 12. Porównanie udziału kontroli wewnętrznej i nadzoru sanitarnego PPIS w monitorowaniu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2020r.

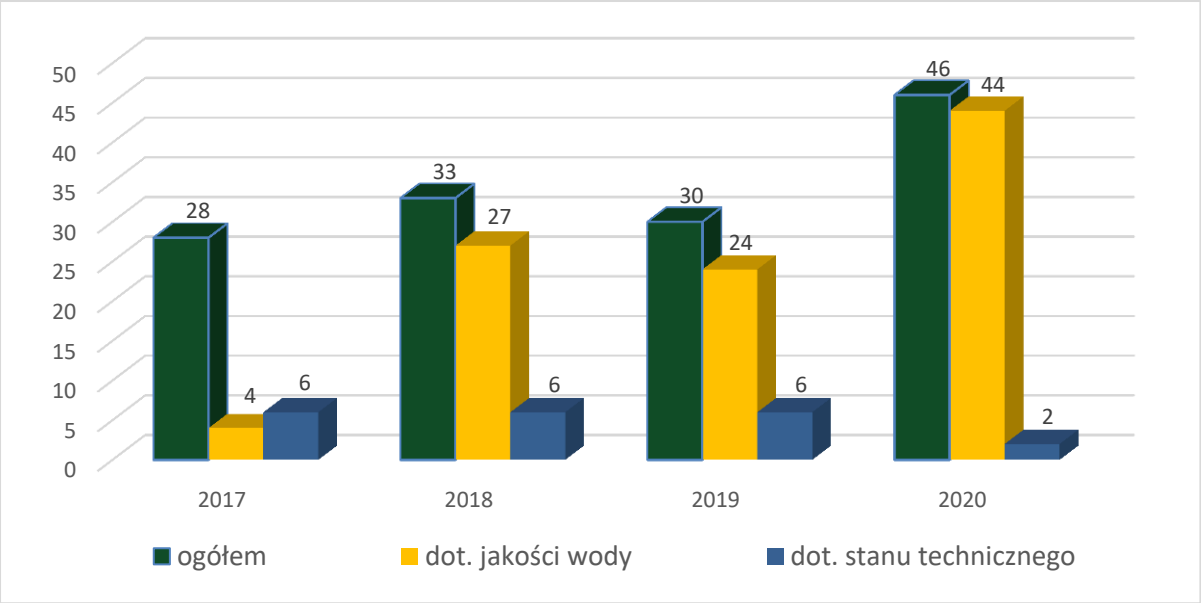
Zdjęcie 5. Ujęcia głębinowe w powiecie opatowskim

Wykres 13. Zestawienie ilości próbek wody do spożycia pobranych do badania w ramach kontroli wewnętrznej dostawców wody w latach 2018-2020

2.2.4 Inne podmioty zaopatrujące w wodę

Do tej grupy kwalifikowane są według zapisów obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia (Dz. U. 2017r. poz. 2294) wody pochodzące z indywidualnych ujęć wody zaopatrujących mniej niż 50 osób lub dostarczających mniej niż średnio 10m^3 wody na dobę, jeżeli woda jest dostarczana w ramach działalności gospodarczej lub do budynków użyteczności publicznej lub do budynków zamieszkania zbiorowego lub do podmiotów działających na rynku spożywczym, wykorzystujących wodę. W ewidencji PPIS w Opatowie za rok 2020 nie było urządzeń spełniających te kryteria. Żaden z w/w podmiotów nie zgłosił posiadania indywidualnego ujęcia wody na potrzeby produkcji żywności.

Wykres 14. Porównanie ilości wydawanych decyzji administracyjnych dot. urządzeń wodociągowych w latach 2017-2020

2.2.5 Ujęcia powierzchniowe

W powiecie opatowskim nie funkcjonują żadne urządzenia wodociągowe oparte na ujęciach powierzchniowych.

2.2.6 Przyznane odstępstwa dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

W 2020 r. nie przyznawano zgody na odstępstwo dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na podstawie § 28 ust. 1. rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294), nie spełniającej wymagań określonych w załączniku nr 1cz. B w/w rozporządzenia.

2.3 Badania ciepłej wody w szpitalach i w budynkach zamieszkania zbiorowego na obecność pałeczek Legionella sp.

Zdjęcie 6. Pałeczki Legionella

Na 2020r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Opatowie nie planował kontroli obecności pałeczek *Legionella sp.* w ciepłej wodzie użytkowej w przedsiębiorstwach podmiotu wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne z uwagi na to, że Szpital Powiatowy Św. Leona w Opatowie dotychczas nadzorowany przez ŚPWIS w Kielcach, przekazany został do nadzoru Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opatowie dopiero w I kwartale 2020r. Próbek nie pobrano, z uwagi na panującą już w kraju epidemię Covid-19 i ryzyko zakażenia z tym związane, jak i obowiązujące w związku z pandemią reżimy sanitarne w szpitalu.

2.3.1 Badania ciepłej wody użytkowej w podmiotach leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.

Poza szpitalem w powiecie opatowskim żaden podmiot leczniczy nie wykonuje stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych.

2.3.2 Badania ciepłej wody użytkowej w budynkach zamieszkania zbiorowego.

W 2020r. przeprowadzono badania ciepłej wody użytkowej w obiektach noclegowych: Hotel Miodowy Młyn w Opatowie ul. Legionów (1 próbka), Zajazd Okalina w Okalinie Kolonia (1 próbka), Pokoje Noclegowe, ul. Sienkiewicza w Opatowie (1próbka), Zajazd BĄK-TRAVEL w Wyszmontowie (1 próbka) i Klub Sportowy „Alit" w Ożarowie (1próbka). Ponadto w pełnym reżimie sanitarnym udało się pobrać próbki z przejętego do nadzoru w I kwartale 2020r. Domu Pomocy Społecznej w Sobowie (2 próbki) oraz w filii - Domu Pomocy Społecznej w Suchodółce (1 próbka). Pałeczek Legionella nie stwierdzono w żadnej z pobranych próbek. Jakość wody odpowiadała wymogom rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U.2017r.poz.2294). Nie prowadzono w tej sprawie postępowania administracyjnego.

2.4 Wnioski.

W 2020r. nie zmieniła się infrastruktura urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę w powiecie. Ujęcia poddawane były jedynie koniecznym konserwacjom i remontom, nie prowadzone były inwestycje związane z modernizacją ujęć w strefie ochronnej czy urządzeń w strefach zaopatrzenia. Awarie sieci wodociągowych z reguły nie są zgłaszane do PPIS, choć mają miejsce nierzadko w codziennej praktyce zakładów wodociągowych, dokumentacja awarii bywa skąpa i niesystematyczna. Awarie usuwane są na szczęście szybko i coraz sprawniej, tak by odbiorcy w jak najmniejszym stopniu odczuwali trudności nowego ujęcia wody. Wykonany odwiert studni we Włostowie, posiada niewielką wydajność (ok. 15 m^3/h). Ujęcie to nie zostało uruchomione w 2020 r.

Większość wodociągów zasilana jest z jednej studni lub z dwóch odwiertów w obrębie tego samego ujęcia wody. Problem ten dotyczy również największego w powiecie wodociągu Opatów z ujęciem w Leszczkowie. Aktualnie zaopatrzenie w wodę dla ok. 9700 mieszkańców zapewnia jedyna czynna studnia głębinowa. Nie wykonano dotychczas planowanego odwiertu kolejnej studni w miejscowości Okalina w celu zapewnienia ciągłości dostaw wody, w przypadku zaistniałych awarii itp. nieplanowanych zdarzeń.

Starzejąca się infrastruktura zarówno sieci wodociągowej jak i budynków towarzyszących tj. hydroforni, pompowni, stacji uzdatniania wody wymaga w sposób coraz bardziej widoczny modernizacji, czy szeroko zakrojonych remontów, natomiast przed pracownikami zakładów wodociągowych stają coraz trudniejsze wyzwania w związku z obowiązującymi wymogami dla jakości wody, doskonaleniem metodyki laboratoryjnej pozwalającej na oznaczanie szerokiego spektrum parametrów fizykochemicznych i bakteriologicznych. Bardzo istotne jest więc, by wykonywanie wszelkich czynności naprawczych czy rutynowych działań takich jak dezynfekcja wody, płukanie sieci prowadzone było w sposób świadomy, rozważny, przemyślany i z ogromną dbałości i znajomością zagrożeń zdrowotnych dla konsumentów, które te działania mogą powodować, gdy wykona się je w sposób niewłaściwy. Niezbędne jest, wobec tego ustawiczne szkolenie

pracowników zajmujących się obsługą urządzeń wodociągowych, uzdatnianiem wody i usuwaniem awarii sieci wodociągowych.

3

4 ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

4.1 Zadania i przedmiot działalności nadzoru

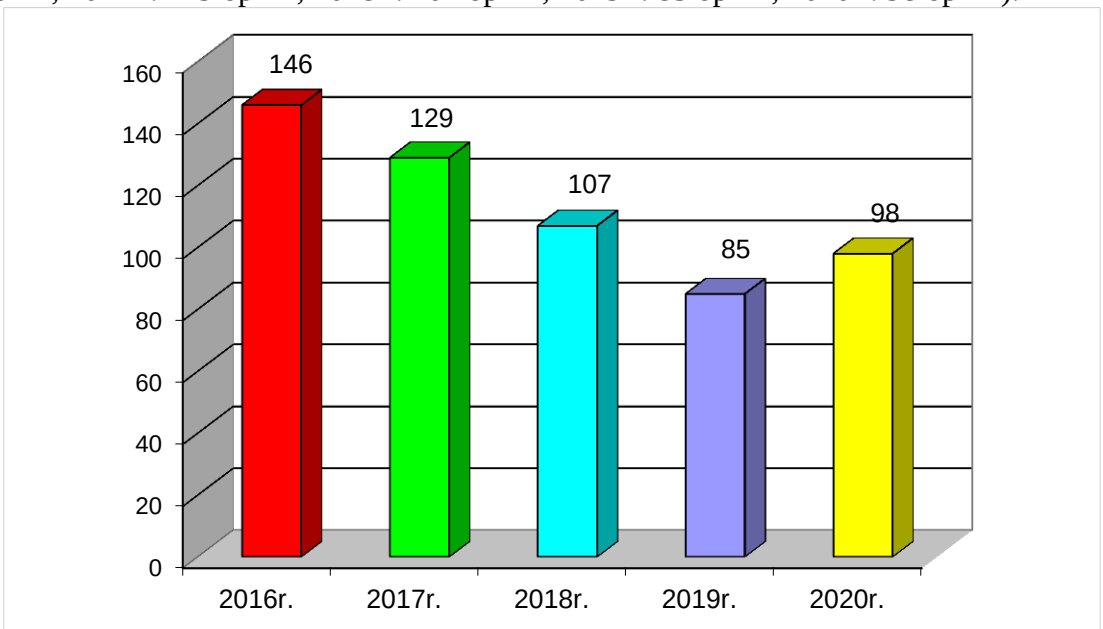
Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny wykonuje zadania o charakterze profilaktycznym na różnych etapach procesu inwestycyjnego, zmierzających do szeroko pojętej ochrony zdrowia ludzi. Zadania te polegają na przestrzeganiu wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesie planowania i zagospodarowania przestrzennego lokalizacji inwestycji oraz jej realizacji do zakończenia i odbioru.

Przedmiotem działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego było w szczególności uzgadnianie i opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych:

- projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- dokumentacji projektowych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- warunków realizacji przedsięwzięć na etapie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- wniosków co do potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby określenie zakresu raportu,
- uczestnictwo w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego.

Dokonywano również uzgodnień dotyczących zgodności z warunkami sanitarnymi określonymi przepisami Unii Europejskiej, przedsięwzięć i zrealizowanych inwestycji, których realizacja jest wspomagana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej, wydawane na wniosek podmiotu ubiegającego się o pomoc finansową.

W przedmiotowym zakresie w roku 2020 r. wydano – 98 opinii i wszystkim opiniom nadano charakter pozytywny.
Można uznać, iż w porównaniu do lat ubiegłych ilość wydanych opinii ma tendencję spadkową 2016 r. 146 opinii, 2017 r. 129 opinii, 2018 r. 107 opinii, 2019 r. 85 opinii, 2020 r. 98 opinii).

Wykres 15. Liczba wydanych opinii sanitarnych w latach 2016 - 2020

Tabela 8. Dane liczbowe dotyczące działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie zapobiegawczego nadzoru w 2020 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba wydanych opinii
Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko		
1.	Uzgodnienia dotyczące odstąpienia od przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	0
2.	Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	2
3.	Opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	4
4.	Opinie o projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	-
5.	Opinie dotyczące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	-
Ocena oddziaływania na środowisko		
6.	Opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko	38
7.	Wydawanie opinii w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	1
8.	Wydawanie opinii w sprawie uzgadniania warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	3
9.	Wydawanie opinii przed wydaniem postanowienia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko	-
Opinie dotyczące innych spraw		
10.	Uzgadnianie dokumentacji projektowej, pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych	5
11.	Zastosowanie rozwiązań innych niż określone w obowiązujących przepisach prawnych, w tym w zakresie warunków technicznych	-
12.	Uczestnictwo w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego w trybie art. 56 ustawy Prawo budowlane	20
13.	Sprzeciw na użytkowanie obiektu budowlanego	-
14.	Inne sprawy	25
	Razem: 1 – 14	98
Kontrole – wizje lokalne		
15.	Wizje lokalne	-
16.	Odbiory obiektów	25
	Razem: 15 - 16	25

Lp.	Forma opinii sanitarnej	Liczba wydanych opinii
1.	Forma – opinia sanitarna	98
2.	Forma – decyzja rachunkowa	22
3.	Forma – decyzja merytoryczna	-
4.	Forma – postanowienie	-
	Razem: 1 – 4	120

4.2 Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko.

W 2020 roku w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko opiniowano projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W trybie powyższych regulacji wydano 6 opinii. Z ogólnej liczby wydanych opinii (6), 1 opinia dotyczyła określenia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i 1 opinia dotyczyła studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko uzgodniono zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Sadowie oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Iwaniska.

W trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko uzgodniono 2 projekty zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Sadowie oraz 2 projekty studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ożarów i gminy Sadowie.

Powyższe może świadczyć o zainteresowania władz samorządowych regulacją zagadnień zagospodarowania przestrzennego gminy według nowych regulacji prawnych.

Przy rozpatrywaniu spraw zwracano szczególną uwagę na:
- właściwe przestrzenne rozplanowanie terenów o różnych funkcjach (mieszkalnictwo, przemysł, rekreacja itp.),
- konieczność przewidywania intensyfikacji gospodarki ściekowej na terenie gminy (kanalizacja, oczyszczalnie ścieków), w kontekście rozwoju gospodarki wodociągowej,
- konieczność zachowania oraz właściwego zagospodarowania terenu strefy ochronnej wokół cmentarzy, terenu ochrony ujęć wody (strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej).

Rozpatrując projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego szczególnej analizie i ocenie poddano te elementy środowiska, na które ustalenia planu mogą mieć ujemny wpływ we wzajemnym ich powiązaniu z uwzględnieniem stanu środowiska, wynikające z przeznaczenia terenów na określone rodzaje użytkowania, warunki zagospodarowania tych obszarów, szczególnie w odniesieniu do przedsięwzięć związanych z produkcją i usługami.

Podstawą do wyrażania opinii w tym zakresie były prognozy oddziaływania na środowisko.

4.3 Oceny oddziaływania na środowisko.

Podstawowe zasady przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko wynikają z ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko prowadzone było na etapie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Stosownie do w/w regulacji jej przeprowadzenia wymagają planowane przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, które podzielono na:

- planowane przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko
- planowane przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jeżeli właściwy organ stwierdził obowiązek przeprowadzenie oceny.

W ramach prowadzonego postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w 2020 roku wydano 39 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby co do zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Na 39 przeanalizowanych wniosków po kompleksowej ocenie stopnia i zasięgu oddziaływania w przypadku 38 przedsięwzięć nie stwierdzono potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko uznając, że realizacja przedsięwzięcia nie spowoduje przekroczenia standardów jakości środowiska a tym samym nie wpłynie negatywnie na zdrowie i życie ludzi.

Do przedsięwzięć niewymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko zakwalifikowano:

- inwestycje dotyczące infrastruktury drogowej (budowa drogi krajowej jednojezdniowej jako łącznika DK9 i DK74 w ramach budowy obwodnicy Opatowa, przebudowa mostu w Opatowie, przebudowa dróg gminnych) – 5 opinii,
- instalacje i obiekty przemysłowe (przebudowa instalacji dozowania paliw alternatywnych do kalcynatora przy produkcji cementu, instalacja transportu popiołów lotnych do młynów cementu, budowa węzła betoniarskiego, budowa gazociągów wysokiego ciśnienia, punkty zbiórki odpadów) – 6 opinii,
- przedsięwzięcia polegające na pozyskiwaniu energii ze źródeł odnawialnych (instalacje fotowoltaiczne) – 25 opinii.

Wydano również 2 opinie w formie pisma. Dotyczyły one przedsięwzięć, które zgodnie z art. 64 ust. 1 pkt.2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostepnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko nie należały do kompetencji powiatowego inspektora sanitarnego chociaż wymagały uzyskania decyzji środowiskowych.

Opinie te dotyczyły uzgodnienia przedsięwzięć przed wydaniem koncesji na poszerzenie eksploatacji złoża wapieni „Wymysłów" oraz wydaniem pozwolenia wodnoprawnego dla montażu urządzeń do poboru wody ze studni wierconej zaopatrującej w wodę wodociąg komunalny Iwaniska.

Natomiast w przypadku 1 przedsięwzięcia nałożono na inwestora obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i określono zakres raportu. Wniosek ten dotyczył przedsięwzięcia, polegającego na rozbudowie budynku inwentarskiego do hodowli bydła mlecznego w Kobylanach, które według oceny tut. Inspektora Sanitarnego wymagało przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko ze względu na jego skalę, oddziaływanie na wiele elementów środowiska i konieczności kompleksowej oceny stopnia i zasięgu oddziaływania.

Stanowisko w sprawie potrzeby bądź też braku potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko było zajmowane z uwzględnieniem skali planowanej inwestycji, jej usytuowania, wielkości zajmowanego terenu oraz funkcji i potencjalnego szkodliwego oddziaływania na zdrowie i

życie ludzi. Potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko orzekano dla tych przedsięwzięć, których podstawowe dane charakteryzujące inwestycję wskazywały na duże prawdopodobieństwo wystąpienia uciążliwego lub szkodliwego oddziaływania.

Analizy powyższe przeprowadzano na podstawie dokumentów tj.: wniosek inwestora o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, opis planowanego przedsięwzięcia, mapa ewidencyjna terenu, wypis z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W 2020 roku w ramach prowadzonych postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko rozpatrzono 3 wnioski o zaopiniowanie, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W jednym przypadku postępowanie prowadzone było dla przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla którego określony był wcześniej zakres raportu. Dotyczyło to budowy budynku inwentarskiego – chlewni w Przepiórowie. Natomiast przedsięwzięcie polegające na przebudowie instalacji dozowania paliw alternatywnych do kalcynatora w cementowni Ożarów zostało zakwalifikowane do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które nie wymagało zapytania o zakres raportu. Z uwagi na zmianę parametrów instalacji dozowania paliw alternatywnych zawartą w uzupełnieniu do raportu oraz wniosku Inwestora o ponowne rozpatrzenie w tym przypadku wydano 2 opinie.

Dla w/w przedsięwzięć wydano opinie pozytywne uznając, że po uwzględnieniu warunków realizacji określonych w opinii, przedsięwzięcie nie będzie mieć niekorzystnego wpływu na życie i zdrowie ludzi.

W wydanych opiniach stanowisko wyrażano w formie postanowienia, na które nie przysługuje zażalenie.

Uzasadnienie zajętego stanowiska w postanowieniach poprzedzone było analizą przedłożonych materiałów w aspekcie przewidzianych zabezpieczeń, projektowanych urządzeń technicznych i rozwiązań technologicznych, mających na względzie zachowanie standardów jakości środowiska a tym samym ograniczenie negatywnego oddziaływania na zdrowie i życie ludzi.

Analiza dotyczyła również lokalizacji przedsięwzięcia w odniesieniu do zabudowy mieszkaniowej, zgodności usytuowania przedsięwzięcia z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Stwierdza się, że większość wniosków na tym etapie była opracowana prawidłowo.

Ze względu na strategiczne znaczenie dla powiatu na uwagę zasługują przedsięwzięcia tj.:
- budowa jednojezdniowej drogi krajowej 74, łączącej DK9 i DK74 (łącznik północny) w ramach zadania „Budowa obwodnicy Opatowa S74 i DK9”,
- budowa instalacji fotowoltaicznych w miejscowościach: Brzozowa, Teofilów, Bronisławów, Julianów w gminie Tarłów, Jasice, Drygulec, Ługi w gminie Wojciechowice, Wyszmontów, Czachów, Gliniany w Gminie Ożarów oraz Ujazd i Iwaniska w gminie Iwaniska,
- budowa nowoczesnej instalacji dozowania paliw alternatywnych do kalcynatora przy produkcji cementu i instalacji transportu popiołów lotnych do młynów cementu na terenie cementowni Ożarów.

4.4 Dokumentacja projektowa (ocena rozwiązań w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych).

W roku 2020 przedmiotem analizy było 5 dokumentacji projektowych dotyczących obiektów istniejących, w związku ze zmianą sposobu użytkowania lub ich rozbudową oraz projektowanych obiektów podziemnego uzbrojenia terenu. Z analizy wydanych opinii wynika, że uzgodnienia dotyczyły:
- obiektów produkujących i wprowadzających do obrotu żywność – 1 opinia (obiekt

gastronomiczny w zamku Krzyżtopór w Ujeździe,
- obiektów usługowych – 2 opinie (zakłady fryzjerskie),
- inwestycji liniowych – 2 opinie (budowa kanalizacji zbiorczej w gminie Sadowie, rozbudowa kanalizacji w Ożarowie).

Opiniując dokumentację projektową szczególną uwagę zwracano na prawidłowy układ funkcjonalny, właściwą technologię, warunki środowiska pracy, zastosowane materiały i sposób wykończenia wnętrz, wyposażenie, prawidłową wentylację, oświetlenie i ogrzewanie pomieszczeń oraz sposób rozwiązania instalacji wodno-kanalizacyjnej w kontekście zapewnienia właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych w miejscach pobytu ludzi w celu zapewnienia właściwych warunków pracy oraz zminimalizowanie negatywnych czynników wpływających na zdrowie i życie ludzi. Analiza opiniowanych dokumentacji projektowych wskazuje, że przedłożone do uzgodnienia projekty budowlane posiadały właściwe rozwiązania projektowe i uwzględniały wymogi higieniczne i zdrowotne wynikające z obowiązujących przepisów prawnych.

4.5 Odbiory obiektów. Uczestniczenie w dopuszczenie do użytkowania obiektów budowlanych.

W 2020 roku przy współudziale w odbiorze przedstawiciela Inspektora Sanitarnego przekazano do użytkowania 25 obiektów z tego w trybie art. 56 ustawy Prawo budowlane przekazano 20 obiektów, dla których proces inwestycyjny zakończono wydaniem opinii sanitarnej o braku sprzeciwu na użytkowanie.

Opinie na użytkowanie obiektów budowlanych (20) wydano m.in. dla takich inwestycji jak:
- obiekty mieszkaniowo – usługowe w tym: budowa budynku mieszkalnego z częścią usługową w Opatowie i Ożarowie, budynek z mieszkaniami socjalnymi w miejscowości Krępa (2 opinie),
- obiekty usługowo – handlowo – biurowe w tym: targowisko wiejskie w Iwaniskach, Budynek handlowy Dino w Opatowie i Ożarowie, budynek handlowy Lidl w Opatowie, budynki handlowe artykułami budowlanymi w Opatowie i Ożarowie, budynek biurowy nadleśnictwa we Wszachowie (10 opinii),
- obiekty sportowo – rekreacyjne w tym: budynki wypoczynkowe w Słupi Nabrzeżnej, zaplecze stadionu we Włostowie, świetlica wiejska w Czernikowie Opatowskim (3 opinie),
- obiekty opiekuńczo wychowawcze: przedszkole w Ożarowie (1 opinia).

Ponadto wydano 5 opinii dla inwestycji, które uzyskały wcześniej pozwolenie na użytkowanie lub nie wymagały uzyskania pozwolenia na użytkowanie a zrealizowane zostały w oparciu o zgłoszenie. Dotyczyły one obiektów remontowanych i modernizowanych w ramach zmiany sposobu użytkowania a mianowicie:
- obiekty żywieniowo – żywnościowe tym: przebudowa przechowalni warzyw i owoców w Leszczkowie i Gołębiowie (2 opinie),
- obiekty opiekuńczo – wychowawcze tj. placówka opiekuńcza w Bidzinach (1 opinia),
- obiekty usługowe w tym: klub sportowy z siłownią w Opatowie, zakład fryzjerski w Ożarowie (2 opinie).

Wśród obiektów zgłoszonych do odbioru na szczególną uwagę ze względu na znaczenie dla regionu zasługują inwestycje:
- nowoczesny i komfortowy budynek socjalno-biurowy o powierzchni użytkowej ok. 360 m^2, w którym usytuowano pomieszczenia biurowe, aneks kuchenny z jadalnia i pomieszczeniami higieniczno-sanitarnymi wraz z halą warsztatową, wiata magazynową i infrastrukturą techniczną na terenie zakładu przeróbczego złoża wapieni dewońskich „Wymysłów”,

- przetwórnia owoców i warzyw w Drygulcu, specjalizująca się m.in. w produkcji surówek na bazie kwaszonej kapusty, kiszonek z warzyw i owoców, soku z kapusty, przecierów owocowych oraz tłoczeniu soków z warzyw i owoców,
- budynek handlowo-usługowy w Opatowie o powierzchni użytkowej 1582 m^2 wraz z infrastrukturą towarzyszącą, w którym funkcjonuje sklep firmowy Lidl,
- budynek socjalny w Krępie gm. Iwaniska, w którym znajduje się 20 mieszkań na dwóch kondygnacjach wraz z nowoczesną infrastrukturą techniczną tj. oczyszczalnia ścieków, pompy ciepła.

Łącznie w roku 2020 wyrażono 25 opinii dotyczących możliwości użytkowania obiektów i wszystkie opinie miały charakter pozytywny.

Podczas odbiorów spotykano się w większości z inwestycjami dobrze przygotowanymi do czynności odbiorowych pod względem wykonawczym (prace zakończone, zgodność z dokumentacją projektową, uzgodnienia projektu w wymaganym zakresie) oraz formalno – prawnym (wpis do dziennika budowy, odbiory techniczne wewnętrzne, badania i pomiary, dokumenty potwierdzające dopuszczenie do obrotu i stosowania materiałów budowlanych).

Ze względu na potrzebę likwidacji barier architektonicznych zwracano uwagę na dostosowanie obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych (ustępy, szerokość drzwi, pochwyty, podjazdy itp.).

W roku 2020 nie wniesiono sprzeciwu na użytkowanie obiektów w trybie art. 28 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Zdjęcie 7. Budynek socjalny w miejscowości Krępa gm. Iwaniska

4.6 Zgoda na odstępstwo od przepisów techniczno–budowlanych i bhp.

W roku 2020 nie wpłynął żaden wniosek o odstępstwo od przepisów techniczno-budowlanych.

4.7 Inne opinie sanitarne.

W 2020 roku zajęto łącznie 25 innych stanowisk na pozostałych etapach procesu inwestycyjnego tj.: koncepcje projektowe, wnioski i zagadnienia, które należy uwzględnić na etapie opracowywania

miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, uzyskania innych decyzji itp.

Ponadto w 2020 roku wydano 22 decyzje dotyczące wymierzenia opłaty za wykonywanie czynności w ramach nadzoru zapobiegawczego.

4.8 Kontrole (wizje lokalne, kontrole w trakcie realizacji).

W roku 2020 przeprowadzono 22 kontrole.

Na ogólną ilość kontroli składają się:

- kontrole przeprowadzane w związku ze zgłoszeniem obiektu do użytkowania w trybie art. 56 ust. 1 ustawy Prawo budowlane (łącznie 18 kontroli),
- kontrole w aspekcie spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych w obiektach modernizowanych i adaptowanych na zamierzony cel, realizowanych na zgłoszenie itp. (łącznie 4 kontrole).

Podobnie jak w latach ubiegłych, nadal podczas kontroli inwestycji zwracano szczególną uwagę na:

- uzyskanie wszystkich wymaganych opinii i uzgodnień, w tym w zakresie sanitarno-higienicznym,
- rodzaj stosowanych materiałów budowlanych,
- zgodność realizacji inwestycji z dokumentacją projektową (w kontekście rodzaju i charakteru ewentualnych odstępstw).

4.9 Współpraca z innymi organami.

W 2020 roku kontynuowana była współpraca z organami administracji terenowej w zakresie problematyki związanej z przestrzennym planowaniem na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

4.10 Podsumowanie

Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego dotyczyła kontroli pod kątem zapewnienia właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego w nowo realizowanych obiektach takich jak: obiekty żywieniowo-żywnościowe, obiekty użyteczności publicznej, obiekty ochrony zdrowia, obiekty oświaty, zakłady pracy, obiekty typu komunalnego. Oceniając stan sanitarny obiektów na różnych etapach ich realizacji, należy zauważyć, że ich standardy stale wzrastają. Inwestorzy pozyskują fundusze unijne, wzrasta świadomość inwestorów w zakresie dostosowania obiektów do obowiązujących wymogów. Mając na uwadze ochronę zdrowia publicznego w ramach prowadzonych postępowań oraz uzgodnień w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zwracano szczególną uwagę na następujące zagadnienia:

- właściwe projektowanie i wykonywanie pod kątem sanitarno-higienicznym instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych (m.in. na podstawie protokołów sprawności instalacji),
- właściwe projektowanie i wykonywanie instalacji wodociągowych (m.in. sposób zabezpieczenia przewodów wodociągowych przebiegających w pobliżu sieci kanalizacyjnych oraz zbiorników na nieczystości płynne i gnojowników, wyposażenie przyłączy wodociągowych w zawory antyskażeniowe, dezynfekcja uruchamianych sieci wodociągowych, wyniki badania wody),
- prawidłowe usuwanie, gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych w tym pochodzenia medycznego, w sposób niezagrażający zdrowiu i życiu ludzi,
- zabezpieczenie środowiska wodnego i gleby przed wodami, potencjalnie zanieczyszczonymi

substancjami ropopochodnymi (urządzenia oczyszczające),

- zapewnienie właściwych warunków sanitarno-zdrowotnych w miejscach pobytu ludzi (zamieszkania i przebywania), a także odpowiednich warunków pracy osobom zatrudnionym w zakładach pracy,
- ochronę ludzi przed nadmiernym oddziaływaniem czynników środowiska pracy (hałas, zanieczyszczenie powietrza) przez egzekwowanie normatywnych wartości dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników dla zdrowia w środowisku pracy,
- właściwą gospodarkę wodno-ściekową (zaopatrzenie ludności w wodę do picia),
- ochronę ludzi przed uciążliwościami środowiskowymi poprzez oddzielenie obszarów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe od obszarów przemysłowych,
- egzekwowanie skutecznych rozwiązań z zakresu ochrony środowiska w tym:
  - zabezpieczenie ludności przed uciążliwością związaną z hałasem poprzez egzekwowanie standardów akustycznych w środowisku,
  - zabezpieczenie ludności przed promieniowaniem elektromagnetycznym (np. zachowanie odpowiednich odległości),
  - zabezpieczenie ludności przed wpływem zanieczyszczenia powietrza (prawidłowe parametry emitorów, urządzenia oczyszczające).

W ramach profilaktyki inwestycyjnej podejmowane będą działania w zakresie:

- opiniowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz planów zagospodarowania przestrzennego, inspirując działania organów administracji samorządowej do uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej oraz właściwego zagospodarowanie terenów z punktu widzenia ochrony zdrowia,
- opiniowanie przedsięwzięć na etapie przed wydaniem decyzji środowiskowych, przyczyniając się do zabezpieczenia zdrowia i życia ludzi przed ewentualnym negatywnym oddziaływaniem tych inwestycji,
- uzgadniania dokumentacji projektowych, zapewniając właściwe warunki sanitarno-zdrowotne w miejscach pobytu ludzi (zamieszkania i przebywania), a także odpowiednie warunki pracy osobom zatrudnionym w zakładach pracy,
- kontroli obiektów w trakcie realizacji i na etapie odbioru inwestycji, przyczyniając się do eliminowania nieprawidłowości w zakresie sanitarno-higienicznym, jak również zapewnienia pełnej dostępności obiektów użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych.

5 STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK

5.1 Wprowadzenie

Sekcja Nadzoru Higieny Środowiska w powiecie opatowskim na 235 obiektów użyteczności publicznej znajdujących się w ewidencji skontrolowała 86, co stanowiło 36,6 % wszystkich obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk. Powyższa liczba kontroli nie obejmuje urządzeń wodnych oraz podmiotów leczniczych.

W porównaniu z 2019 r. zwiększyła się liczba zewidencjonowanych obiektów użyteczności publicznej o 12 (2019 r. – 223, 2020r. -235).

Obiekty użyteczności publicznej stanowią bardzo zróżnicowaną grupę pod względem ich przeznaczenia jak i wymagań sanitarnych.

5.2 Stan sanitarny wybranych obiektów i urządzeń

5.2.1 Ustępy

Ustępy publiczne - w ewidencji 4, skontrolowano 2 (50 %), przeprowadzono 2 kontrole. W 2020 r. nie skontrolowano 2 ustępów, ponieważ były nieczynne w związku z epidemią.

Wszystkie ustępy publiczne są skanalizowane.

Podczas przeprowadzanych kontroli, nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego.

Łącznie przeprowadzono 2 kontrole sanitarne ustępów. Zwracano szczególną uwagę na zachowany reżim sanitarny w związku z epidemią SARS-CoV-2, stan sanitarno-higieniczny kabin ustępowych, dostępność do wody ciepłej oraz do środków higienicznych. Wszystkie kontrolowane ustępy są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W dalszym ciągu w powiecie opatowskim stwierdza się niewystarczającą ilość ustępów publicznych, których brak w dostatecznej ilości można zauważyć szczególnie w sezonie turystycznym w miejscach atrakcyjnych turystycznie.

Ustępy ogólnodostępne w ewidencji 2, skontrolowano 2 (100 %), przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną

Są to ustępy ogólnodostępne na targowicy miejskiej w Opatowie. Podczas kontroli sanitarnej nie kwestionowano stanu technicznego obiektu.

5.2.2 Obiekty Pomocy Społecznej

Domy pomocy społecznej w ewidencji 4, **skontrolowanych** 1, przeprowadzonych kontroli 1.

Skontrolowano Dom Pomocy Społecznej w Baćkowicach. Jest to dom dla przewlekle somatycznie chorych i osób starszych. Nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego obiektu.

Zdjęcie 8. Dom Pomocy Społecznej w Baćkowicach

Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej w ewidencji 12 skontrolowanych 2, przeprowadzonych kontroli 2.

Do tej grupy obiektów zaliczono 3 środowiskowe domy samopomocy, 3 warsztaty terapii zajęciowej (placówki pobytu dziennego, przeznaczone dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i psychicznie prowadzone przez stowarzyszenia) oraz 6 Dziennych Domów Seniora +.

W roku 2020 skontrolowano 2 warsztaty terapii zajęciowej prowadzone przez stowarzyszenie, nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego obiektu. Pozostałe obiekty z tej grupy nie były planowane do kontroli.

Placówki zapewniające całodobową opiekę w ewidencji 3**,** skontrolowanych 2, przeprowadzonych kontroli 2.

Do tej grupy obiektów zaliczono 3 schroniska dla bezdomnych. Zaplanowano 3 obiekty do kontroli na 2020r., nie przeprowadzono 1 kontroli w związku z epidemią.

5.2.3 Obiekty hotelarskie

Obiekty hotelarskie w ewidencji 8 obiektów hotelarskich świadczących usługi noclegowe, skontrolowano 8 (100 %), przeprowadzono 8 kontroli sanitarnych.

Do tej grupy obiektów należą:

- 2 hotele,
- 2 pensjonaty,
- 4 innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie.

Hotele w ewidencji 2, skontrolowano 2, przeprowadzono 2 kontrole.

Hotel „Miodowy Młyn" * w Opatowie** – posiada 26 pokoi na 61 miejsc noclegowych. Są to pokoje 2 os. (w tym 2 apartamenty) i 3 os. z pełnymi węzłami sanitarnymi. Do dyspozycji gości hotelowych udostępniona sauna parowa i pomieszczenie siłowni oraz wypożyczalnia rowerów oraz parking samochodowy. Hotel oferuje również salę przeznaczoną na konferencje i spotkania biznesowe, restaurację oraz salę do organizowania dużych imprez. Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną, nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego.

Hotel „Magnat" ** w Jacentowie – obiekt o dobrym stanie sanitarno-technicznym, do dyspozycji 124 miejsca noclegowe w 69 pokojach 1-, 2-, 3-, 4- osobowych oraz apartamentach. Hotel oferuje pokoje noclegowe z pełnymi węzłami sanitarnymi, zabezpieczonymi miejscami parkingowymi, posiada także salę przeznaczoną do organizacji konferencji, balów i innych uroczystości biznesowych

i prywatnych oraz restaurację. Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną, nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego.

Zdjęcie 9. Hotel Miodowy Młyn w Opatowie

Pensjonaty w ewidencji 2, skontrolowano 2, przeprowadzono kontroli 2.

Pensjonat „Kamienica przy Bramie" * w Opatowie** posiada 7 pokoi 2 os. i jeden 3 os. na 17 miejsc noclegowych z pełnymi węzłami sanitarnymi oraz gastronomią. Kamienica przy Bramie to obiekt położony w otoczeniu najcenniejszych zabytków Opatowa, Kolegiaty Św. Marcina oraz Bramy Warszawskiej. Na parterze znajduje się lokal gastronomiczny. W 2020 r. przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną, nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego.

Pensjonat „Cyrkon" * w Kopcu** oferuje gościom noclegi w pokojach 2 os. i 3 os. Posiada 18 pokoi na 50 miejsc noclegowych z pełnymi węzłami sanitarnymi. Obiekt położony 800 m od zamku Krzyżtopór w Ujeździe. Do dyspozycji gości pozostają także: parking znajdujący się bezpośrednio przy budynku, przestronna restauracja i sala bankietowa – przeznaczona na konferencje, szkolenia, imprezy integracyjne, imprezy okolicznościowe. Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną, nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego.

Zdjęcie 10. Pensjonat Cyrkon w Kopcu

Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie w ewidencji 4**,** skontrolowano 4, przeprowadzono 4 kontrole.

Stan sanitarny kontrolowanych obiektów nie był kwestionowany.

Otoczenie obiektów noclegowych utrzymywane było czysto. Wyposażenie pokoi noclegowych typowe dla obiektów noclegowych, w sanitariatach zapewniono środki higieniczne (mydło w płynie, ręczniki jednorazowego użytku, papier toaletowy).

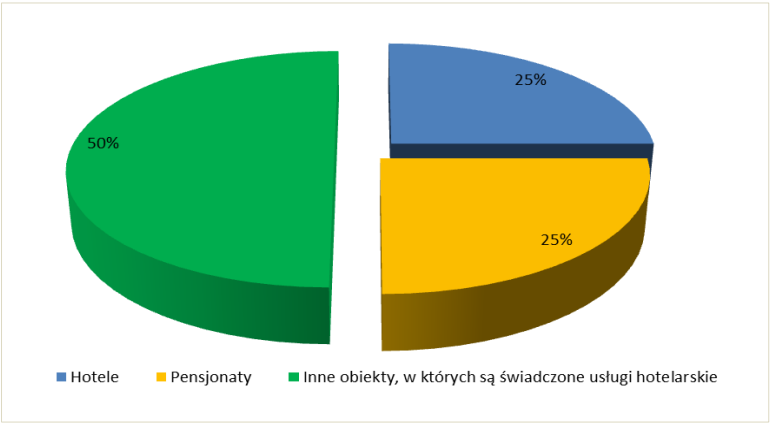
Część obiektów noclegowych posiada podpisane umowy na pranie bielizny pościelowej z pralniami zewnętrznymi, a część pierze środkami dezynfekcyjno-piorącymi we własnych pralniach. Dezynfekcje koców, kołder, poduszek, materaców przeprowadzane są okresowo w dezynfektorniach zewnętrznych.

Obiekty służące jako baza noclegowa na terenie powiatu podlegają wzmożonym kontrolom sanitarnym przede wszystkim w trakcie trwania sezonu turystycznego. Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych zwracano szczególną uwagę na stosowany reżim sanitarny w związku z COVID-19 (środki dezynfekcyjne, rękawiczki jednorazowe, maseczki, dystans).

W 2020 r. w związku z zagrożeniem afrykańskim pomorem świń (ASF) we wszystkich obiektach noclegowych zwracano szczególną uwagę na prowadzoną gospodarkę odpadami, podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zdjęcie 11. Zajazd Okalina Kolonia

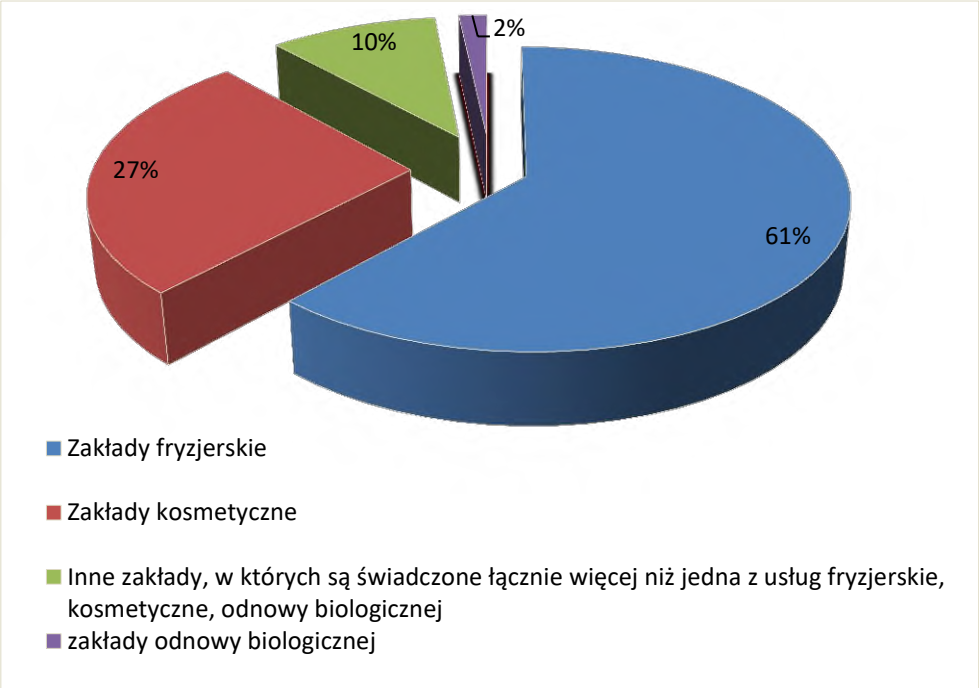

Wykres 16. Obiekty hotelarskie w 2020r.

W 2019 i 2020 r. stan sanitarno-techniczny nie był kwestionowany.

5.2.4 Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej – w ewidencji 60, skontrolowano 29 (48,3 %), przeprowadzono 34 kontroli sanitarnych, wydano 5 decyzji administracyjnych.

Wykres 17. Struktura zakładów usługowych w 2020 r.

Zakłady fryzjerskie w ewidencji 37 skontrolowanych 21, przeprowadzonych kontroli 26, wydanych decyzji merytorycznych 5.

W roku 2020 przybyło 5 zakładów fryzjerskich (5 nowych).

W kontrolowanej grupie zakładów fryzjerskich w 2020 r. na niewłaściwy stan techniczny wydano 5 decyzji administracyjnych dot. dostosowania do zakresu pracy procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi, zapewnienia właściwej powierzchni tapicerki na wyposażeniu w pomieszczeniu świadczenia usług fryzjerskich, odnowienia zniszczonych, zabrudzonych ścian i sufitów w pomieszczeniach zakładu.

Nakazy decyzji zostały wykonane, co potwierdziły kontrole sprawdzające.

W pozostałych zakładach nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego.

Zdjęcie 12. Salon fryzjerski w Opatowie

Zdjęcie 13. Salon fryzjerski w Ożarowie

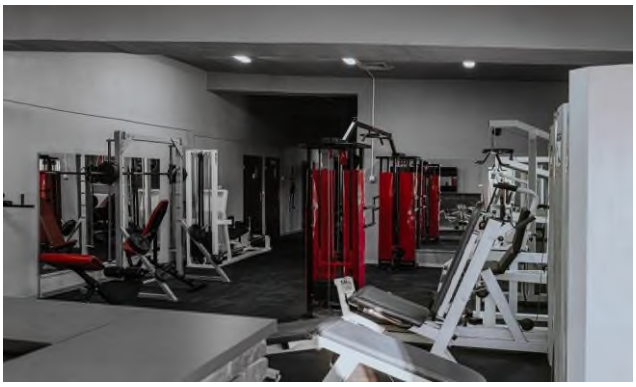
Zakłady kosmetyczne w ewidencji 16 skontrolowano 7, przeprowadzono 7 kontroli. W roku 2020 przybyło 2 nowe gabinety kosmetyczne (1 ubył). Nie skontrolowano 9 obiektów, w związku z epidemią COVID-19. W kontrolowanej grupie gabinetów kosmetycznych w 2020r. nie

kwestionowano stanu sanitarno-technicznego. Właścicielki stosowały się do obowiązującego reżimu sanitarnego oraz wymogów sanitarno-higienicznych.

Zdjęcie 14. Nowy gabinet kosmetyczny w Baćkowicach

Zakłady odnowy biologicznej (1) nie kontrolowany w 2020 r.
Przybył w 2020r. 1 nowy obiekt Klub Sportów Siłowych i Sportów Walki „Siłownia Paco" w Opatowie.

Zdjęcie 15. Nowy Klub Sportów Siłowych i Sportów Walki „Siłownia Paco" w Opatowie.

Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu w ewidencji 6, skontrolowanych 1, przeprowadzonych kontroli 1.

W tej grupie znajdują się zakłady, które prowadzą działalność w zakresie kosmetycznym, fryzjerskim, oraz odnowy biologicznej – opalanie ciała.

W grupie inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu w 2020r. skontrolowano 1 zakład, nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego.

Głównym celem kontroli zakładów usługowych było stosowanie reżimu sanitarnego w związku z epidemią COVID-19 jak również sprawdzenie stanu sanitarno – technicznego obiektów oraz stopień wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi, zasady stosowania sprzętu poddawanego sterylizacji oraz sposoby przeprowadzania dezynfekcji skóry i błon śluzowych oraz dekontaminacji pomieszczeń i urządzeń zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Większość zakładów utrzymywano w należytym stanie sanitarno-higienicznym. Podczas kontroli zwracano również uwagę na postępowanie z bielizną – zarówno w aspekcie prania i dezynfekcji oraz prawidłowego przechowywania bielizny czystej i brudnej. Bieliznę wielokrotnego użytku prano poza zakładami. Powszechne staje się stosowanie bielizny fryzjerskiej i kosmetycznej jednorazowego użytku.

Kontrolowano także postępowanie z odpadami powstałymi w zakładach usługowych, gospodarka odpadami nie była kwestionowana.

Tabela 9. Stwierdzone nieprawidłowości w zakładach usługowych.

l.p.	Obiekt	Stwierdzone nieprawidłowości	Termin wykonania zaleceń
1.	Salon fryzjerski ul. Szeroka w Opatowie	– niedostosowane do zakresu pracy w zakładzie fryzjerskim procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi	30.03.2020r. nakazy decyzji zostały wykonane
2.	Salon fryzjerski ul. Kilińskiego w Opatowie	– odnowienia zniszczonych, zabrudzonych ścian i sufitów w pomieszczeniach zakładu, – dostosowania do zakresu pracy procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi	30.09.2020r. nakazy decyzji zostały wykonane
3.	Salon fryzjerski w Ożarowie, ul. Stodolna	– doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego uszkodzoną powierzchnię tapicerki na wyposażeniu fryzjerskim w pomieszczeniu świadczenia usług fryzjerskich	30.03.2020r. nakazy decyzji zostały wykonane
4.	Salon fryzjerski w Ożarowie, Oś. Wzgórze	– doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego uszkodzoną powierzchnię tapicerki na wyposażeniu fryzjerskim w pomieszczeniu świadczenia usług fryzjerskich	30.04.2020r. nakazy decyzji zostały wykonane
5.	Salon fryzjerskim w Baćkowicach	– odnowienia zniszczonych, zabrudzonych ścian i sufitów w pomieszczeniach zakładu	30.08.2020r. nakazy decyzji zostały wykonane

W porównaniu do roku ubiegłego ilość przeprowadzonych kontroli uległa zmniejszeniu, w związku z zaistniałym stanem epidemicznym w powiecie. W 2019 r. wydano 6 decyzji administracyjnych dot. stanu technicznego pomieszczeń i wyposażenia zakładu, dostosowania do zakresu pracy procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi w zakładzie. Natomiast w 2020 r. wydano 5 decyzji administracyjnych dot. stanu technicznego pomieszczeń i wyposażenia zakładów oraz dostosowania do zakresu pracy w zakładzie fryzjerskim procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

5.2.5 Obiekty komunikacji publicznej

Obiekty komunikacji publicznej w ewidencji 2, skontrolowano 2 (100%), przeprowadzono 2 kontrole.

Dworce autobusowe (2) skontrolowano 2, przeprowadzono 2 kontrole.

Dworzec Autobusowy w Opatowie – dworzec służy komunikacji lokalnej (BUS) oraz autobusowej. W roku 2020 w związku z COVID-19 nie została udostępniona poczekalnia dla podróżnych i sanitariat. Kontrolą zostały objęte stanowiska autobusowe, gospodarka odpadami, otoczenie obiektu, sanitariaty dla personelu, pomieszczenie socjalne i pomieszczenie porządkowe. Woda ciepła ogrzewana piecem gazowym. Pracownicy byli wyposażeni w środki ochrony (maseczki, rękawiczki, środki do dezynfekcji rąk).

Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego.

Dworzec Autobusowy w Ożarowie – w trakcie roku przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną.

Dworzec służy komunikacji lokalnej (BUS) oraz autobusowej przejazdowej. Na parterze budynku zlokalizowano poczekalnię dla podróżnych wyposażoną w ławki oraz ubikacje: dla kobiet i osób niepełnosprawnych oraz dla mężczyzn, pomieszczenie socjalne dla pracownika oraz schowek

porządkowy. Woda ciepła podgrzewana elektrycznie. Obsługa dworca była wyposażona w środki ochrony (maseczki, rękawiczki, środki do dezynfekcji rąk).

Podczas przeprowadzonej kontroli sanitarnej nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego.

W roku 2019 i 2020 nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego w pomieszczeniach dworca.

W roku 2020 kontrolowano również środki transportu publicznego w ewidencji – 0, skontrolowano – 11 (autobusów/busów – 4, taksówek – 7), przeprowadzono 8 kontroli.

W opisywanym okresie skontrolowano 3 autobusy oraz 1 bus firmy przewozów pasażerskich „Olmas", przeprowadzając 2 kontrole sanitarne. Stan sanitarno-techniczny pojazdów nie budził zastrzeżeń. Autobusy są również wykorzystywane do przewozu turystycznego. Skontrolowano również 7 taksówek osobowych, przeprowadzając 6 kontroli sanitarnych. Nie kwestionowano stanu higieniczno-sanitarnego.

5.2.6 Cmentarze i domy przedpogrzebowe

Cmentarze w ewidencji 28 – nie planowane do kontroli na 2020r.

Domy przedpogrzebowe w ewidencji **4** w związku z epidemią SARS-CoV-2 nie skontrolowane w 2020r.

5.2.7 Inne obiekty użyteczności publicznej

Inne obiekty użyteczności publicznej w ewidencji 61, skontrolowano 22 (36,1 %), przeprowadzono 24 kontroli, wydano 3 decyzje administracyjne (w tym 1 z art. 155 KPA).

W roku 2020 ubyło 3 obiekty: 2 apteki i 1 stacja paliw.

Jest to bardzo zróżnicowana grupa obiektów, do tej grupy zaliczono m.in. apteki, punkty apteczne, parkingi, stacje paliw, obiekty kultury, obiekty sportowe, urzędy gmin.

Na niewłaściwy stan techniczny kontrolowanych obiektów w 2020r. wydano 2 decyzje administracyjne (w tym 1 z art. 155 KPA) dot. Obiektu sportowego w Wojciechowicach oraz 1 decyzję administracyjną dot. Stacji paliw w Gołębiowie.

Apteki w ewidencji 18

W roku 2020 apteki nie były ujęte do kontroli w planie rocznym, nie kontrolowane.

Skontrolowano 3 punkty apteczne, przeprowadzając 3 kontrole sanitarne.

Nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego obiektów.

Stacje paliw w ewidencji 19

W roku 2020 skontrolowano 11 stacji paliw, przeprowadzono 12 kontroli, wydano 1 decyzję administracyjną, nałożono 1 mandat karny na kwotę 100zł.

Podczas kontroli stacji paliw w gm. Ożarów za niewłaściwy stan sanitarny obiektu ukarano właściciela stacji paliw mandatem karnym w wysokości 100 zł.

Podczas kontroli stacji paliw w gm. Lipnik stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-techniczny obiektu (uszkodzony przepływowy ogrzewacz wody, brak zamontowanych kratek wentylacyjnych na kanałach w sanitariacie, uszkodzone płytki na schodach wejściowych do budynku. Wydana została decyzja administracyjna z terminem wykonania do 30.09.2020r. Kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie nakazów decyzji. W pozostałych skontrolowanych stacjach paliw nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego obiektów.

W kontrolowanych stacjach paliw zwracano szczególną uwagę na prowadzoną gospodarkę odpadami w związku z zagrożeniem afrykańskim pomorem świń (ASF), podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

We wszystkich kontrolowanych stacjach paliw dla klientów udostępnione były środki do dezynfekcji rąk. Pracownicy byli wyposażeni w środki ochrony (maseczki, rękawiczki, środki do dezynfekcji rąk).

Stadiony sportowe w ewidencji 3, skontrolowano 3, przeprowadzono 4 kontrole, wydano 2 decyzje administracyjne, w tym 1 z art. 155 KPA, opis w tabeli poniżej.

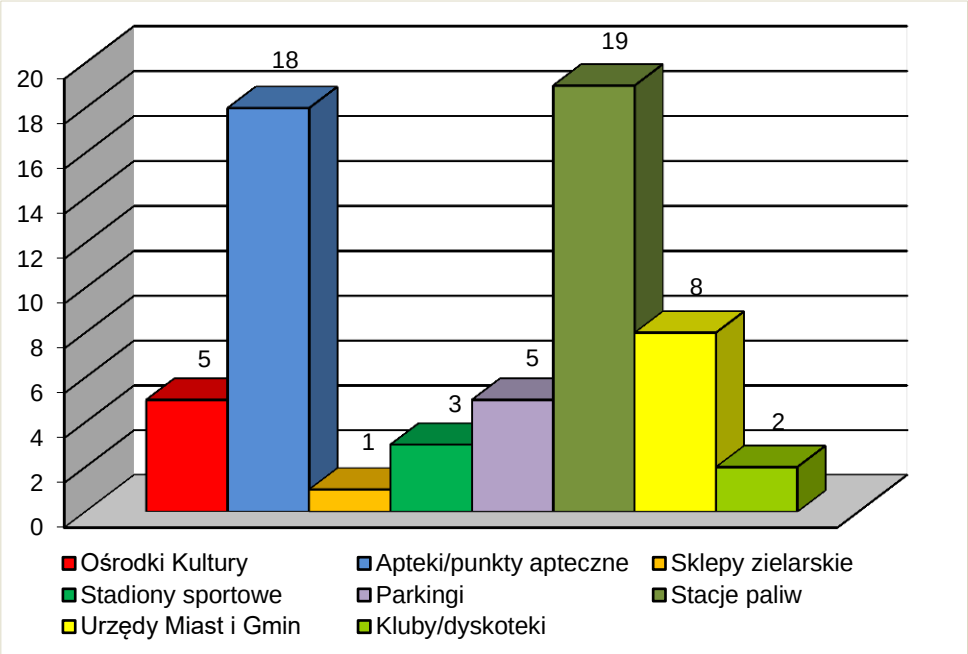
Boiska sportowe posiadają nawierzchnie trawiaste, które są na bieżąco koszone przez zarządców. Posiadają trybuny z miejscami siedzącymi dla kibiców, zaplecza administracyjno-szatniowe, sanitariaty oraz magazyny sprzętu sportowego.

W związku z zagrożeniem COVID-19 na stadionach jest przestrzegane rozporządzenie Rady Ministrów co do ilości osób przebywających na stadionie, zakrywania ust i nosa i dezynfekcji rąk. Obiekty są wyposażone w środki do dezynfekcji rąk i powierzchni. Na każdym obiekcie znajdują się stosowne informacje i regulaminy korzystania ze stadionów w okresie epidemii.

W 2020r. z funduszu budżetu obywatelskiego w pomieszczeniach Opatowskiego Klubu Sportowego przeprowadzony został remont pomieszczeń sanitarno-higienicznych (szatnie dla zawodników oraz prysznice) oraz dokonano wymiany drzwi wewnętrznych.

Zdjęcie 16. Pomieszczenia sanitarno-higieniczne OKS w Opatowie po remoncie

Wykres 18. Struktura innych obiektów użyteczności publicznej w 2020 r.

Na niewłaściwy stan techniczny kontrolowanych obiektów w 2020 r. wydano 2 decyzje administracyjne. Szczegóły w tabeli poniżej.

Tabela 10. Stwierdzone nieprawidłowości w grupie inne obiekty użyteczności publicznych

L.p.	Obiekt	Stwierdzone nieprawidłowości	Termin wykonania zaleceń
1.	Stacja paliw w Gołębiowie	– uszkodzony przepływowy ogrzewacz wody, brak zamontowanych kratek wentylacyjnych na kanałach w sanitariacie, uszkodzone płytki na schodach wejściowych do budynku	30.09.2020r. nakazy decyzji zostały wykonane
2.	Obiekt Sportowy w Wojciechowicach	– zniszczone powierzchnie ścian w pomieszczeniach budynku sportowego, – zakamienione urządzenia sanitarne w sanitariatach, uszkodzona słuchawka prysznicowa w kabinie prysznicowej	30.06.2021r.
3.	Stacja paliw w Jakubowicach	– niewłaściwy stan sanitarny w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych	mandat 1/100 zł.

Ośrodki kultury w ewidencji – 5, skontrolowanych – 3, przeprowadzonych kontroli – 2. Skontrolowano zaplanowane 3 ośrodki kultury: Biblioteka - Ośrodek Kultury Gminy Sadowie, Gminny Ośrodek Kultury oraz Centrum Kształcenia w Lipniku. Podczas kontroli obiektów nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego obiektów. W związku z epidemią Covid-19 reżim sanitarny został zachowany.

Pozostałe ośrodki nie były zaplanowane do kontroli na rok 2020.

Urzędy Miast i Gmin w ewidencji – 8, nie planowane do kontroli na 2020r.

Na Urząd Miasta i Gminy w Opatowie, wydano decyzję administracyjną w 2015 r. dot. zniszczonych ścian i sufitów w pomieszczeniach urzędu z terminem wykonania do 31.12.2020 r. W roku 2020 zostały wykonano prace remontowe w pomieszczeniach budynku, pismem z dnia 31.12.2020r. zawiadomiono tut. Inspektora Sanitarnego o wykonaniu nakazów decyzji.

W pozostałych obiektach z tej grupy w 2020 roku, nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego, były to:

Parkingi w ewidencji – 5, skontrolowanych – 5, przeprowadzonych kontroli – 3.

Podczas kontroli parkingów zwracano szczególną uwagę na prowadzoną gospodarkę odpadami w związku z zagrożeniem afrykańskim pomorem świń (ASF), podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Z grupy „Inne obiekty użyteczności publicznej" w 2020r. ubyło 3 obiekty: 2 apteki i 1 stacja paliw.

Pozostałe niekontrolowane obiekty nie były planowane do kontroli na rok 2020.

W tej grupie obiektów przeprowadzono łącznie 24 kontroli sanitarnych, skontrolowano 22 obiektów, wydano 3 decyzje administracyjne w tym 1 z art. 155 KPA.

W 2019 i w 2020 roku w tej grupie obiektów wydano 3 decyzje administracyjne. Nie jest możliwe porównanie tych obiektów, ponieważ inna grupa obiektów była planowana do kontroli.

5.2.8 Kąpieliska, miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli i baseny kąpielowe

Kąpieliska, miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli i baseny kąpielowe w ewidencji 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli i 2 kryte pływalnie skontrolowano tylko (1) obiekt (33,3%), przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną.

Kąpieliska – przed sezonem kąpieliskowym w 2020r. nie zgłoszono do PPIS w Opatowie żadnego kąpieliska w powiecie.

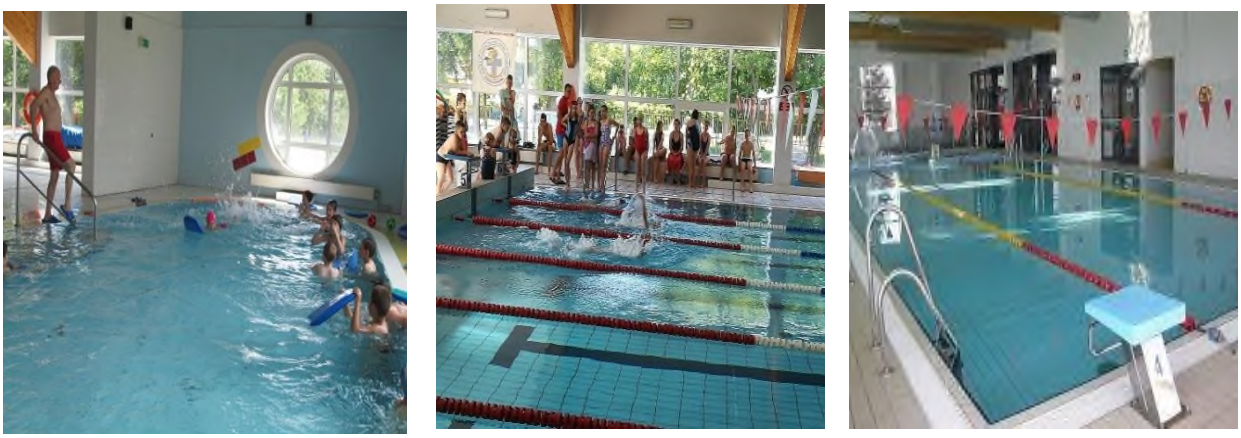
Miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli –

Ze względu na trwającą pandemię Covid-19 Gmina Baćkowice - organizator jednego w powiecie Miejsca Okazjonalnie Wykorzystywanego do Kąpieli w Nieskurzowie Starym - nie zdecydowała się w 2020 roku na zorganizowanie i otwarcie obiektu, z obawy przed ryzykiem zachorowań na Covid-19. Obiekt w sezonie letnim nie funkcjonował. Nie przeprowadzono kontroli sanitarnej. Nie wydawano oceny jakości wody w MOWdK.

Pływalnie kryte w ewidencji (2) skontrolowanych 1, przeprowadzono 1 kontrolę bieżącego stanu sanitarno-technicznego, nie wydawano decyzji administracyjnych

Tabela 11. Zestawienie liczbowe prowadzonego przez PPIS nadzoru nad pływalniami

Nazwa kontrolowanej pływalni	Ilość planowanych kontroli	Ilość przeprowadzonych kontroli	Wydane decyzje administracyjne	Ilość próbek zaplanowanych	Ilość próbek pobranych do analiz
Kryta Pływalnia „Neptun" w Ożarowie	1	1	0	14	14
Kryta Pływalnia w Baćkowicach	1	0	**0**	15	0
Łącznie	**2**	**1**	**0**	**29**	**14**

Zdjęcie 17. Kryte Pływalnie w Ożarowie i Baćkowicach

Zaplanowano do pobrania 29 próbek wody z obu pływalni, 1 raz w roku przed wydaniem oceny rocznej jakości wody, zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem (Dz. U. 2015r. poz. 2016). Pobrano 14 próbek wody z pływalni w Ożarowie. Nie pobrano 15 próbek wody w Pływalni Baćkowice. Zaplanowano 2 kontrole sanitarne, przeprowadzono 1 kontrolę w Pływalni „Neptun" w Ożarowie. Pływalnia Baćkowice, ze względu na jej unieruchomienie nie była skontrolowana. Wydano 1 roczną ocenę jakości wody na pływalni.

Kryta Pływalnia „Neptun" w Ożarowie

Zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągu Ożarów. Obiekt skontrolowano w ciągu roku, przeprowadzając 1 kontrolę stanu sanitarno-technicznego wynikającą z harmonogramu (maj 2020). Stan sanitarno-techniczny obiektu nie budzi zastrzeżeń. Nie wydawano decyzji administracyjnych.

Jakość wody w pływalni

Zaopatrzenie w wodę – z sieci wodociągu Ożarów. W roku 2020 w ramach nadzoru sanitarnego wykonywane były badania jakości wody w pływalni zgodnie z harmonogramem, tj. 1 x w roku, zgodnie z rozporządzeniem (Dz. U. z 2015r. poz. 2016). Zaplanowano do pobrania 14 próbek wody z pływalni, w tym próbki wody doprowadzanej do pływalni, z systemu cyrkulacji, wody z niecek basenowych i z natryskowni - (woda ciepła w zakresie Legionella).

Pobrano wszystkie zaplanowane próbki. Jakość wody odpowiadała wymogom sanitarnym określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalni (Dz. U. 2015r. poz. 2016). Zarówno wyniki badania kontroli urzędowej, jak i analiza całorocznych sprawozdań z badań kontroli wewnętrznej przedkładanych terminowo przez zarządzającego pływalnią pozwoliły na wydanie pozytywnej zbiorczej oceny jakości wody na pływalni. Stosowany od ponad roku węgiel aktywny w złożu filtracyjnym przyczynia się do większego ustabilizowania wyników oznaczeń chloru związanego. Ma na to również wpływ niewielka ilość kapiących się w roku 2020, ze względu na trwająca pandemię Covid-19 i okresowe unieruchomienia obiektu w ciągu roku.

Administrator pływalni pobierał próbki wody zgodnie z częstotliwością określoną w rozporządzeniu, realizując zatwierdzony przez PPIS harmonogram badań, a wyniki przedkładał do wglądu inspektorowi sanitarnemu, zachowując obowiązujące terminy, pomimo okresowego zamknięcia pływalni dla kąpiących się (ze względu na wprowadzone obostrzenia w związku z epidemią SARS-CoV-2), niecki basenowe były stale napełnione, a systematyczna kontrola wewnętrzna jakości wody umożliwiała szybkie uruchomienie pływalni w okresach poluzowań obowiązujących zakazów. Badania kontroli wewnętrznej nie wykazywały w ciągu roku zanieczyszczenia mikrobiologicznego

wody zarówno w nieckach basenowych, jak i w pozostałych punktach pobrania. Jakość wody odpowiadała wymogom sanitarnym.

Administrator pływalni prowadził rejestr ilości stosowanych środków dezynfekcyjnych oraz uzdatniających. Automatyczna stacja pomiarowa pozwala monitorować na bieżąco zawartość chloru wolnego w wodzie, odczyn pH wody oraz potencjał Redox i temperaturę. W sposób zgodny z wymogami rejestrowane są codzienne odczyty wskazań stacji pomiarowej oraz pomiarów ręcznych zawartości chloru wolnego i związanego w wodzie oraz poziomu pH, prowadzone przez wyznaczonych pracowników. Laboratorium wykonujące badania kontroli wewnętrznej, posiadające akredytację i wymagane zatwierdzenie właściwego inspektora sanitarnego, oznaczało w ciągu roku zawartość wolnego i związanego chloru, oraz potencjał Redox w miejscu pobrania, a wyniki oznaczeń umieszczone były na sprawozdaniach z badań. Opracowane procedury mycia i dezynfekcji pomieszczeń pływalni są stosowane w codziennej eksploatacji obiektu, co pozwala utrzymywać go w dobrym stanie sanitarno-higienicznym. Woda w nieckach jest przejrzysta i czysta. Oceniona została pozytywnie w skali roku.

Ze względu na panującą sytuację epidemiczną w czasie obowiązujących obostrzeń stosowane były w pływalni wewnętrzne procedury bezpieczeństwa oparte na wytycznych Ministerstwa Zdrowia. Zachowywane były reżimy sanitarne: obowiązywał nakaz noszenia maseczek w budynku pływalni, poza halą basenową. Administrator pływalni nie wpuszczał do budynku, mimo protestów, osób bez maseczek, przestrzegano zachowywania dystansu min. 1,5m. dla osób przebywających w budynku oraz limitów osób w nieckach, na poszczególnych torach.

Kryta Pływalnia w Baćkowicach

Obiekt zaopatrywany w wodę z sieciowego wodociągu Modliborzyce. Pomieszczenia i wyposażenie basenu pozwalają na bezpieczne prowadzenie zajęć rekreacji ruchowej. Obiekt nie został w roku 2020 skontrolowany, nie pobrano także zaplanowanych próbek wody do badania w ramach kontroli urzędowej (15 próbek). Nie wydawano decyzji administracyjnych.

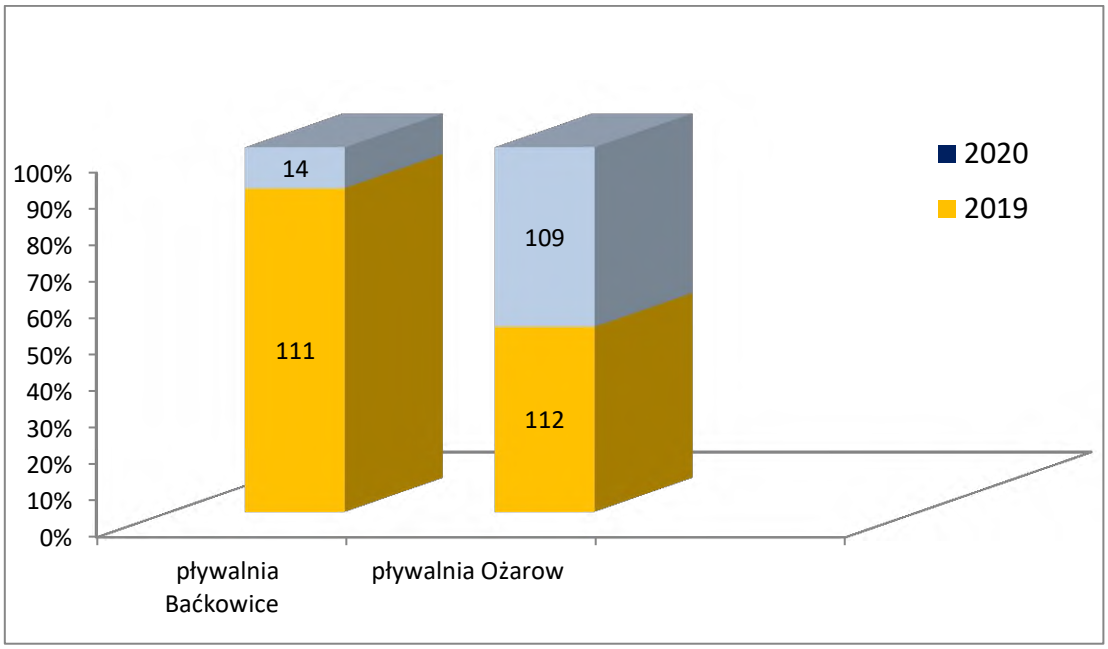
Pływalnia w Baćkowicach pracowała od stycznia do 06.04.2020r. Zarządca pływalni wykonywał badania kontroli wewnętrznej jakości wody potwierdzające przydatność wody do kąpieli i jej zgodność z wymogami sanitarnymi do kwietnia 2020r. Wówczas, ze względu na trwającą pandemię i obowiązujące rygory sanitarne obiekt zamknięto i ze względu na przedłużający się czas ich trwania, opróżniono niecki basenowe. Przed planowanym ponownym otwarciem, w październiku 2020r. zarządca pływalni przedłożył opracowane z uwagi na stan epidemii wewnętrzne procedury bezpieczeństwa w pływalni w oparciu o wytyczne Ministra Zdrowia, wykonał badania jakości wody po ponownym napełnieniu niecek basenowych i przedłożył je do wglądu tutejszemu Inspektorowi Sanitarnemu. Pływalnia została otwarta jedynie na kilka dni, po czym znów nastąpiły kolejne obostrzenia i zakazy w związku z drugą falą pandemii Covid-19. Obiekt pozostawał zamknięty do końca 2020r. Z tego względu PPIS w Opatowie nie miał możliwości przeprowadzenia kontroli sanitarnej obiektu.

Jakość wody na pływalni.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Opatowie nie wydał w roku 2020 rocznej oceny jakości wody na Pływalni Baćkowice, nie dysponując całorocznymi wynikami kontroli wewnętrznej ani wynikami badań kontroli urzędowej.

Obiekt praktycznie nie funkcjonował w roku sprawozdawczym. Nie pobrano do badań laboratoryjnych zaplanowanych na dzień 01.09.2020r. próbek wody w ramach urzędowej kontroli jakości wody. Automatyczne stacje pomiarowe w pływalniach pozwalają monitorować na bieżąco zawartość chloru wolnego w wodzie, odczyn pH wody oraz potencjał Redox i temperaturę wody w nieckach. W sposób zgodny z wymogami rejestrowane są codzienne odczyty wskazań stacji pomiarowej oraz pomiarów ręcznych zawartości chloru wolnego i związanego w wodzie oraz poziomu pH, prowadzone w czasie pracy pływalni. Laboratoria wykonujące badania kontroli

wewnętrznej posiadają akredytacje i wymagane zatwierdzenia właściwego inspektora sanitarnego. Opracowane procedury mycia i dezynfekcji pomieszczeń pływalni są stosowane w codziennej eksploatacji obiektów, co pozwala utrzymywać je w dobrym stanie sanitarno-higienicznym. Żadna z nadzorowanych pływalni nie posiada niecki przystosowanej do nauki pływania dla niemowląt i dzieci do lat trzech.

Wykres 19. Badania kontroli wewnętrznej jakości wody wykonywane przez administratorów krytych pływalni w latach 2019-2020

5.2.9 Obiekty małej infrastruktury

Ponadto w 2020 r. kontrolowano również ogólnodostępne powiatowe, gminne i należące do spółdzielni mieszkaniowych obiekty małej infrastruktury. Skontrolowano 12 placów zabaw przeprowadzając 6 kontroli sanitarnych.

W roku 2020 w związku z zagrożeniem COVID-19 nie została uruchomiona większość gminnych placów zabaw, dlatego nie zostały skontrolowane. W trakcie roku w powiecie opatowskim przybyły 2 place zabaw.

Stan sanitarno-techniczny urządzeń był kwestionowany w jednym przypadku, na placach zabaw w Jasicach i Drygulcu gm. Wojciechowice stwierdzono uszkodzone urządzenia do zabaw, nieczytelny regulamin, teren placu porośnięty trawą. Przed wszczęciem postępowania administracyjnego administrator zawiadomił o wykonaniu nieprawidłowości, przeprowadzona kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie. Na placu zabaw w Opatowie wydano 1 zalecenie dot. zapewnienia regulaminu zachowań sanitarnych w związku z COVID-19. Wydano zalecenia o natychmiastowym zapewnieniu regulaminu, administrator zgłosił wykonanie, przeprowadzona kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie. Pozostałe kontrole sanitarne były bezusterkowe.

Zdjęcie 18. Plac zabaw Promenada w Opatowie

Tabela 12. Ogólna liczba obiektów użyteczności publicznej skontrolowanych przez Sekcję Nadzoru Higieny Środowiska w Opatowie w latach 2018 – 2020

Rok	Liczba skontrolowanych obiektów	% obiektów złych
2018	144	0,69
2019	169	0,60
2020	86	0

W obiektach użyteczności publicznej skontrolowanych w 2019 r. negatywnie oceniono 1 obiekt, co stanowi 0,60 % wszystkich skontrolowanych obiektów. W 2020 r. nie oceniano negatywnie żadnego obiektu.

5.3 Wnioski

Analizując wyniki kontroli przeprowadzonych w 2020 r. w zakresie higieny środowiska należy stwierdzić, że w opisanych wyżej obiektach użyteczności publicznej nie stwierdzono rażących uchybień stanowiących zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi. W związku z zagrożeniem SARS-CoV-2 część obiektów była nieczynna, dlatego przeprowadzono mniej kontroli sanitarnych.

Władze Powiatu i Gmin kontynuowały wiele projektów współfinansowanych przez Unię Europejską.

Wykazywano duży postęp w trosce o infrastrukturę drogową, zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom. Modernizowano również budynki użyteczności publicznej, co wydatnie wpływa na poprawę warunków życia mieszkańców.

W dalszym ciągu niepokoi zbyt mała ilość i standard ustępów publicznych oraz parkingów.

6 STAN SANITARNY ZAKŁADÓW OCHRONY ZDROWIA

6.1 Wstęp

W planie zasadniczych przedsięwzięć na 2020 rok Sekcja Nadzoru Przeciwepidemicznego ujęła:
- do realizacji 25 zamierzeń,
- do kontroli 86 placówek świadczących usługi medyczne tj. 100% nadzorowanych obiektów.

W 2020 r. na terenie powiatu opatowskiego PSSE w Opatowie funkcjonowało (stan na 31.12.2020r.): 1 pogotowie ratunkowe, 4 publiczne placówki opieki zdrowotnej, 13 niepublicznych placówek opieki zdrowotnej, 2 laboratoria diagnostyczne, 47 gabinetów lekarskich, w tym 20 gabinetów stomatologicznych, 8 gabinetów rehabilitacji leczniczej, 4 pracownie protetyki dentystycznej,

4 gabinety pielęgniarskie, 1 podmiot leczniczy udzielający świadczeń przez pielęgniarską opiekę długoterminową domową, 2 nzoz-y -Punkty Poboru Materiału.

W trakcie roku przybył pod nadzór: 1 szpital z przychodnią specjalistyczną w Opatowie (przekazany spod nadzoru WSSE w Kielcach).

W 2020r. zaplanowano do realizacji 25 zamierzeń, nie zrealizowano 2 dot. projektu "Zapobieganie zakażeniom HCV" w związku z pismem GIS, odwołującym wykonanie tych zamierzeń.

Ponadto, zgodnie z poleceniem ŚWIS, PPIS w Opatowie oraz w związku z bieżącą sytuacją epidemiologiczną (pandemia Covid -19) wykonano 254 zamierzeń ponadplanowych.

Na zaplanowanych 126 kontroli sanitarnych, wykonano 17 (w I kwartale roku). W trakcie przeprowadzanych kontroli zwracano uwagę na stan techniczny i sanitarny pomieszczeń obiektów, prawidłowe postępowanie z odpadami medycznymi w miejscu ich wytwarzania, dezynfekcję, sterylizację, zgłaszalność chorób zakaźnych, wykonawstwo szczepień ochronnych zgodnie z PSO.

W 2020r. łącznie przeprowadzono 3689 kontroli tj.;

- 17 kontroli sanitarnych kompleksowych (w tym 7: ośrodki zdrowia i pogotowie ratunkowe, 3 specjalistyczne gabinety lekarskie, 4 gabinety stomatologiczne, 1 laboratorium diagnostyczne, 1 zakład rehabilitacji leczniczej, 1 pracownia protetyki dentystycznej)
- 1275 kontroli tematycznych dot. stosowania przepisów prawa odnoszących się do obowiązującego w Polsce stanu epidemii (tzw. Cheeck Listy – kontrole wykonywane również przez pracowników innych sekcji)
- 2397 dochodzeń epidemiologicznych w ogniskach chorób zakaźnych (głównie dot. zakażeń SARS-CoV-2)

Wydano łącznie 1411 decyzji tj.:

- decyzje płatnicze - 9 w tym:
  - 3 w nadzorowanych obiektach,
  - 6 kar w związku z nieprzestrzeganiem przez osoby obowiązkowej kwarantanny,
- decyzje merytoryczne – 1402 w tym:
  - 3 na zły stan techniczny i niewłaściwie opracowaną dokumentację w nadzorowanych obiektach
  - 1399 na osoby odbywające kwarantannę po przekroczeniu granicy lub po kontakcie z osobą zakażoną wirusem SARS-CoV-2 (decyzje nakładające i skracające kwarantannę)

6.2 Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze

6.2.1 Szpital z przychodnią przyszpitalną

W 2020r. w związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju, pracownicy PSSE w Opatowie nie kontrolowali szpitala w Opatowie.

Zakażenia szpitalne

W szpitalu działa Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych, prowadzone są indywidualne karty rejestracji zakażenia szpitalnego oraz rejestracji drobnoustroju alarmowego.

W 2020r. włączono do rejestrów 8 kart zakażenia szpitalnego (najwięcej w oddziale chorób wewnętrznych -5 oraz w oddziale chirurgicznym- 2) oraz 75 kart drobnoustroju alarmowego (najwięcej w oddziale chorób wewnętrznych -52 oraz w oddziale chirurgicznym- 20).

Do PSSE w Opatowie w roku 2020r. wpłynęły 3 raporty o wystąpieniu ogniska zakażenia szpitalnego: w pracowni RTG, w oddziale chirurgicznym szpitala, w ZOL-u – zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2 dotyczyły pracowników i pacjentów.

Działania w zakresie zapobiegania zakażeniom szpitalnym w 2020r. podjęte przez Zespół Kontroli Zakażeń Zakładowych:

- personel został objęty szkoleniami z zakresu zakażeń zakładowych,
- placówka podlega stałym ocenom stanu realizacji procedur z zakresu kontroli zakażeń, które są opracowane w odniesieniu do czynności związanych z utrzymaniem higieny szpitalnej,
- prowadzony jest monitoring wkłuć obwodowych i cewników moczowych zakładanych i utrzymywanych w pęcherzu moczowym oraz miejsca operowanego
- zaktualizowano instrukcje i procedury z zakresu kluczowych obszarów zapewnienia bezpieczeństwa epidemiologicznego (dekontaminacja, postępowanie z odpadami, bielizną szpitalną)
- wdrożono procedury związane z hospitalizacją pacjentów z zakażeniem wirusem SARS CoV-2, oraz podejrzanych o zakażenie.

Laboratorium mikrobiologiczne

Usługę zewnętrzną świadczy w pełnym zakresie na potrzeby Szpitala - laboratorium „Mikro-Med" w Opatowie.

Zaopatrzenie szpitala w wodę

Szpital Powiatowy Św. Leona w Opatowie korzysta z wody gminnego wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę z ujęciem w Leszczkowie. Jakość wody oceniona jako przydatna do spożycia przez ludzi. Wykazuje wysoką twardość ogólną. Rezerwowym źródłem zaopatrzenia w wodę dla szpitala jest zbiornik dwukomorowy o pojemności 2 x 313 m^3, co stanowi 12 godzinny zapas wody na jego potrzeby. W 2020r. przeprowadzono czyszczenie komór zbiornika i ich dezynfekcję. Zarządca wykonywał w ciągu roku badania kontroli wewnętrznej, potwierdzające przydatność wody do spożycia przez ludzi.

Jakość wody ciepłej użytkowej.

Jakość wody ciepłej użytkowej w budynku szpitala w roku 2020 nie była kontrolowana przez PSSE w Opatowie ze względu na sytuację epidemiczną w kraju i panujące obostrzenia, a także ze względu na wprowadzone reżimy bezpieczeństwa w szpitalu, który był szpitalem covidowym.

6.2.2 Podmioty lecznicze realizujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

Na terenie powiatu opatowskiego funkcjonuje 29 podmiotów leczniczych realizujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, z czego:

- ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatorium (18 tj. 4 spzoz, 13 nzoz, 1 pogotowie ratunkowe)
- medyczne laboratoria diagnostyczne (2)
- zakłady rehabilitacji leczniczej (6)
- pielęgniarska opieka długoterminowa domowa (1)
- punkt pobrań materiału (2)

Stan sanitarno–techniczny ośrodków zdrowia, poradni, ambulatorium

Na zaplanowane 54 kontrole w ośrodkach zdrowia, wykonano 7. Podczas kontroli nie stwierdzono

nieprawidłowości.

Wszystkie poradnie i ośrodki zdrowia w naszym powiecie zaopatrywane są w **wodę wodociągową** o jakości zgodnej z obowiązującymi wymogami sanitarnymi, pochodzącą z wodociągów sieciowych. Jakość wody z wodociągów zaopatrujących w/w obiekty jest pod stałym nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a ponadto zarządcy wodociągów wykonują badania kontroli wewnętrznej. Jakość wody do spożycia we wszystkich placówkach służby zdrowia w ciągu 2020r. odpowiadała wymogom sanitarnym.

Podmioty lecznicze w Lipniku, Malicach Kościelnych i Włostowie korzystały z wody z wodociągu Włostów. Jakość wody pod względem mikrobiologicznym i fizykochemicznym odpowiadała wymogom sanitarnym. Przeprowadzona modernizacja stacji uzdatniania wody we Włostowie przyczyniła się do zmniejszenia zawartości manganu w wodzie z tego ujęcia.

Podmioty: SPZOZ w Opatowie i NZOZ „Medyk" i NZOZ" „Zdrowie" w Opatowie korzystały z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Opatów z ujęciem w Leszczkowie. Pod względem mikrobiologicznym jakość wody nie była w 2020 r. kwestionowana. Pod względem fizykochemicznym bolączką jest wysoka twardość wody z wodociągu Opatów (co należy uwzględniać podczas czynności dezynfekcyjnych i porządkowych).

W placówkach ochrony zdrowia lecznictwa otwartego **gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów medycznych** odbywają się zgodnie z przepisami prawa. Odpady segregowane są z podziałem na komunalne oraz niebezpieczne - pochodzenia medycznego. Segregacja odpadów odbywa się w miejscu ich powstawania. Postępowanie z odpadami medycznymi w większości placówek odbywa się zgodnie z przygotowanymi i wdrożonymi procedurami i instrukcjami. Odpady wewnątrz placówek transportowane są zgodnie z obowiązującymi procedurami przez personel wyposażony w odzież ochronną. Wszystkie poradnie i ośrodki zdrowia w powiecie opatowskim posiadają stosowne zezwolenia na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych oraz zawarte umowy ze specjalistycznymi firmami, uprawnionymi do odbioru i utylizacji odpadów medycznych. Do czasu odbioru przez firmy odpady przetrzymywane są w przeznaczonych do tego celu urządzeniach chłodniczych.

Odpady komunalne – gromadzone w pojemnikach kontenerowych w altankach. Na odbiór odpadów podpisane są umowy z firmą „Remondis" sp. z o.o. z Ostrowca Św., Miejskim Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. w Ożarowie, Ekologicznym Związkiem Gmin Dorzecza Koprzywianki w Baćkowicach. Częstotliwość odbioru zgodna z harnomogramami firm.

W placówkach ochrony zdrowia lecznictwa otwartego w większości **nieczystości płynne** są odprowadzane do sieci kanalizacyjnej, pozostałe posiadają indywidualne szamba, opróżniane przez specjalistyczne firmy.

Usługi pralnicze z zakładów lecznictwa otwartego zostały zlecone firmom zewnętrznym (szpital Sandomierz i w Lipsku oraz pralni „Unipral" w Kielcach) lub prane we własnych pralniach. Dodatkowo w każdym obiekcie znajduje się na stanie bielizna jednorazowego użytku.

Bielizna czysta i brudna przechowywana jest w specjalnie wydzielonych szafach lub wyznaczonych magazynkach. Podczas kontroli sanitarnych nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego w magazynach bielizny czystej i brudnej.

Dezynfekcja i sterylizacja

Dezynfekcja w placówkach opieki zdrowotnej przeprowadzana jest zgodnie z obowiązującymi procedurami. Preparaty dezynfekcyjne dobierane są właściwie (szerokie spektrum działania, właściwy czas, zastosowanie).

Większość ośrodków zdrowia (12 na 18) korzysta wyłącznie ze sprzętu jednorazowego użytku. Natomiast placówki ochrony zdrowia przeprowadzające procesy sterylizacji narzędzi i sprzętu

medycznego kontrolują skuteczność przebiegu tych procesów testami biologicznymi w ramach kontroli wewnętrznej z częstotliwością 1 raz w miesiącu.

Nadzór nad szczepieniami

Szczepienia dzieci i młodzieży na terenie powiatu opatowskiego wykonywane są w punktach szczepień w przychodniach, poradniach i ośrodkach zdrowia, nadzorowanych przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Opatowie.

W 2020 r. w zakresie szczepień ochronnych przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych w nadzorowanych placówkach. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Szczepienia ochronne wykonują pielęgniarki i położne, które ukończyły kurs immunoprofilaktyki. Punkty szczepień spełniają wymogi gabinetu zabiegowego i zapewniają prawidłowe warunki chłodnicze do przechowywania preparatów szczepionkowych.

6.2.3 Medyczne Laboratoria Diagnostyczne

W ewidencji znajdują się 2 laboratoria funkcjonujące w Opatowie. Na zaplanowane 4 kontrole wykonano 1, bez uchybień.

6.2.4 Zakłady rehabilitacji leczniczej

W tej grupie znajduje się 6 zakładów rehabilitacji leczniczej. Zaplanowano 6 kontroli, wykonano 1, bez usterek.

6.2.5 Inne podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

W tej grupie znajduje się:

- 1 niepubliczny zakład opieki medycznej- opieka pielęgniarska długoterminowa,
- 2 niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej - punkty pobrań materiału do badań.

Zaplanowano 3 kontrole, nie wykonano żadnej.

6.3 Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową

Na terenie powiatu opatowskiego w tej grupie obiektów (57) funkcjonują: gabinety lekarskie, gabinety stomatologiczne, praktyki pielęgniarek i położnych, pracownie protetyki dentystycznej oraz gabinety rehabilitacji leczniczej.

Łącznie przeprowadzono w tej grupie obiektów 7 kontroli kompleksowych, zły stan sanitarno-techniczny stwierdzono w 2 specjalistycznych gabinetach lekarskich. W związku z tym wydano 2 decyzje administracyjne i 2 decyzje płatnicze.

Stwierdzone uchybienia to:

- nieaktualne procedury medyczne zapobiegające zakażeniom i chorobom zakaźnym związanym z udzielanymi świadczeniami zdrowotnymi,
- brak sprawnej baterii przy umywalce w wc dla pacjentów i personelu.

Indywidualna Praktyka Lekarska

W 2020r. w ewidencji znajdowało się 17 gabinetów indywidualnej praktyki lekarzy dentystów. Łącznie zaplanowano 32 kontrole, wykonano 4 kontrole kompleksowe, bez uchybień.

Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska

W 2020r. w ewidencji znajdowało się 29 obiektów, w tym:

- 27 gabinetów indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej,
- 2 gabinety indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarzy dentystów.

Łącznie na zaplanowanych 31 kontroli kompleksowych, wykonano 4 kontrole kompleksowe. Wydano 4 decyzje: 2 administracyjne i 2 płatnicze. Stwierdzone nieprawidłowości to: nieaktualne procedury medyczne zapobiegające zakażeniom i chorobom zakaźnym związanym z udzielanymi świadczeniami zdrowotnymi oraz brak sprawnej baterii przy umywalce w wc dla pacjentów i personelu.

Grupowa Praktyka Dentystyczna

W 2020r. nie wykonano zaplanowanych 2 kontroli sanitarnych.

Indywidualna Praktyka Pielęgniarek i Położnych

Zaplanowano 4 kontrole sanitarne - nie wykonano wcale.

Inne medyczne praktyki zawodowe

Według ewidencji to pracownie protetyki (4) i gabinety rehabilitacji leczniczej (2).

Na zaplanowanych 6 kontroli, wykonano 1 kontrolę kompleksową. W związku z tym wydano 2 decyzje: administracyjną i płatniczą. Stwierdzone nieprawidłowości to: nieaktualne procedury medyczne zapobiegające zakażeniom i chorobom zakaźnym związanym z udzielanymi świadczeniami zdrowotnymi.

6.4 Wnioski

W powiecie opatowskim działalność lecznicza wykonywana jest przez podmioty lecznicze i praktykę zawodową w pomieszczeniach o dobrym standardzie sanitarno-technicznym.

Do rejestru podmiotów leczniczych wpisano w 2020r Szpital z przychodnią specjalistyczną w Opatowie, przekazany pod nadzór z WSSE w Kielcach.

7 NADZÓR ŚRODOWISKA PRACY

7.1 Kierunki działań i zakres realizowanych zadań sekcji nadzoru

W 2020 r. głównym kierunkiem działania była ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy poprzez nadzór nad warunkami zdrowotnymi w środowisku pracy oraz sprawowanie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi, detergentami i prekursorami narkotyków kat. 2 i 3.

W planach pracy na rok 2020 do realizacji przyjęto następujące zamierzenia:

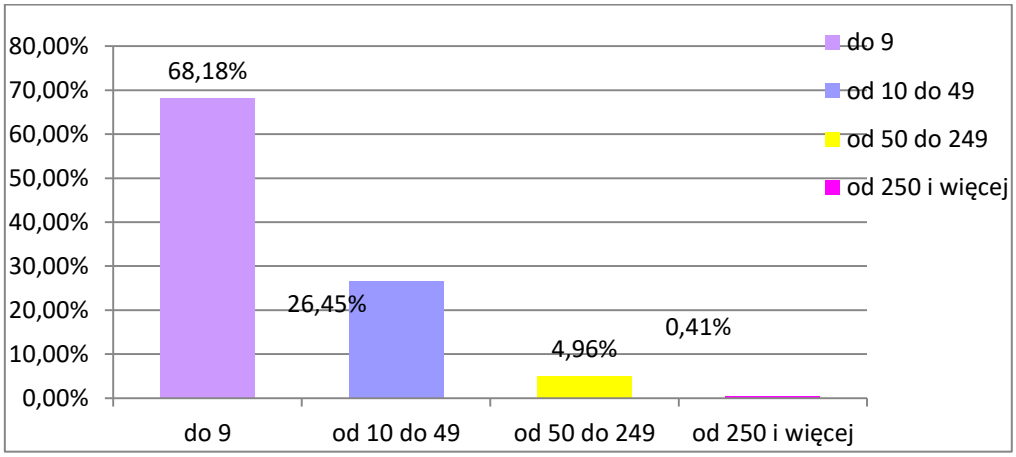
- prowadzenie nadzoru sanitarnego w zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy,
- prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie chorób zawodowych,
- prowadzenie nadzoru nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny narażenia zawodowego pracowników narażonych na substancje rakotwórcze zawarte w lekach cytostatycznych,
- prowadzenie działań związanych z nadzorem nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, czynnikami biologicznymi, produktami biobójczymi i detergentami,
- prowadzenie działań związanych z nadzorem nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3, opracowanie informacji na formularzach INCB dotyczących legalnego użycia prekursorów narkotykowych,
- prowadzenie działań wynikających z ustaleń „FORUM dotyczących wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów” (Forum) działającego przy Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach,
- prowadzenie nadzoru nad przygotowaniem pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczeniem wyrobów zawierających azbest w ramach realizacji rządowego "Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032",
- prowadzenie działań wynikających z ustaleń FORUM BPR Subgroup, dotyczącej produktów biobójczych działającej przy Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach,
- współuczestnictwo w rozpowszechnianiu informacji nt. Bezpiecznych warunków pracy prowadzonych przez Krajowy Punkt Centralny (CIOP - PIB) w ramach kampanii Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy z siedzibą w Bilbao,
- prowadzenie nadzoru w ramach realizacji obowiązków wynikających z rozporządzenia w sprawie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy,
- udział w opracowaniu raportu o stanie sanitarnym powiatu w zakresie higieny środowiska pracy,
- organizowanie i uczestnictwo w naradach i szkoleniach.

W 2020 r. w ewidencji było 242 zakłady pracy, które ogółem zatrudniały 3 493 osoby, porównując do ubiegłego roku, gdzie zatrudnionych było 3 415 w 249 zakładach, ubyło 7 zakładów jednak zatrudnienie w tych zakładach zwiększyło się o 78 osób w ogólnej ewidencji, która prowadzona jest przez tutejszą sekcję. W planie pracy do kontroli zaplanowano 163 zakłady pracy, w których łącznie

zaplanowano 166 kontroli. Ze względu na panującą epidemię Covid – 19 nie skontrolowano 62 zakładów z zakładów, które zaplanowano w planie pracy na 2020r

Bieżącym nadzorem w 2020 r. objęto 114 zakładów pracy (tj. 47% zakładów skontrolowanych do ilości zakładów znajdujących się w ewidencji), zatrudniały one ogółem w 2020r – 1 797 osób (% osób objętych nadzorem sanitarnym do ilości wszystkich pracowników znajdujących się w ewidencji w roku 2020 wynosił 51%).

Jak wynika z prowadzonej przez sekcję ewidencji na przestrzeni roku 2020 nastąpiło zwiększenie zatrudnienia o 78 osób, wynika to min. z przejęcia w 2020r obiektów po likwidacji Inspekcji Sanitarnej MSWiA. Liczba zakładów i liczba osób zatrudnionych w zakładach jest zmienna, ponieważ nie wszystkie zakłady są poddawane kontroli w każdym roku, a zatrudnienie w tych zakładach zmienia się w związku z funkcjonowaniem zakładów, wprowadzaniem nowych urządzeń oraz zmian w profilu działalności.

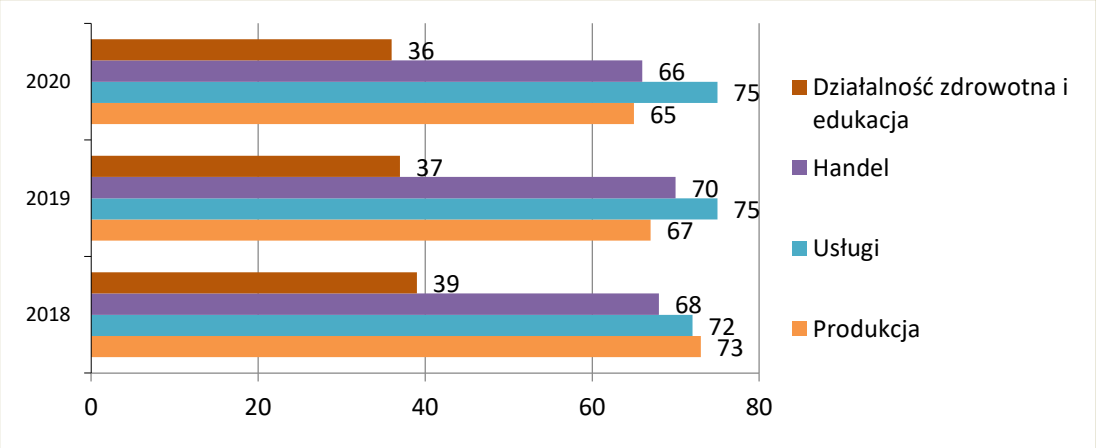
Wykres 20. Struktura zakładów pracy w 2020 r. znajdujących się w ewidencji sekcji pod kątem ilości zatrudnionych osób.

Z przedstawionego wykresu struktury zakładów pracy pod kątem ilości zatrudnionych osób wynika, że na terenie powiatu opatowskiego funkcjonuje najwięcej zakładów małych, i tak zatrudnienie przedstawia się następująco:

- do 9 osób jest to 68,18 % wszystkich zakładów,
- 26,45% zakładów to te, które zatrudniają od 10 do 49 pracowników,
- zakłady zatrudniające od 50 do 249 osób to 4,96%,
- zakłady zatrudniające od 250 i więcej osób stanowią tylko 0,41% wszystkich zakładów uwzględnionych w ewidencji.

Jak pokazuje struktura zakładów pracy, które znajdują się w ewidencji, na terenie działania PSSE w Opatowie funkcjonują przeważnie zakłady małe i jest to 165 zakładów, w porównaniu do roku ubiegłego zatrudnienie w zakładach do 9 osób uległo zmniejszeniu o 8 zakładów. Świadczy to o tym, że zakłady zaczynają zatrudniać więcej niż 9 osób. W zakładach zatrudniających od 10 do 49 osób jest 64 zakłady, czyli ilość tych zakładów znajduje się na takim samym poziomie jak w 2019 r., w zakładach zatrudniających od 50 do 249 jest o 1 zakład więcej, natomiast w zakładach zatrudniających powyżej 249 od kilku lat ewidencja nie zmienia się i ilość zakładów jest taka sama. Dane powyższe świadczą o tym, że liczba zatrudnionych jest ruchoma w zakładach znajdujących się w ewidencji. Po analizie zatrudnienia i ilości zakładów zauważa się, że w ewidencji ulega zmniejszeniu ilość zakładów zatrudniających do 9 osób, a następuje jednocześnie wzrost zakładów, które zatrudniają od 10 do 49 pracowników.

Analizując ewidencję obiektów stwierdzono, że najwięcej zakładów znajduje się w PKD 46 - 36 zakładów i PKD 47 – 34 zakłady, są to obiekty prowadzące handel hurtowy i detaliczny. W PKD 10 – jest 22 zakłady, PKD 45 - 21 zakładów i PKD 86 znajduje się 24, są to zakłady produkujące żywność, zakłady prowadzące naprawę pojazdów samochodowych i zakłady ochrony zdrowia.

Wykres 21. Struktura zakładów pracy z podziałem na produkcję, usługi, handel oraz obiekty zdrowotne i edukacja.

Przeanalizowano również strukturę zakładów z podziałem na produkcję, usługi, handel oraz edukację i opiekę zdrowotną. Pokazuje ona, że udział zakładów na terenie powiatu opatowskiego znajduje się na przestrzeni ostatnich lat na mniej więcej stałym poziomie.
I tak kolejno można to zaobserwować na podstawie PKD:

- Zakłady, które prowadzą **produkcję** w zakresie produkcji rolnej PKD 01; wydobycia, przerobu kamienia PKD 08; zakładów, które prowadzą produkcję żywności PKD 10; produkcji odzieży PKD 14; obróbki drewna PKD 16; produkcję wyrobów niemetalicznych PKD 23; produkcję wyrobów z metalu PKD 25; produkcję wyrobów oświetleniowych PKD 27; produkcji maszyn PKD 28 i PKD 29; budowy i remontów dróg oraz remontów w zakresie budownictwa PKD 42 **łącznie w grupie prowadzącej produkcję znajduje się 65 zakładów jest to o dwa obiekty mniej w stosunku do roku ubiegłego**. Procentowo ilość zakładów do zakładów znajdujących się w ewidencji wynosi 26,86%.
- W zakresie prowadzenia **usług** w leśnictwie i pozyskiwaniu drewna PKD 02; naprawy maszyn PKD 32 i 33; w zakresie zaopatrzenia w energię i parę wodną oraz dostawę wody, gospodarowania ściekami i odpadami PKD od 35 – 38; w zakresie budownictwa PKD 41 i 42; w PKD – 45 zakłady prowadzące naprawę pojazdów samochodowych; w zakresie transportu PKD 49 oraz PKD 51 i 52, PKD 60 i 61, PKD 68, PKD 71 i PKD 84 ; **łącznie znajduje się tu 75 zakładów,** stanowi to 30,99% wszystkich zakładów znajdujących się w ewidencji i znajduje się na takim samym poziomie jak w ubiegłym roku.
- W zakresie prowadzenia **handlu detalicznego i hurtowego** w PKD – 46 i PKD – 47, **łącznie jest to 66 obiektów,** liczba ta zmalała o 4 obiekty w stosunku do roku ubiegłego. Procentowy udział w tym dziale w stosunku do wszystkich zakładów znajdujących się w ewidencji wynosi 27,27%
- Pozostałe obiekty przyporządkowano do ostatniej grupy związanej z **edukacją, opieką zdrowotną i działalnością kulturalno – oświatową** łącznie zakwalifikowano **36 obiektów w**

tej grupie, czyli o 1 obiekt mniej niż w roku poprzednim, co stanowi 14,88% zakładów znajdujących się w ewidencji wszystkich zakładów.

Ewidencja zakładów w roku 2019 wynosiła 279 zakładów natomiast w roku 2020 – 242, czyli o 7 zakładów mniej.

Z analizy ewidencji prowadzonej przez Sekcję Nadzoru Środowiska Pracy wynika, że zatrudnienie pracowników zwiększyło się w PKD 08 i PKD 27 o 10 osób, w PKD 10 o 17 osób, w PKD 47 o 20, w PKD 60 o 35 osób, a w PKD 84 o 114 osób. Zauważono jednak, że w niektórych PKD uległo tez zmniejszeniu, i tak w PKD 23, bo o 42 osoby oraz w PKD 46 o 30 osób i w PKD 49 o 43 osoby. Tak więc powyższe pokazuje na zmiany zachodzące w różnych dziedzinach pracy.

7.2 Prowadzenie nadzoru

Zgodnie z zamierzeniami na rok 2020 dokonano identyfikacji zagrożeń zawodowych występujących w zakładach pracy, przeprowadzając łącznie 116 kontroli.

Bieżący nadzór sanitarny sprawowano uwzględniając zagrożenia występujące w zakładach pracy, jak również wytyczne przyjęte w planach pracy na rok 2020. Plany pracy opracowano w oparciu o wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego, jak również występujące w zakładach zagrożenia:

- występowanie czynników szkodliwych w środowisku pracy,
- przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń (NDS i N),
- stosowanie substancji chemicznych i ich mieszanin,
- wprowadzanie do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin,
- stosowanie prekursorów narkotyków kat 2 i 3,
- udostępnianie i stosowanie produktów biobójczych,
- występowanie w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych,

Tabela 13. Kontrole sanitarne (podział ze względu na tematykę):

Zakres kontroli	Liczba kontroli	**%** wszystkich przeprowadzonych kontroli
Nadzór nad warunkami pracy	82	70,69 %
Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz detergentami w tym nad prekursorami kat. 2 i 3	21	18,10 %
Nadzór nad czynnikami biobójczymi	10	8,62 %
Nadzór nad czynnikami biologicznymi w miejscu pracy	3	2,59 %
Ogółem	116	100 %

7.2.1 Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami i prekursorami

Nadzór nad chemikaliami sprawowany był w odniesieniu do wszystkich uczestników łańcucha dostaw, czyli odpowiednio od producenta poprzez importera, dystrybutora do dalszego użytkownika. W ewidencji obiektów znajduje się łącznie 148 zakładów w tym: 2 producentów substancji, 46 dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin oraz 100 zakładów, które w swej działalności stosują substancje chemiczne i ich mieszaniny. Kontrole przeprowadzane w 2020 r dotyczyły realizacji ustaleń zawartych w rozporządzeniu REACH w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów oraz rozporządzeniu w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (CLP) przez podmioty gospodarcze. W roku 2020 realizowano również projekt REF-8,

dotyczył on sprzedaży internetowej. Kontrolę przeprowadzono w tym zakresie w 1 sklepie, który prowadzi sprzedaż internetową. W zakresie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami przeprowadzono ogółem 21 kontroli w tym: 14 kontroli u dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin oraz 7 kontroli u podmiotów stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny. Podczas kontroli sprawdzano magazynowanie, zabezpieczenie pracowników, karty charakterystyk oraz oznakowanie opakowań. Decyzji w tym zakresie w 2020r nie wydawano. Ponadto kontrolowano w zakładach legalny obrót stosowanych prekursorów narkotykowych kat 2 i 3, przeprowadzono w tym zakresie 7 kontroli, uchybień w tym zakresie nie stwierdzono. Na podstawie przeprowadzonych kontroli opracowano informacje na formularzach INCB dotyczące legalnego użycia i zapotrzebowania prekursorów narkotykowych. W nadzorowanych zakładach stosowane są prekursory narkotykowe kategorii 2 tzn.: bezwodnik kwasu octowego i nadmanganian potasu oraz kategorii 3: kwas solny, kwas siarkowy i aceton. Podczas kontroli nie stwierdzono również nietypowych transakcji, a zamawiane ilości odpowiadają zwykłemu zużyciu w stosowanych procesach pracy.

7.2.2 Nadzór nad czynnikami biobójczymi

Na terenie działania PSSE w Opatowie nie ma producentów udostepniających produkty biobójcze, prowadzona jest natomiast sprzedaż detaliczna w obiektach, które posiadają w swojej ofercie tego typu produkty. W zakresie nadzoru nad produktami biobójczymi w 2020r pracownicy PSSE w Opatowie przeprowadzili łącznie 10 kontroli sanitarnych tematycznych w 10 obiektach. Kontrole w zakresie udostępniania produktów biobójczych: w zakresie sprzedaży detalicznej i tak przeprowadzono - 5 kontroli w 5 podmiotach udostepniających w obrocie produkty biobójcze tj.: w sklepach z detaliczną sprzedażą środków ochrony roślin, gdzie kontroli poddano produkty z Kategorii 3 Zwalczanie szkodników z grupy 14 rodentycydy, czyli produkty stosowane do zwalczania myszy, szczurów lub innych gryzoni. - w 1 obiekcie kontroli poddano również produkty z Kategorii 3 oraz skontrolowano udostępniany 1 produkt z Kategorii 1 Środki dezynfekujące Grupa 1 Higiena ludzi. - 4 kontrole przeprowadzono w 4 innych obiektach tj.; w stacjach paliw, które udostępniały również produkty biobójcze w zakresie produktów z Kategorii 1 Środki dezynfekujące Grupa 1 Higiena ludzi. Podczas kontroli udostępniania produktów sprawdzano, czy produkty posiadają ważne pozwolenie na obrót oraz zgodność kart charakterystyk z opakowaniami, niezgodności w tym zakresie nie stwierdzono. W związku z sytuacją epidemiologiczną spowodowaną pandemią COVID – 19 podczas 34 kontroli sanitarnych sprawdzano również stosowanie produktów biobójczych w zakładach pracy. Kontroli poddawano produkty, które stosowane były przez pracowników do dezynfekcji rąk i powierzchni. Sprawdzano czy stosowane produkty posiadają pozwolenie na obrót oraz czy stosowane są zgodnie z jego przeznaczeniem. Niezgodności nie stwierdzono.

7.2.3 Nadzór nad czynnikami biologicznymi w miejscu pracy

W ewidencji stacji znajduje się 97 zakładów, w których pracownicy narażeni są na występowanie szkodliwych czynników biologicznych. W ramach prowadzonego nadzoru nad czynnikami biologicznymi przeprowadzono łącznie 3 kontrole w 3 zakładach. W zakresie narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne grupy 2 i 3 zagrożenia, narażonych było 20 osób. W ewidencji sekcji znajdują się tu zakłady służb leśnych, zakłady prowadzące prace w zakresie rolnictwa, zakłady produkujące artykuły spożywcze, zakłady prowadzące obróbkę drewna, laboratoria diagnostyczne, zakłady opieki zdrowotnej, zakłady gospodarki odpadami, zakłady wodociągów i kanalizacji, oczyszczalnie ścieków, pływalnie oraz biblioteki. W 2020 roku w zakresie czynników biologicznych nie wydawano żadnych zaleceń.

7.2.4 Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi

W ewidencji stacji w 2020 r. było 12 zakładów pracy, w których występują czynniki rakotwórcze. Nie przeprowadzano kontroli w tym zakresie. Każdego roku zakłady, w których pracują pracownicy narażeni na czynniki rakotwórcze przesyłają do tut. Inspektora ankiety, które są weryfikowane przez

pracowników sekcji i na ich podstawie opracowywane są sprawozdania, które przesyłane są do Centralnego Rejestru Czynników Rakotwórczych w Instytucie Medycyny Pracy w Łodzi.

7.3 Postępowanie administracyjno-egzekucyjne

W wyniku prowadzenia postępowań wydano ogółem 5 decyzji administracyjnych na stwierdzone podczas kontroli usterki oraz 3 decyzje z art. 155 Kpa. Podczas przeprowadzonych kontroli nie wydawano mandatów karnych i upomnień. Nie wydawano decyzji unieruchamiających zakłady, wydziały bądź stanowiska pracy. Nie wydawano również postanowień o nałożeniu grzywny i tytułów wykonawczych, a tym samym nie prowadzono postępowania egzekucyjnego. Wszystkie pozostałe zalecenia decyzji, zakłady pracy realizowały na bieżąco zgodnie z wyznaczonymi przez Inspektora Sanitarnego terminami.

Wydane decyzje najczęściej zawierały następujące nakazy:

- przeprowadzenia pomiarów w środowisku pracy,
- poprawy warunków pracy i warunków sanitarnohigienicznych.

Zalecenia wydawane decyzjami realizowane są przez pracodawców na drodze administracyjnej w związku z czym tut. Sekcja w 2020r nie prowadziła w stosunku do zakładów pracy postępowania na drodze egzekucji.

7.4 Przekroczenia NDS i N

W 2020 r. podczas przeprowadzonych kontroli w przekroczeniach NDS i N pracowało ogółem 20 osób w 1 zakładzie, które narażone były na działanie ponadnormatywnego hałasu (powyżej 85 dB A), w powyższym zakresie decyzji na obniżenie przekroczeń nie wydawano. Wszystkich zatrudnionych w zakładach pracy w 2020 było 1 797 osób, 20 osób pracujących w przekroczeniach stanowi to 1,11% osób narażonych na ponadnormatywną wartość hałasu.

W przypadku przekroczenia, na hałas, kiedy nie jest możliwe osiągnięcie odpowiednich NDS i N, zakłady wprowadzają rozwiązania organizacyjne, czyli rotację pracowników, która ma na celu zmniejszenie narażenia, zakłady w tym celu sporządzają plany zmian organizacyjno–technicznych. W ramach rozwiązań technicznych remontują maszyny, urządzenia i ciągi technologiczne. Ponadto przeprowadzają systematycznie pomiary, po to by monitorować przekroczone wartości czynników oraz zabezpieczają pracowników w odpowiednie ochrony dobierane na podstawie przeprowadzonych badań.

W 2020 roku poprawiono warunki pracy 5 osobom w 2 zakładach pracy na ponadnormatywny hałas poprzez usprawnienie ciągu technologicznego.

Działania prowadzone przez sekcję mają na celu ochronę zdrowia pracowników nie tylko w przypadku występowania hałasu czy zapylenia, ale też innych czynników szkodliwych fizycznych, chemicznych jak i biologicznych, występujących w zakładach, działania te mają na celu wyeliminowanie chorób zawodowych i innych chorób związanych z wykonywaną pracą.

7.5 Choroby zawodowe

W 2020 r. wpłynęło do tut. Stacji 1 zgłoszenie w sprawie podejrzenia o chorobę zawodową, w wyniku prowadzonego postępowania wydano decyzję stwierdzającą chorobę zawodową z poz. 15 wykazu chorób zawodowych.

Do tut. Stacji wpłynęły również 2 prośby od innych stacji powiatowych o sporządzenie Karty oceny narażenia zawodowego.

Tut. sekcja zaobserwowała spadek zgłaszanych chorób zawodowych oraz brak chorób stwierdzonych, widoczne jest to również w poniższej tabeli, gdzie odnotowano na przestrzeni tych lat 1 chorobę stwierdzoną, która zgodna jest z wykazem chorób zawartych w rozporządzeniu w sprawie chorób zawodowych. W latach poprzednich przed 2015 rokiem odnotowane były choroby narządu głosu, choroby skóry oraz choroby zakaźne i pasożytnicze.

Tabela 14. Liczba chorób zawodowych stwierdzonych od 2016 - 2020

Lp.	Nazwa jednostki	poz. z wykazu	2016	2017	2018	2019	2020
1	Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat	15					1
2	Choroby skóry	18					
3	Choroby zakaźne lub pasożytnicze	26					
RAZEM (w latach)			0	0	0	0	1

7.6 Promocja zdrowia w środowisku pracy

Sekcja Nadzoru Środowiska Pracy oprócz zamierzeń zawartych w planach pracy, realizowała również zadania o charakterze informacyjnym i oświatowym z zakresu higieny i medycyny pracy oraz promocji zdrowia w środowisku pracy. W 2020 r. podczas kontroli sanitarnych w zakładach pracy, w ramach realizowanego programu ograniczenia zdrowotnych następstw palenia tytoniu w związku ze światowym dniem palenia tytoniu zbierano informacje dotyczące stosowania się do tego zakazu.

7.7 Inne działania w zakresie promocji i współpracy

1. W 2020 podjęto tak jak w latach poprzednich współpracę w zakresie osób narażonych na działanie czynników rakotwórczych z Instytutem Medycyny Pracy w Łodzi.
2. W 2020 roku podjęto także współpracę z CIOP w zakresie zamieszczenia na stronach internetowych stacji komunikatów odnoszących się do wartości dopuszczalnych NDS i N narażenia zawodowego występującego podczas pracy.
3. W bieżącym roku podjęto współpracę jak w latach poprzednich z Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy w Kielcach oraz Instytutem Medycyny Pracy w zakresie chorób zawodowych.
4. W 2020 roku nawiązywano również współpracę z Inspekcją Weterynaryjną – Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Opatowie przeprowadzając wspólną kontrolę w zakresie przestrzegania obowiązujących przepisów dot. ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów związku z wystąpieniem stanu epidemii.
5. W ramach współpracy z Państwową Inspekcją Pracy w 2020r zamieszczono informację na stronie internetowej dotyczącej edycji Nagrody Głównego Inspektora Pracy im Haliny Krahelskiej. Podejmowano również współpracę w zakresie wymiany informacji dotyczącej nadzorowanych zakładów pracy.
6. W ramach obowiązywania rozporządzenia w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, biblioteki zwracały się o

konsultację w sprawie wdrożonych procedur przy wypożyczaniu i przyjmowaniu książek w związku z planowanym otwarciem tych obiektów dla społeczeństwa.

7.8 Podsumowanie

W 2020 r. bieżącym nadzorem objęto 114 zakładów pracy, które zatrudniały ogółem 1 797 osób, spadek taki podyktowany jest skierowaniem pracowników do zadań związanych z epidemią Covid - 19. Pomimo zadań związanych z pandemią, pracownicy sekcji podejmowali działania związane z nadzorem nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, detergentami, prekursorami narkotyków kat 2 i 3, czynnikami biologicznymi oraz w szczególności nad produktami biobójczymi, Systematyczny nadzór nad zakładami pracy powoduje, że warunki pracy ulegają poprawie, ze względu na to że pracodawcy sukcesywnie dostosowywują zakłady do nowych wymogów. Liczba osób pracujących w narażeniu na ponadnormatywny hałas znajduje się praktycznie na tym samym poziomie. Pracodawcy w zakładach pracy, gdzie występuje ponadnormatywny hałas starają się ograniczyć narażenie poprzez stosowanie planów poprawy oraz wprowadzanie zmian organizacyjno – technicznych. Ponadto przeprowadzają systematycznie badania i pomiary, po to by monitorować występujące narażenie, jak również właściwie zabezpieczyć pracowników w odpowiednie ochrony osobiste dobierane na ich podstawie.

Podejmowane działania przez sekcję mają na celu ochronę zdrowia pracowników nie tylko w przypadku występowania hałasu czy zapylenia, ale także innych czynników szkodliwych fizycznych, chemicznych jak i biologicznych, występujących w zakładach, działania te mają na celu wyeliminowanie chorób zawodowych oraz innych chorób związanych z wykonywaną pracą.

7.9 NADZÓR NAD ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI

W 2020r. głównym kierunkiem działania zespołu ds. środków zastępczych było ograniczanie zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne poprzez sprawowanie nadzoru nad ustawowym zakazem wytwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów stwarzających zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, a także prowadzenie działań administracyjno-prawnych w trybie obowiązujących przepisów mających na celu znaczne zmniejszenie dostępności środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

Na terenie działania Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Opatowie w 2020r nie funkcjonował żaden sklep, który oferował by sprzedaż środków zastępczych, nie wpłynęły też do PPIS informacje dotyczące wprowadzania do obrotu w sprzedaży stacjonarnej" dopalaczy". Na przestrzeni roku 2020 prowadzono bieżący monitoring działań w realizacji ustawowego zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych, poprzez monitoring w różnych obiektach podczas prowadzonych na przestrzeni roku działań kontrolnych.

W związku z przyjętymi zamierzeniami do realizacji na 2020r. tut. Inspektor przesyłał do WSSE w Kielcach comiesięczne raporty z prowadzonego monitoringu obiektów, jak również informacje mające na celu przedstawienie zagrożeń wynikających z używania środków zastępczych oraz informacje w zakresie podjętych działań profilaktycznych.

Ponadto w ramach realizacji zamierzeń przyjętych w planach rocznych przesyłano także do ŚPWIS raporty o zatruciach dopalaczami w systemie meldunków miesięcznych. W 2020 do tut. Stacji nie wpłynęło żadne zgłoszenie zatrucia dopalaczami z podmiotów leczniczych.

W zakresie działań profilaktycznych nawiązano współpracę z Komendą Powiatową Policji w Opatowie, Placówkami Opiekuńczo-Wychowawczymi przeprowadzając prelekcje i spotkania

edukacyjno-informacyjne w okresie roku szkolnego z uczniami, nauczycielami w szkołach oraz na koloniach w okresie zimowym. Podczas spotkań edukacyjnych i prelekcji informowano uczestników o skutkach zażywania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych oraz przekazywano materiały informacyjne.

Działania	**Odbiorcy**	**Łącznie 233 osoby i 34 szkoły**
- 4 spotkania edukacyjne **- 1 prelekcja** **- dystrybucja materiałów w ilości 24 szt. ulotek** **- 1 zamieszenie informacji na stronie internetowej** **- 1 Inicjowanie działań** dotyczących poradnika dla nauczycieli pt. „Nowe narkotyki” do wykorzystania w pracy bieżącej	uczniowie, rodzice, nauczyciela, uczestnicy wypoczynków	**w tym :** **- uczniowie – 88** **- nauczyciele - 8** **- uczestnicy wypoczynków – 37** **- internauci - 100** **+** **- szkoły 34 szt**

8 NADZÓR NAD PLACOWKAMI NAUCZANIA I WYCHOWANIA ORAZ PLACÓWKAMI WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

Zdjęcie 19. Zespół Szkół Ogólnokształcacych im. E. Szylki w Ożarowie

Do zadań Stanowiska Pracy Higieny Dzieci i Młodzieży należy nadzór nad higieną nauczania, należytym stanem higieniczno-sanitarnym pomieszczeń w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach ponadpodstawowe oraz ośrodkach wypoczynku dzieci i młodzieży. Zadania te realizowane są poprzez nadzór nad przestrzeganiem przepisów i obowiązujących norm.

8.1 Nadzorowane placówki i działalność kontrolno-represyjna

W 2020 roku pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opatowie znajdowało się 64 placówek stałych oraz 3 turnusy wypoczynku zimowego.

Przedmiotem prowadzonych czynności kontrolnych była ocena stanu techniczno-sanitarnego placówek pod względem posiadanej infrastruktury, bieżącej czystości i porządku, warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów oraz ocena warunków pobytu dzieci i młodzieży (ergonomia stanowiska pracy ucznia, higiena pracy umysłowej, oświetlenie stanowiska pracy). Podczas kontroli oceniano również warunki prowadzonej w szkołach profilaktycznej opieki zdrowotnej.

W 2020 roku skontrolowano 53 placówek nauczania i wychowania oraz 3 placówki wypoczynku dzieci i młodzieży. Łącznie przeprowadzono 56 kontroli, w tym: 15 kontroli sanitarnych kompleksowych, 24 kontroli tematycznych związanych z przeglądem placówek przed rozpoczęciem roku szkolnego 2020/2021, 3 kontrole tematyczne dotyczące oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii.

W 2020 roku do elektronicznej bazy wypoczynku dzieci i młodzieży powiatu opatowskiego zgłoszono 3 obiekty wypoczynku zimowego. Przeprowadzono 11 kontroli sprawdzających wykonanie nakazów decyzji administracyjnych. Wydano 3 decyzje merytoryczne, 3 decyzji płatniczych, 3 decyzje z art.155 KPA.

8.2 Ocena stanu sanitarno-technicznego w placówkach.

W 2020 r. z objętych ewidencją skontrolowano 20 szkół. Ogółem przeprowadzono 35 kontroli. Przeprowadzane kontrole wykazują na poprawę w zakresie stanu technicznego tych obiektów. Organy prowadzące, mimo słabej kondycji finansowej, wspierają swoje placówki w remontach i modernizacjach na różnych poziomach ich potrzeb. Znaczną poprawę stanu placówek oświatowych

uzyskano przy pomocy środków z UE, przeznaczanych na przeprowadzanie prac związanych z termomodernizacją budynków: ocieplanie budynków, remont elewacji, wymianę stolarki drzwiowej i okiennej, wymianę grzejników c. o. W okresie przerwy wakacyjnej, w placówkach szkolnych na terenie całego powiatu opatowskiego przeprowadzano remonty bieżące i prace konserwatorskie. Należy zaznaczyć, że szczególnym utrudnieniem jest prowadzenie prac remontowych w czasie funkcjonowania placówek. Państwowa Inspekcja Sanitarna stara się każdą informację o toczącym się remoncie w szkole rozpatrywać indywidualnie pod względem zapewnienia bezpiecznych warunków pobytu dzieci w placówce.

Niewłaściwe warunki higieniczno-sanitarne stwierdzono w 3 szkołach. Dotyczyły one najczęściej:

- zapewnienia prawidłowej wentylacji w pomieszczeniach placówek,
- montaż na grzejnikach centralnego ogrzewania osłon chroniących przed bezpośrednim kontaktem z elementami grzejnym,
- zapewnienia właściwego stanu sanitarno- technicznego pomieszczeń (sal lekcyjnych i innych sal zajęć dla dzieci i młodzieży) oraz stanu technicznego wyposażenia (drzwi / podłóg, parkietów, mebli edukacyjnych pozostających na wyposażeniu sal dydaktycznych)
- zapewnienie ciągu komunikacyjnego w budynkach /szatni.

Wszystkie skontrolowane w 2020 r. placówki posiadają podłączenie do sieci wodociągowej, zaopatrzone są w bieżącą zimną wodę o monitorowanej jakości oraz posiadają odprowadzenie ścieków do kanalizacji, szczelnych zbiorników bezodpływowych na nieczystości bądź własnych oczyszczalni ścieków. Dzieci i młodzież w placówkach oświatowo – wychowawczych korzysta z toalet zlokalizowanych wewnątrz budynków szkolnych.

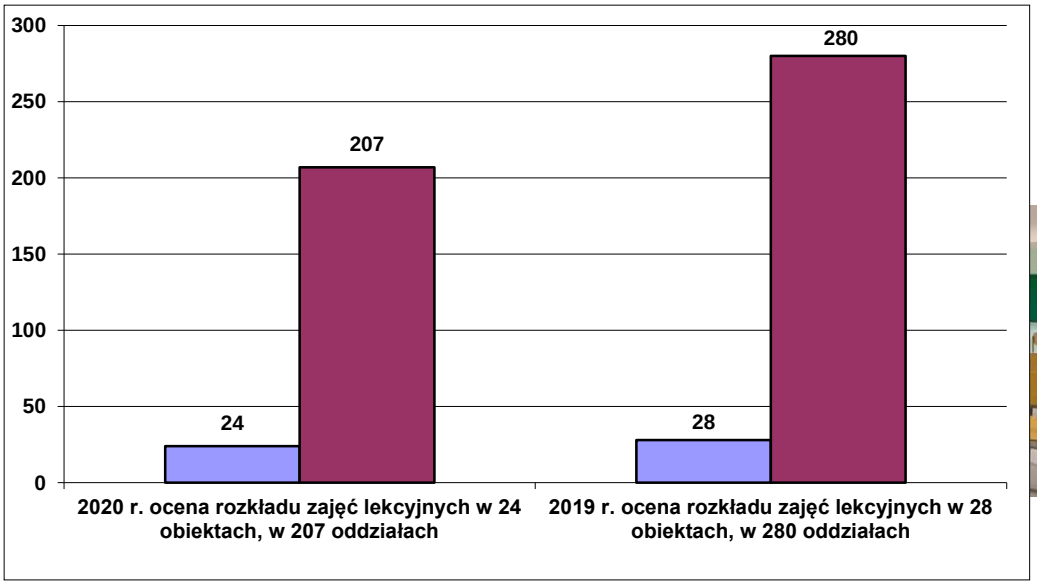
W skontrolowanych szkołach sprawdzano również warunki do utrzymania higieny osobistej oceniając dostępność do mydła w dozownikach, ręczników jednorazowych i papieru toaletowego. W tym zakresie wydawano zalecenia doraźne, pokontrolne o natychmiastowym usunięciu nieprawidłowości. Właściwą infrastrukturę i wyposażenie pomieszczeń przeznaczonych do użytkowania przez oddział zerowy posiadało 18 placówek. Odpowiedniej infrastruktury nie posiadało 3 placówki najczęściej ze względu na brak możliwości wydzielenia ciągów komunikacyjnych tak, by nie krzyżowały się z drogami komunikacyjnymi starszych uczniów, brak wydzielonego placu rekreacyjnego dla młodszych dzieci, zbyt małą powierzchnię sal – min. 2,5 m² na dziecko. - Podczas przeprowadzanych kontroli nie stwierdzano łamania ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Po zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwem używania tytoniu i wyrobów tytoniowych podczas kontroli informowano o zmianach i konieczności umieszczania oznaczeń słownych i graficznych informujących o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i palenia papierosów elektronicznych. Oceniono dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach z uwzględnieniem dożywiania dofinansowanego. W znacznej części szkół żywienie prowadzone jest w formie cateringu oraz posiłków przygotowywano na miejscu. Szkoły nadal realizują program „Szklanka mleka dla wszystkich uczniów" oraz „Owoce i warzywa w szkole".

8.2.1 Dostosowanie mebli do wymagań ergonomii – stanowisko pracy ucznia.

W 2020 r. oceniono dostosowanie mebli szkolnych do wzrostu uczniów w 3 placówkach. Pomiarom poddano 187 stanowisk pracy ucznia w 18 oddziałach. Nieprawidłowości nie stwierdzono przy dostosowaniu stanowisk pracy uczniów do wymagań antropometrycznych tzn. dzieci nie siedziały przy stolikach i/ lub na krzesełkach o jeden rozmiar za wysokich bądź za niskich w stosunku do ich wysokości ciała – oraz na zestawieniu mebli edukacyjnych niezgodnie z wymaganiami normy PN-EN 1729-1.

8.2.2 Ocena rozkładu zajęć lekcyjnych - higiena procesu nauczania i wychowania.

W ramach nadzoru bieżącego oceniany był tygodniowy rozkład zajęć lekcyjnych pod kątem zachowania zasad higieny. Łącznie w 2020 r. na terenie powiatu opatowskiego zbadano rozkłady zajęć lekcyjnych w 20 szkołach – w 207 oddziałach, nieprawidłowości nie stwierdzono. Dokonując oceny tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych sprawdzono równomierność obciążenia zajęciami uczniów w poszczególnych dniach tygodnia, rozpoczynanie zajęć o stałej porze. Stwierdzane nieprawidłowości w pojedynczych oddziałach klasowych były omawiane na bieżąco z dyrektorami szkół. W celu zapewnienia uczniom higienicznych warunków odpoczynku między lekcjami, dyrektorzy placówek, m.in., eliminują w szkołach przerwy 5 minutowe, zwiększają ilość przerw dziesięciominutowych.

Wykres 22. Zestawienie oceny rozkładu zajęć lekcyjnych w latach 2019– 2020.

8.2.3 Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach.

Zaplecze sportowe w nadzorowanych szkołach poprawia się, jednak pomimo oddawania do użytku kolejnych boisk sportowych oraz modernizacji sali gimnastycznych i istniejących boisk, nie pokrywa to pełnego zapotrzebowania na bazę sportową. Podobnie jak i w latach ubiegłych, w 2020 roku dokonano oceny posiadanego przez szkoły sprzętu sportowego pod kątem posiadania certyfikatów. Analiza uzyskanych danych wykazała, iż systematycznie zmniejsza się liczba szkół nieposiadających certyfikatów na sprzęt i urządzenia sportowe. Sale gimnastyczne posiadało: 12 szkół podstawowych, 1 liceum ogólnokształcące, 1 szkoła policealna oraz 4 zespoły szkół.

Zdjęcie 20. Pływalnia „Neptun" w Ożarowie

Sale rekreacyjno-zastępcze posiadało: 11 szkół podstawowych.
Brak sal gimnastycznych oraz rekreacyjno-zastępczych (uczniowie ćwiczą na korytarzu i na holu) wystąpił w 2 szkołach podstawowych. Uczniowie 12 szkół korzystają z lekcji pływania na basenie.

Problemem pozostaje w szkołach utrzymanie higieny po zajęciach z wychowania fizycznego. Pomimo zapewnienia przez placówki coraz lepszych warunków, dzieci i młodzież szkolna nie korzysta z urządzeń natryskowych regularnie po tych zajęciach. Powodem tego stanu są m.in. zbyt krótkie przerwy po zajęciach z wychowania fizycznego. Najczęściej natryski przy blokach sportowych wykorzystywane są po dodatkowych zajęciach sportowych.

Zdjęcie 21. Boisko sportowe w Ożarowie

8.2.4 Gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej

Zgodnie z ustawą o systemie oświaty, a obecnie ustawą Prawo oświatowe szkoła powinna zapewnić uczniom możliwość korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Na 20 skontrolowanych szkołach funkcjonujących samodzielnie stwierdzono, że w 5 z nich realizowana jest profilaktyka opieki zdrowotnej. W 15 szkołach od kilku lat brak jest pielęgniarki, w związku z czym opieka medyczna świadczona jest w Ośrodkach Zdrowia przez lekarzy rodzinnych . We wszystkich skontrolowanych gabinetach stwierdzono właściwe warunki sanitarno- higieniczne i techniczne (pomieszczenia wykorzystane do celów praktyki pielęgniarskiej, ściany i podłogi wykonywane z materiałów trwałych, zmywalnych, odpornych na działanie środków dezynfekcyjnych).

8.2.5 Pracownie komputerowe

Ocenie poddawano warunki zdrowotne w pracowniach komputerowych w zakresie ogólnego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń, wyposażenia sali i stanowisk komputerowych oraz ustawienia monitorów. Ogólny stan techniczno-sanitarny skontrolowanych pracowni oceniono jako dobry. Pracownie są w miarę możliwości modernizowane i zaopatrywane w nowoczesny sprzęt i wyposażenie.

8.2.6 Dożywianie uczniów

Posiłek w szkol stanowi niezbędny element racjonalnego żywienia, warunkuje sprawne funkcjonowanie organizmu dziecka, jego prawidłowy rozwój i dobre samopoczucie, usprawnia koncentrację i zdolności przyswajania wiedzy. Dlatego tak ważne jest zapewnienie uczniom, którzy spędzają większość czasu w szkole przynajmniej jednego posiłku.

Zdjęcie 22. Plac zabaw przy Szkole Podstawowej nr 1 w Opatowie

Oceniono dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach z uwzględnieniem dożywiania dofinansowanego. W znacznej części szkół żywienie prowadzone jest w formie cateringu. W 2020 r. na 20 skontrolowanych szkół wykazano 7 szkół, w których posiłki przygotowywano na miejscu i 13 szkół, do których posiłki były dowożone. W powiecie opatowskim w związku ze zmianą przepisów o bezpieczeństwie żywności i żywienia zbiorowego w placówkach oświatowo-wychowawczych wystosowano pisma do osób odpowiedzialnych za przygotowanie posiłków oraz ich sprzedaż celem zapoznania się i dostosowania do nowych wymagań. Szkoły nadal realizują program „Szklanka mleka dla wszystkich uczniów" oraz „Owoce i warzywa w szkole. Każda szkoła powinna zapewnić uczniom stały dostęp do wody pitnej poprzez montowanie fontann, ustawianie na korytarzach dystrybutorów na wodę.

8.2.7 Warunki do utrzymania higieny

Na odpowiednie warunki higieniczne w placówce składa się między innymi dostęp do bieżącej ciepłej wody i środków higienicznych (mydło, ręczniki papierowe, papier toaletowy), ogólny stan czystości i porządku pomieszczeń sanitarnych oraz właściwy stan techniczny zarówno pomieszczeń, jak i armatury sanitarnej.

Przeprowadzone w tym zakresie kontrole sanitarne wykazały, że na terenie powiatu

opatowskiego w placówkach zapewniono właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej w skontrolowanych pomieszczeniach sanitarno-higienicznych zapewniono dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz środków higieny osobistej tj. mydła w płynie, suszarek do rąk lub ręczników 1-razowego użytku, papieru toaletowego, środków do dezynfekcji rąk.

8.2.8 Warunki pracy ucznia

Szkoła/Przedszkole jest środowiskiem, w którym uczeń/przedszkolak pracuje - uczy ważne jest stworzenie odpowiednich warunków nauki/pobytu dzieci i młodzieży w szkole/przedszkolu. Do czynników składających się na właściwe warunki pracy należą m.in. właściwy stan techniczno-sanitarny placówki, właściwie skonstruowany rozkład zajęć lekcyjnych, odpowiednio dobrane stanowisko pracy, właściwe oświetlenie, mikroklimat.

W 2020 roku kontrolowano także możliwość pozostawiania w pomieszczeniach szkoły części podręczników i przyborów szkolnych. Oceny dokonano w szkołach na wszystkich poziomach kształcenia. Stwierdzono, iż obowiązek ten realizują wszystkie skontrolowane placówki udostępniając uczniom szafki szkolne lub wydzielając miejsca w salach dydaktycznych.

8.2.9 Temperatura i wentylacja

Zgodnie §9.1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach „w pomieszczeniach szkoły i placówki zapewnia się właściwe oświetlenie, wentylację i ogrzewanie".

Zapewnienie właściwej wentylacji w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt dzieci i młodzieży podlega ocenie podczas bieżących kontroli. W powyższym zakresie w 2020 roku nieprawidłowości nie stwierdzono.

8.2.10 Oświetlenie

Oświetlenie elektryczne w placówkach oświatowych powinno zapewnić właściwe ze względów higienicznych warunki pracy wzrokowej podczas nauki i zajęć praktycznych. Prawidłowe oświetlenie stwarza atmosferę ułatwiającą koncentracji, motywuje i pobudza do aktywności, oraz sprzyja odprężeniu.

8.2.11 Warunki wypoczynku i rekreacji

Niezależnie od pogody i miejsca wypoczynku ważne jest, aby zapewnić wypoczywającym dzieciom i młodzieży zdrowe i bezpieczne warunki wypoczynku. Obiekt albo teren, w którym jest organizowany wypoczynek, musi spełniać wymogi dotyczące bezpieczeństwa, ochrony przeciwpożarowej, warunków higieniczno-sanitarnych oraz ochrony środowiska określonych przepisami o ochronie przeciwpożarowej, Państwowej Inspekcji Sanitarnej i ochronie środowiska, a w przypadku organizacji wypoczynku z udziałem dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - obiekt musi być ponadto dostosowany do potrzeb wynikających z rodzaju i stopnia niepełnosprawności uczestników wypoczynku. W celu przeprowadzenia kompleksowej oceny placówki wypoczynku, oceniano teren obiektów, stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i ich wyposażenie, gospodarkę odpadami, opiekę medyczną i wychowawczą dla uczestników, dokumentację kadry i uczestników, warunki do prowadzenia żywienia i dożywiania, warunki do prowadzenia zajęć sportowych i rekreacyjnych.

W sezonie zimowym 2020 r. na terenie powiatu opatowskiego w elektronicznej bazie wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej zarejestrowano 3 turnusy wypoczynku zimowego. W ramach nadzoru skontrolowano 3 turnusy półkolonii w miejscu zamieszkania. Wypoczynku pod namiotami nie zarejestrowano.

Podczas wypoczynku zimowego 2020 r. nie wpłynął do PSSE żaden wniosek z prośbą o interwencję w miejscach wypoczynku, nie zanotowano zatruć pokarmowych czy też poważniejszych wypadków.

8.3 Żłobki, przedszkola

Na terenie powiatu opatowskiego w roku 2020 zarejestrowano funkcjonujące 2 żłobki oraz 10 przedszkoli. Stan techniczno-sanitarny nie budzi zastrzeżeń. Sprzęt i wyposażenie prawidłowe, z certyfikatami, dostosowane do rodzaju prowadzonych zajęć, meble dostosowane do zasad ergonomii.

Przedmiotem oceny w przedszkolach były również place zabaw i tereny rekreacyjne. Sprawdzano stan sanitarno-techniczny urządzeń zabawowych, zabezpieczenia placów zabaw. Sprawdzano czy urządzenia rekreacyjne posiadają obowiązujące certyfikaty, czy konstrukcje zabawowe są mocne, stabilne, osłonięte siatką zabezpieczającą, zjeżdżalnie gładkie, zabawki oznaczenia CE, czy konstrukcje przechodzą okresowe przeglądy techniczne. Przeprowadzono kontrole placów zabaw pod kątem

zabezpieczenia piaskownic przed dostępem zwierząt (w których piaskownice nie posiadały wystarczającego zabezpieczenia przed zwierzętami) czystości piasku (wymagano udokumentowania wymiany piasku). Ponadto w przedszkolach oceniano wyposażenie pomieszczeń przedszkolnych m.in. czy zabawki spełniają wymagania bezpieczeństwa, czy nabywane do pomieszczeń meble i sprzęt posiadają certyfikaty i atesty. Niestety zdarza się, że dyrektorzy placówek nie zawsze pozyskują certyfikaty lub atesty nabytych wyrobów. Dopiero w wyniku działań kontrolnych PIS, zarządzający placówką pozyskują brakujące certyfikaty, atesty, tabliczki znamionowe, etykiety.

8.4 Przygotowanie szkół do rozpoczęcia nowego roku szkolnego 2020/2021

Z uwagi na rozpoczynający się nowy rok szkolny 2020/2021 przeprowadzono kontrole tematyczne dotyczącą przeglądu placówek. Należy podkreślić, że niemal we wszystkich szkołach w czasie wakacji prowadzone były prace remontowe lub konserwatorsko – porządkowe mające na celu poprawę stanu technicznego funkcjonujących placówek. Zakres prowadzonych prac w poszczególnych placówkach był zróżnicowany i obejmował: szpachlowanie, malowanie lamperii i ścian, renowację, wymianę posadzki, naprawę parapetów, wymianę lub malowanie stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę instalacji c. o. – rur i grzejników, wymianę oświetlenia, montaż wentylatorów, naprawę armatury sanitarnej.

8.5 Podsumowanie

Ze względu na panującą w 2020 roku sytuację epidemiologiczną od 12 do 25 marca funkcjonowanie jednostek systemu oświaty zostało czasowo ograniczone, w tym okresie przedszkola, szkoły i placówki oświatowe zarówno publiczne, jak i niepubliczne nie prowadziły zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Była to decyzja Ministra Edukacji Narodowej wynikająca z konieczności zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2.

We września uczniowie wrócili do szkół i tradycyjnych zajęć stacjonarnych. Wszelkie decyzje w sprawie przygotowania szkół do właściwego i przede wszystkim bezpiecznego ich funkcjonowania w nowym roku szkolnym były podejmowane z uwzględnieniem aktualnej sytuacji epidemicznej oraz w porozumieniu z Głównym Inspektorem Sanitarnym i Ministrem Zdrowia – dla dobra uczniów oraz nauczycieli. W tym celu opracowane zostały wytyczne dla publicznych i niepublicznych szkół i placówek, które obowiązywały od 1 września 2020 r. Zalecenia miały zastosowanie w organizacji pracy szkoły dla dzieci i młodzieży w systemie stacjonarnym. Podjęto wszelkie działania by uczniowie, nauczyciele i inni pracownicy systemu oświaty uczyli się i pracowali w bezpiecznych warunkach. Utworzono wytyczne sanitarne oraz akty prawne, które pozwoliły odpowiednio zareagować i podjąć właściwe decyzje, gdyby pojawiło się ognisko zakażenia, które pozwolą szkołom i placówkom w razie zagrożenia epidemicznego zastosować odpowiednie rozwiązanie. Dzięki wprowadzonym zmianom dyrektorzy szkół i placówek otrzymali narzędzia pozwalające na odpowiednią organizację zajęć w szkole – szczególnie, jeśli sytuacja epidemiologiczna zagrażałaby zdrowiu uczniów i nauczycieli oraz pozostałych pracowników. Dyrektorzy szkół po otrzymaniu pozytywnej opinii powiatowego inspektora sanitarnego i zgody organu prowadzącego mogli elastycznie wprowadzać model mieszany pracy szkoły i placówki – z kształceniem na odległość dla grupy uczniów (np. zawiesić zajęcia grupy, grupy wychowawczej, oddziału, klasy, etapu edukacyjnego bądź całej szkoły lub placówki, w zakresie wszystkich lub poszczególnych zajęć) lub wprowadzić kształcenie na odległość dla wszystkich uczniów. W obecnym stanie prawnym organ prowadzący przedszkole, szkołę lub placówkę odpowiada za jej działalność. Do jego zadań należy w

szczególności zapewnienie warunków działania szkoły, w tym bezpieczeństwa i higieny nauki, wychowania i opieki, oraz jej wyposażenie w sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczo-profilaktycznych i wykonywania innych zadań statutowych. Dodatkowo dyrektor szkoły, kierując jej działalnością, wykonuje obowiązki związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, w tym sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne.

9 STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I WYROBÓW KOSMETYCZNYCH

Na terenie powiatu opatowskiego w 2020 r. w rejestrze zakładów nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną prowadzonym przez Sekcję Higieny Żywności, Żywienia i PK wpisanych było 1524 obiektów żywności, żywienia, obrotu kosmetykami oraz materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością (2019r.-1112 obiektów).

Przeprowadzono kontrole w 206 obiektach. Obiekty, które nie zostały skontrolowane to w dużym procencie środki transportu żywności (11 środków transportu na 106 zarejestrowanych), ponieważ są to obiekty ruchome, często przebywające poza terenem powiatu. Drugą grupę obiektów nieskontrolowanych stanowią producenci pierwotni. W 2020 r. skontrolowano 39 nadzorowanych producentów z 1014 zarejestrowanych.

W nadzorowanych zakładach przeprowadzono 286 kontroli sanitarnych (w 2019 r. –399 kontroli). Po przeprowadzonych kontrolach wydano 17 decyzji merytorycznych i 51 płatniczych, w tym 9 o naruszeniu przepisów prawa.

Za stwierdzone uchybienia sanitarne na osoby winne zaniedbań nałożono 14 mandatów karnych na kwotę 2200 zł (w 2019 r. – 2/300 zł).

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, uwzględniającymi przepisy w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych (obowiązują arkusze ocen stanu sanitarnego jednolite w całym kraju). Spośród 206 obiektów skontrolowanych w 2020 r. sklasyfikowano 92 obiekty.

W wyniku przeprowadzonych ocen stanu sanitarnego sklasyfikowane w 2020 r. zakłady ocenione zostały pozytywnie, stwierdzono 4 obiekty niezgodne. W wyniku podjętych działań przez pracowników tutejszej Inspekcji zakłady usunęły stwierdzone usterki.

9.1 Ocena stanu sanitarno– higienicznego wybranych grup nadzorowanych obiektów

9.1.1 Sklepy spożywcze

W 2020r. skontrolowano 79 sklepów spożywczych (zarejestrowanych było 169), w których przeprowadzono 132 kontrole.

Stan sanitarny sklepów w porównaniu do lat ubiegłych utrzymuje się na porównywalnym poziomie, dzięki realizacji wydanych zaleceń i sprawowaniu nadzoru. Spotykane podczas kontroli usterki sanitarno-techniczne wynikają z zaniedbań właścicieli, minimalnego ich zaangażowania oraz braku znajomości obowiązujących przepisów prawa zwłaszcza dotyczących obowiązku wdrażania kontroli wewnętrznej opartej na systemie HACCP.

Na stwierdzone podczas kontroli usterki techniczne wydano 5 decyzji administracyjnych (w 2019 r. - 7). Najczęściej spotykane usterki dotyczyły:

- złego stanu technicznego pomieszczeń (ściany, sufity, drzwi),

- niepełnej dokumentacji GHP,
- zniszczonych urządzeń, sprzętu, wyposażenia stykającego się z żywnością,

Obowiązki wynikające z wydanych decyzji administracyjnych zostały wykonane w każdym obiekcie.

Najczęściej stwierdzane podczas kontroli usterki sanitarne to: brudno utrzymany sprzęt tj.: urządzenia chłodnicze, lady sprzedaży, wagi, regały; brak realizacji procedur GHP, GMP, HACCP; brak czystości i porządku w obiekcie; obecność środków spożywczych po upływie daty przydatności do spożycia; brak środków myjąco- dezynfekcyjnych.

Za stwierdzone podczas kontroli usterki sanitarne nałożono 8 mandatów karnych na sumę 1450 zł (2019 r. – 1/200 zł.).

9.1.2 Hurtownie środków spożywczych

W 2020r. na naszym terenie prowadziło działalność 4 hurtownie środków spożywczych. Stan sanitarny i techniczny nadzorowanych obiektów dobry. W hurtowniach przeprowadzono 2 kontrole sanitarne (2019 r. – 1).

9.1.3 Zakłady żywienia zbiorowego otwarte

W 2020r na terenie powiatu prowadziło działalność 28 zakładów żywienia zbiorowego otwartego (2019r. – 52). Skontrolowano 9 obiektów. Stan sanitarno-techniczny zakładów dobry. W zakładach tych przeprowadzono 11 kontroli (2019r. – 38). Na usterki techniczne wydano 2 decyzje administracyjne (w 2019r. - 0).

W 2020r. nie stwierdzono usterek sanitarnych, nie nałożono mandatu karnego (2019 r. – 1/100zł).

Stwierdzone podczas kontroli usterki techniczne to:

- zły stan techniczny pomieszczeń (ściany, sufity, drzwi),

- niepełna dokumentacja GHP/ GMP/ HACCP,

- niefunkcjonalność kanalizacji,

- niezabezpieczenie kanału wentylacyjnego.

9.1.4 Zakłady małej gastronomii

W 2020r. ilość zarejestrowanych zakładów małej gastronomii wynosiła 20 (2019r. – 27). Skontrolowano 13 zakładów.

Stan sanitarno-techniczny zakładów dobry. W zakładach tych przeprowadzono 15 kontroli sanitarnych (2019r. – 15). Za stwierdzone uchybienia natury sanitarnej nałożono 2 mandaty na kwotę 250zł. Nieprawidłowości dotyczyły: niezachowania stanu sanitarnego obiektu, braku aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno- epidemiologicznych, brak odzieży ochronnej.

9.1.5 Ciastkarnie

W 2020r. zarejestrowano 4 ciastkarnie (2019r. – 4). Wszystkie ciastkarnie otrzymały ocenę pozytywną wg arkuszy ocen stanu sanitarnego. W zakładach tych przeprowadzono 2 kontrole sanitarne (2019r.- 3). Nie stwierdzono usterek.

We wszystkich zakładach w ramach dbałości o bezpieczeństwo produkowanych wyrobów wprowadzono zakładowe programy GHP/GMP oparte na zasadach sytemu HACCP.

9.1.6 Piekarnie

W 2020r. prowadziło działalność 8 piekarni (2019 r.- 8). Wszystkie piekarnie zostały skontrolowane i otrzymały ocenę zgodną wg arkuszy ocen stanu sanitarnego. W zakładach tych przeprowadzono 8 kontroli (2019r.- 11). Po przeprowadzonych kontrolach wydano 1 decyzję administracyjną na usunięcie usterek technicznych tj. zły stan techniczny pomieszczeń (ścian, sufitów, drzwi) i urządzeń produkcyjnych, oraz nałożono 1 mandat karny na kwotę 100zł, za artykuły przeterminowane.

9.2 Analiza porównawcza stanu sanitarno– higienicznego obiektów.

W 2020r. za stwierdzone podczas kontroli usterki sanitarne w:

- sklepach spożywczych nałożono 8 mandatów karnych na sumę 1450 zł (2019r. – 1/200 zł)
- zakładach żywienia zbiorowego otwartego nie nałożono żadnego mandatu karnego (2019r- 1/100 zł)
- zakładach produkcji żywności nałożono 3 mandaty karne na kwotę 400 zł (2019r.- 0)
- zakłady małej gastronomi nałożono 2 mandaty karne na kwotę 250 zł (2019r.- 0)
- obiekty ruchome i tymczasowe nałożono 1 mandat na kwotę 100 zł (2019r.- 0)

Najczęściej stwierdzane podczas kontroli usterki: brak czystości i porządku w pomieszczeniach sklepu oraz w zakładzie żywienia zbiorowego otwartego, brak segregacji asortymentowej, brak porządku wokół zakładu.

Zdecydowaną większość nadzorowanych sklepów spożywczych stanowią sklepy małe, zlokalizowane na terenach wiejskich. W nich też stwierdza się najwięcej uchybień. Stwierdzone usterki sanitarno-techniczne wynikają z zaniedbań właścicieli, minimalnego ich zaangażowania oraz braku znajomości obowiązujących przepisów prawa zwłaszcza dotyczących obowiązku wdrażania kontroli wewnętrznej opartej na systemie HACCP.

9.3 Jakość zdrowotna środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków w 2020r.

Jakość zdrowotna środków spożywczych produkowanych i wprowadzanych do obrotu w nadzorowanych obiektach kontrolowana jest poprzez działania podejmowane w zintegrowanym systemie badań żywności.

W nadzorowanych obiektach w ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano do badania laboratoryjnego 151 próbek środków spożywczych i materiałów do kontaktu z żywnością. Jakość zdrowotna środków spożywczych wprowadzanych do obrotu jest dobra. Z otrzymanych sprawozdań z badań wynikało, iż 3 próbki uległy zakwestionowaniu z powodu stwierdzenia obecności bakterii Enterobacteriaceae w 37 °C w próbce lodów oraz przekroczenia pozostałości chlorpyryfosu w próbce kapusty pekińskiej.

Tabela 15. Kierunki badań/ liczba pobranych próbek

Kierunek badania	Liczba próbek pobranych	Próbki kwestionowane
Mikrobiologia	93	2
Metale	12	
Substancje dodatkowe	6	
Ocena organoleptyczna pu	1	
Migracja specyficzna	1	
WWA	2	
Zawartość glutenu	2	
Parametry jełczenia	1	
Pestycydy	14	1
Azotany	1	
GMO	2	
Napromienianie żywności	1	
Analiza jodu w soli	0	
Żywność wzbogacona	5	
Znakowanie	1	
Mykotoksyny	5	
Furan	0	
3-MCPD	1	
Skażenie promieniotwórcze	1	
Kwas erukowy	1	
Akrylamid	1	
Razem	151	3

9.4 Nadzór nad obiektami żywnościowo – żywieniowymi.

Obiekty zlokalizowane w miejscowościach turystycznych i wypoczynkowych, głównych szlakach komunikacyjnych, parkingach, dworcach PKS, stacjach paliw oraz ocena zgodności z wymaganiami zdrowotnymi żywności i żywienia w tych obiektach w letnim sezonie turystycznym.

Na terenie powiatu opatowskiego nie ma miejscowości wypoczynkowych. Istnieją tylko miejscowości turystyczne, które w okresie letnim odwiedzane są przez turystów. Nadzorem zostały objęte obiekty zlokalizowane na szlakach przemieszczania się turystów.

Do obsługi ruchu turystycznego na terenie tych miejscowości, na dworcach PKS, przy głównych drogach krajowych, parkingach, stacjach paliw nadzorem zostały objęte:

9.4.1 Zakłady żywienia zbiorowego otwartego

Na terenie naszego powiatu zarejestrowanych było 28 zakładów żywienia zbiorowego otwartego. Skontrolowane zostało 7 zakładów. W zakładach tych przeprowadzono w okresie trwania sezonu turystycznego 7 kontroli (kontrole kompleksowe). W jednym obiekcie stwierdzono, uchybienia natury technicznej (niewłaściwy stan ścian i sufitów w zakładzie), na które została wydana decyzja administracyjna. Podczas kontroli sprawdzającej stwierdzono usunięcie uchybień.

Podczas kontroli zwrócono szczególną uwagę na: zaopatrzenie w wodę, bezpieczne usuwanie odpadów, zagospodarowanie zużytych tłuszczy smażalniczych, zachowanie łańcucha chłodniczego, przestrzeganie parametrów obróbki termicznej, przestrzeganie czystości i porządku w obiekcie i jego otoczeniu, higienę pracowników, stan zaplecza sanitarnego dla personelu i konsumentów, prowadzenie dokumentacji HACCP. Stan techniczny i sanitarny zakładów dobry.

9.4.2 Punkty Małej Gastronomii

Na naszym terenie zarejestrowanych było w 2020r. 20 obiektów „małej gastronomii". Skontrolowane zostało 10 obiektów. W zakładach tych przeprowadzono 10 kontroli.

Stan sanitarny i techniczny zakładów dobry. Wszystkie zakłady są zgodne z wymaganiami, wg arkusza oceny stanu sanitarnego i mają wdrożone zasady GHP/ GMP/HACCP.

Podczas kontroli zwrócono szczególną uwagę na: zaopatrzenie w wodę, bezpieczne usuwanie odpadów, zagospodarowanie zużytych tłuszczy smażalniczych, zachowanie łańcucha chłodniczego, przestrzeganie parametrów obróbki termicznej, przestrzeganie czystości i porządku w obiekcie i jego otoczeniu, higienę pracowników, stan zaplecza sanitarnego dla personelu i konsumentów. Wszystkie zakłady są zgodne z wymaganiami. Kontrola wewnętrzna pełniona jest zgodnie z opracowanymi instrukcjami GHP i GMP.

W 1 obiekcie nałożono mandat karny w wysokości 100 zł za usterki sanitarne (brak środków myjąco-dezynfekcyjnych, teren zaśmiecony wokół zakładu).

9.4.3 Automaty do lodów

Na terenie powiatu w miejscowościach turystycznych zlokalizowanych było w 2020 r.

4 automaty do lodów. 3 obiekty zostały skontrolowane. W zakładach tych przeprowadzono 7 kontroli (3 kontrole kompleksowe, 2 przeprowadzone na wniosek właściciela celem wznowienia działalności, 1 kontrola tematyczna w zakresie poboru próbek lodów, 1 kontrola interwencyjna w związku z kwestionowanymi wynikami badań pobranych próbek).

Stan techniczny i sanitarny obiektów dobry. Zakłady są zgodne z wymaganiami. Kontrola wewnętrzna pełniona jest zgodnie z opracowanymi instrukcjami GHP i GMP. W przypadku jednego z obiektów wydano decyzję unieruchamiającą część zakładu ze względu na otrzymanie kwestionowanych wyników badań oraz nałożono mandat karny w wysokości 100zł. Obiekty stosunkowo nowe i należące do prywatnych właścicieli.

9.4.4 Ciastkarnie

Na terenie powiatu w miejscowościach turystycznych zlokalizowane były w 2020r.

2 ciastkarnie. 1 obiekt został skontrolowany, drugi zaś zawiesił działalność. W zakładzie tym przeprowadzono 2 kontrole (kontrola kompleksowa oraz tematyczna w zakresie poboru próbek).

Stan techniczny i sanitarny obiektu dobry. Zakład jest zgodny z wymaganiami wg arkusza oceny stanu sanitarnego. Kontrola wewnętrzna pełniona jest zgodnie z opracowanymi instrukcjami GHP i GMP.

9.4.5 Piekarnie

Na terenie powiatu zarejestrowanych było w 2020r. 8 piekarni. Skontrolowane zostały 3 obiekty. W zakładach tych przeprowadzono 7 kontroli. Przeprowadzono 1 kontrolę kompleksową, 2 interwencyjne oraz 4 sprawdzające.

Wszystkie zakłady są zgodne z wymaganiami wg arkusza oceny stanu sanitarnego i mają wdrożone zasady GHP/GMP/HACCP.

Po przeprowadzonej kontroli kompleksowej za stwierdzone usterki techniczne (odnowienie pomieszczeń, urządzeń, sprzętu, uzupełnienie braków w dokumentacji HACCP) w skontrolowanym obiekcie wydano 1 decyzję administracyjną. Po przeprowadzonej kontroli sprawdzającej stwierdzono usunięcie nieprawidłowości.

Po przeprowadzonych kontrolach interwencyjnych za stwierdzone usterki sanitarne nałożono 1 mandat karny w wysokości 100zł. Po przeprowadzonej kontroli sprawdzającej stwierdzono usunięcie nieprawidłowości.

Ponadto podczas kontroli zwrócono szczególną uwagę na: zaopatrzenie w wodę, bezpieczne usuwanie odpadów, zagospodarowanie zużytych tłuszczy smażalniczych, zachowanie łańcucha chłodniczego, przestrzeganie parametrów obróbki termicznej, przestrzeganie czystości i porządku w obiekcie i jego otoczeniu, higienę pracowników, stan zaplecza sanitarnego dla personelu, a także znakowanie gotowego wyrobu.

9.4.6 Sklepy spożywcze

W okolicach obiektów turystycznych i przy głównych drogach krajowych, stacjach paliw zlokalizowanych było 59 sklepy spożywcze, 42 obiekty zostały skontrolowane.

W obiektach tych przeprowadzono 65 kontroli.

Podczas kontroli zwrócono szczególną uwagę na: zaopatrzenie w wodę, bezpieczne usuwanie odpadów, zachowanie łańcucha chłodniczego, przestrzeganie czystości i porządku w obiekcie i jego otoczeniu, higienę pracowników, stan zaplecza sanitarnego dla personelu.

Stan techniczny większości skontrolowanych obiektów dobry. Wszystkie sklepy są zgodne z wymaganiami wg arkuszy oceny stanu sanitarnego. Kontrola wewnętrzna pełniona jest zgodnie z opracowanymi instrukcjami GHP.

Po przeprowadzonych kontrolach na stwierdzone usterki techniczne (odnowienie pomieszczeń, urządzeń, sprzętu, właściwe wyposażenie stoisk sprzedaży, braki w dokumentacji GHP) w skontrolowanych obiektach wydano 5 decyzji administracyjnych. 2 pozostają w trakcie realizacji, pozostałe 3 zostały wykonane w terminie

Za stwierdzone usterki sanitarne nałożono 3 mandaty karne na sumę 550 zł.

Mandaty karne nałożono za: zaśmiecony teren wokół zakładu, brak stosownego sprzętu pomocniczego, zły stan sanitarny pomieszczeń, brak środków myjąco- dezynfekcyjnych, brak segregacji asortymentu, obecność artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia. Podczas kontroli sprawdzających stwierdzono usunięcie nieprawidłowości i doprowadzenie zakładu do odpowiedniego stanu.

9.5 Nadzór nad obiektami żywieniowymi w miejscach wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży oraz ocena ich funkcjonowania.

W sezonie zimowym w 2020r zgłoszono 3 zimowiska zlokalizowane w obiektach na terenie powiatu opatowskiego.

1. Szkoła Podstawowa nr 1 im. Gen. Bryg. Stanisława Gano w Opatowie, ul. Ćmielowska 2, 27-500 Opatów. Wypoczynek zorganizowany przez: Szkołę Podstawową nr 1 im. Gen. Bryg. Stanisława Gano w Opatowie, ul. Ćmielowska 2, 27-500 Opatów. Zimowisko zostało zorganizowane w terminie od 27.01.2020r. do 31.01.2020r., liczba uczestników: 56 osoby, w tym 16 chłopców i 40 dziewczynek – powyżej 10 roku życia 13 osób, a poniżej 10 roku życia 43 osób. Uczestnicy podczas pobytu korzystali z wyżywienia tj. jednodaniowy obiad podawanych w naczyniach wielokrotnego użytku (będących na wyposażeniu szkoły), wody butelkowanej niegazowanej. Wyżywienie nie było całodobowe, ponieważ uczestnicy wypoczynku pochodzili z terenu gminy Opatów. Posiłki zostały przygotowywane przez pracowników stołówki szkolnej.
2. Publiczna Szkoła Podstawowa w Baćkowicach, Baćkowice 100, 27-552 Baćkowice. Wypoczynek zorganizowany przez: Publiczną Szkołę Podstawową w Baćkowicach, Baćkowice 100, 27-552 Baćkowice. Zimowisko zostało zorganizowany w terminie od 27.01.2020r. do 31.01.2020r., liczba uczestników: 12 osoby, w tym 3 chłopców i 9 dziewczynek – powyżej 10 roku życia 12 osób. Uczestnicy podczas pobytu korzystali z wyżywienia tj. jednodaniowy obiad podawanych w naczyniach wielokrotnego użytku (będących na wyposażeniu szkoły), wody butelkowanej niegazowanej. Wyżywienie nie było całodobowe, ponieważ uczestnicy wypoczynku pochodzili z terenu gminy Baćkowice. Posiłki zostały przygotowywane przez pracowników stołówki szkolnej.
3. Szkoła Podstawowa nr 2 im. Partyzantów Ziemi Opatowskiej w Opatowie ul. Kopernika 30, 27-500 Opatów. Wypoczynek zorganizowany przez: Szkoła Podstawowa nr 2 im. Partyzantów

Ziemi Opatowskiej w Opatowie ul. Kopernika 30, 27-500 Opatów. Zimowisko zostało zorganizowany w terminie od 03.02.2020r. do 07.02.2020r., liczba uczestników: 56 osób, w tym 18 chłopców i 38 dziewczynek – przedział wiekowy 10 do 15 lat. Uczestnicy podczas pobytu korzystali z wyżywienia tj. jednodaniowy posiłek (zupa) podawany w naczyniach wielokrotnego użytku (będących na wyposażeniu szkoły), kompot. Posiłki zostały przygotowywane przez pracowników stołówki szkolnej.

Podczas trwania wypoczynków przeprowadzone zostały kontrole tematyczne (wspólnie z pracownikiem Stanowiska Pracy do Spraw Higieny Dzieci i Młodzieży) dotyczące oceny organizacji żywienia i warunków higieniczno- sanitarnych, podczas których stwierdzono, iż czynności związane z organizacją żywienia zostały dostosowane do ww. warunków. Czystość bieżąca części żywieniowej nie budziła zastrzeżeń.

Jadłospisy zostały wywieszone w widocznych miejscach na tablicach ogłoszeń obok sali konsumpcyjnych. Serwowane posiłki były urozmaicone, nie powtarzały się przez okres trwania zimowiska, zawierały odpowiednią ilość białka zwierzęcego, owoców, warzyw, nabiału- spełniały wymagania obowiązujących przepisów prawa.

W 2020 r. nie zgłoszono wypoczynku letniego zlokalizowanego w obiektach na terenie powiatu opatowskiego.

9.6 Nadzór nad prawidłowością znakowania wołowiny i przetworów z mięsa wołowego w obrocie.

W zakresie pochodzenia oraz znakowania wołowiny w miejscach obrotu mięsem przeprowadzono 10 kontroli sanitarnych w tym 3 w sklepach mięsno-wędliniarskich.

W 2 skontrolowanych sklepach mięso wołowe pochodziło od producentów z terenu powiatu opatowskiego (nadzorowane przez IW ubojnie).

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie śledzenia oraz znakowania wołowiny.

Mięso do sklepów dostarczane jest przez producentów lub hurtowników ich środkami transportu. Mięso rozbierane przez producentów w zakładzie i dostarczane do sklepu w elementach.

W skontrolowanych sklepach na dostarczone elementy mięsa wołowego przedstawiono faktury, które zawierały wszystkie wymagane informacje, oraz posiadały adnotację, że faktura stanowi równocześnie handlowy dokument identyfikacyjny.

9.7 Nadzór nad nową żywnością oraz żywnością genetycznie modyfikowaną (GMO).

W czasie przeprowadzanych kontroli sanitarnych w obiektach obrotu żywnością sprawdzano prawidłowość znakowania produktów GMO i potencjalnie GMO.

W 2020r. skontrolowano 79 obiektów obrotu żywnością (sklepy spożywcze), zaś 49 oceniano na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego i nie stwierdzono żywności zawierającej produkty GMO.

Ponadto w skontrolowanych 11 zakładach żywienia zbiorowego otwartego i 7 obiektach żywienia zbiorowego zamkniętego, podczas przeprowadzania kontroli oceniano surowce pod kątem GMO.

Stwierdzane zostały tylko środki spożywcze potencjalnie GMO. Na spotykanych w obiektach obrotu wyrobach z soi producenci deklarowali napis, że produkty te są wyprodukowane z soi nie modyfikowanej genetycznie.

W zakładach produkujących żywność sprawdzany jest sposób dodawania substancji dodatkowych, które mogą być potencjalnie GMO. W 2020r. nie przeprowadzano takich kontroli u producentów żywności.

Ponadto w 2020 r. pobrano 2 próbki środków spożywczych: „Ciastka kruche z kremem o smaku kokosowym" oraz „Mąkę kukurydzianą" w kierunku GMO w ramach urzędowej kontroli Próbki nie zostały kwestionowane.

9.8 Działania podejmowane w związku z powiadomieniami w systemie RASFF

RASFF - system wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i materiałach do kontaktu z żywnością.

W 2020r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opatowie wpłynęło 14 powiadomień alarmowych i 6 powiadomień informacyjnych dotyczących produktów znajdujących się w obrocie w obiektach nadzorowanych przez tutejszą Inspekcję.

W związku z otrzymanymi powiadomieniami przeprowadzono 14 kontroli interwencyjnych.

Kontrole przeprowadzono w:

- sklepach spożywczych - 6
- mała gastronomia - 1
- produkcja pierwotna - 2
- skup zbóż - 1
- internat - 1
- sklep z przedmiotami użytku - 3

Podczas przeprowadzonych kontroli w 4 obiektach stwierdzono 24 sztuki kwestionowanych środków spożywczych umieszczonych w systemie RASFF. Zostały one wycofane z obrotu i zabezpieczone do czasu odbioru przez hurtownie. Osoby zobowiązane przez przedstawicieli PPIS w Opatowie, w terminie późniejszymi dostarczali do siedziby Stacji dokumenty potwierdzające zwrot towarów.

9.9 Nadzór nad suplementami diety i innymi środkami spożywczymi.

W 2020 r. w ramach nadzoru nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego, środkami spożywczymi wzbogaconymi witaminami lub składnikami mineralnymi podjęto działania.

1. Ilość przeprowadzonych kontroli – 9
2. Ilość i rodzaj skontrolowanych obiektów – 9
   - punkt apteczny/ apteka – 8
   - sklep spożywczy - 1
3. Ilość ocenionych produktów – 11

Ponadto przeprowadzono 1 kontrolę na stronie internetowej oceniając pozytywnie 1 produkt.

Podczas przeprowadzania kontroli sanitarnych w skontrolowanych zakładach obrotu żywnością nie stwierdzono nieprawidłowości we wprowadzaniu w/w produktów do obrotu.

W 2020 r. nie stwierdzono także nieprawidłowości w zakresie przestrzegania zapisów art. 25 ust 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

W 2020 r. zbadano próbki:

- w kierunku zawartości witamin i składników mineralnych, znakowania – 3 próbki suplementów diety oraz 1 żywności wzbogaconej – nie kwestionowano
- w kierunku znakowania – 1 próbkę środka spożywczego przeznaczenia medycznego – nie kwestionowano
- w kierunku zawartości metali – 1 próbkę środka spożywczego do początkowego żywienia niemowląt, w tym mleka początkowego, preparatów do dalszego żywienia niemowląt, w tym mleka następczego – nie kwestionowano

9.10 Podejmowanie interwencji na wniosek konsumentów lub innych instytucji.

W 2020 roku otrzymano 12 interwencji, z których rozpatrzono 11.

W jednym przypadku obiekt został zlikwidowany.

Przeprowadzono 9 kontroli interwencyjnych podczas których:

- w 2 obiektach zarzuty potwierdziły się- nałożono mandaty karne na kwotę- 200 zł
- w 2 obiekcie zarzuty częściowo potwierdziły się- nałożono mandaty karne na kwotę - 300 zł
- w 5 obiektach zarzuty nie potwierdziły się.

Ze względu na obecna sytuację epidemiologiczna w Polsce jedną interwencję rozpatrzono zdalnie- uznano za niepotwierdzoną.

Jedna z interwencji została przekazana względem właściwości nadzoru nad zakładem produkcyjnym innej PSSE.

9.11 Postępowanie z środkami spożywczymi o niewłaściwej jakości zdrowotnej.

W czasie przeprowadzanych kontroli sanitarnych stwierdzane były środki spożywcze nieprawidłowej jakości, które były wycofywane w trakcie kontroli. Wartość zakwestionowanych i wycofanych środków spożywczych to – 1253,33 zł.

Środki spożywcze kwestionowane i wycofywane podczas kontroli to:

- **środki spożywcze bez oznakowania**: mięso, podroby i produkty mięsne- (304,81 zł),
- **środki spożywcze przeterminowane**: drób, podroby i produkty mięsne; mleko i przetwory mleczne; wyroby cukiernicze i ciastkarskie; warzywa w tym strączkowe; koncentraty spożywcze; kawa, herbata, kakao, herbatki owocowe i ziołowe- (842,47 zł),
- **środki spożywcze nieprawidłowo przechowywane**: mięso, podroby i produkty mięsne- (106,05zł)

9.12 Nadzór nad bezpiecznym używaniem kosmetyków.

Działania podejmowane w związku z nadzorem nad kosmetykami zgłoszonymi w systemie RAPEX (powiadamianie o niebezpiecznych kosmetykach).

W 2020r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opatowie nie znajdowali się producenci, importerzy produktów kosmetycznych.

Nadzór pełniony jest nad 6 obiektami obrotu kosmetykami. W obiektach tych przeprowadzono 4 kontrole, oceniając łącznie 4 produkty kosmetyczne, znajdujące się w obrocie pod względem prawidłowości znakowania. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2020r. nie pobierano próbek kosmetyków do badań laboratoryjnych.

W 2020 r. nie podejmowano działań w zawiązku z powiadomieniami w systemie RAPEX

13. Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Działania podejmowane w zakresie wdrażania i przestrzegania przez przedsiębiorców wymagań określonych w przepisach rozporządzeń Komisji (WE) 1935/2004, z uwzględnieniem art. 15 i 16 (znakowanie i deklaracja zgodności) oraz nr 2023/2006.

Na terenie powiatu opatowskiego nie znajdują się zarejestrowane zakłady produkujące i importujące materiały i wyroby do kontaktu z żywnością.

W trakcie przeprowadzania kontroli sanitarnych w zakładach produkcyjnych i żywieniowych oraz obiektach obrotu środkami spożywczymi sprawdzany jest sposób znakowania i jakość zdrowotna używanych materiałów i wyrobów kontaktujących się z żywnością.

W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Wszystkie używane w zakładach materiały i wyroby były prawidłowo znakowane oraz zostały dopuszczone do kontaktu z żywnością.

W 2020r. pobrano 2 próbki materiałów do kontaktu z żywnością (2 próbki planowe):

- 1 próbka (Szklanki dekorowane złotem) - w ramach monitoringu w kierunku migracji specyficznej kadmu i ołowiu,
- 1 próbka (Kubki plastikowe) - w ramach urzędowej kontroli w kierunku oceny organoleptycznej.

Próbki nie były kwestionowane.

9.13 Podsumowanie

Stan sanitarno-higieniczny obiektów żywieniowo– żywnościowych z upływem lat ulega polepszeniu. Jest to wynikiem sprawowania właściwego nadzoru i wykonania przez przedsiębiorców zaleceń wydanych przez PPIS w Opatowie. Właściciele obiektów dostosowują swoje zakłady do obowiązujących nowych przepisów, które są spójne z przepisami Unii Europejskiej. Dzięki sukcesywnie wprowadzanej przez przedsiębiorców samokontroli (kontroli wewnętrznej opartej na zasadach GHP/GMP oraz zasad systemu HACCP), jak również systemów kontroli jakości, jakość zdrowotna produkowanych i wprowadzanych do obrotu środków spożywczych poprawia się z każdym rokiem.

W celu zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności w dalszym ciągu będzie kontynuowany nadzór sanitarny szczególnie w zakresie:

- wdrażania i skutecznego stosowania systemów kontroli wewnętrznej w obiektach żywności i żywienia – zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz zasad systemu HACCP wraz z niezbędną dokumentacją,
- poprawy funkcjonalności zakładów,
- stosowania prawidłowych procesów mycia i dezynfekcji,
- prawidłowego znakowania wyrobów,
- właściwego stosowania substancji dodatkowych,
- zachowania higieny osobistej i higieny miejsca pracy,
- identyfikowalności surowców i produktu gotowego,
- zachowania łańcucha chłodniczego na całej drodze od surowca do gotowego wyrobu – zwłaszcza środków spożywczych łatwo psujących się,
- obrotu środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i suplementów diety – szczególnie w aspekcie ich prawidłowego znakowania,
- oceny jakości stosowanych przedmiotów użytku,
- oceny warunków produkcji pierwotnej,
- prowadzenia kontroli akcyjnych nad produktami stwarzającymi ryzyko w ich spożyciu.

10 PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej realizowana przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Opatowie w roku 2020 oparta była o realizację ogólnopolskich oraz wojewódzkich programów edukacyjnych, interwencje nieprogramowe a także poprzez prowadzone kampanie informacyjne. W realizacji powyższych zadań współpracowano z organizacjami, instytucjami oraz placówkami szkolnymi. W 2020 realizacja zadań z zakresu promocji zdrowia uwarukowana była pandemią wywołaną przez nowego koronawirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19.

10.1 Program edukacyjny: „Trzymaj Formę!"

Głównym celem ogólnopolskiego programu „Trzymaj Formę!" jest zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie. Odbiorcami programu byli uczniowie starszych klas szkół podstawowych (klasy: V-VIII) oraz ich rodzice.

Zdjęcie 23. Prelekcja dla uczniów klas V-VIII

Na początku roku PSSE w ramach wdrożenia programu w koordynatorów zorganizowano szkolenie dla wzmocnienia szkolnych. W ramach realizacji programu przeprowadzono prelekcję dla uczniów „Zdrowy styl życia – zdrowe odżywianie".
W związku z pandemią koronawirusa SARS-CoV-2 i w jej konsekwencji zamknięciem placówek oświatowych od dn. 12.03.2020 r., decyzją organizatorów XIV edycja została zawieszona. Założenia programu oraz zaproponowana metoda jego realizacji, jaką jest metoda projektu, wykluczyła zdalną jego realizację.

10.2 Zapobieganie oraz ograniczanie palenia tytoniu:

W ramach edukacji antytytoniowej na terenie powiatu opatowskiego realizowano szereg programów, które mają na celu upowszechnianie informacji o szkodliwości palenia tytoniu wśród społeczności, zmniejszenie zachorowań wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy oraz promowanie i upowszechnianie mody na niepalenie, głównie wśród uczniów i młodzieży. W roku szkolnym 2019/2020 na terenie powiatu realizowano następujące programy:

- „Czyste Powietrze Wokół Nas"
- „Nie pal przy mnie, proszę"
- „Znajdź właściwe rozwiązanie"
- „Bieg po zdrowie"

W ramach interwencji nieprogramowych realizowano także dwie kampanie antytytoniowe skierowane do ogółu społeczeństwa:

- „Światowy Dzień Bez Tytoniu" oraz
- „Światowy Dzień Rzucania Palenia"

10.2.1 „Czyste powietrze wokół nas”

Pierwszym ogniwem edukacji antytytoniowej jest program „Czyste Powietrze Wokół Nas”. Głównym celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Adresatami programu są dzieci w wieku 5-6 lat uczęszczające do przedszkoli oraz ich rodzice i opiekunowie. Do realizacji XII edycji programu przystąpiło 12 placówek, łącznie brało w niej udział 393 dzieci oraz 158 rodziców.

W wielu placówkach realizację programu rozszerzono o dodatkowe działania takie jak: pogadanka z pielęgniarką oraz higienistka szkolną na temat zdrowego stylu życia, prezentacja multimedialna, filmy edukacyjne, plakat. Z uwagi na sytuację epidemiologiczną w dużej mierze program realizowany był w formie zajęć zdalnych.

W ramach monitoringu realizacji programu edukacyjnego przeprowadzono 3 wizytacje.

10.2.2 „Nie pal przy mnie, proszę”

Program „Nie pal przy mnie, proszę” realizowany jest przez uczniów klas I-III szkoły podstawowej i stanowi drugie ogniwo w cyklu programów profilaktyki antytytoniowej adresowanych do dzieci i młodzieży szkolnej. Jego głównym celem jest zmniejszenie narażenia dzieci na bierne palenie tytoniu.

W roku szkolnym 2019/2020 realizowano X edycję programu, do której przystąpiło 13 placówek szkolnych, a działaniami edukacyjnymi objęto 908 uczniów.
W ramach monitoringu realizacji programu edukacyjnego przeprowadzono 2 wizytacje.

10.2.3 „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Program profilaktyki palenia tytoniu „Znajdź właściwe rozwiązanie” adresowany jest do uczniów starszych klas szkoły podstawowej tj. IV-VIII. Głównym celem programu jest zwiększenie wiedzy w zakresie szkodliwości dymu tytoniowego oraz kształtowanie postaw asertywnych związanych z unikaniem biernego i czynnego palenia tytoniu.

Do realizacji programu w roku szkolnym 2019/2020 przystąpiło 10 szkół podstawowych z terenu powiatu opatowskiego. W wyniku podjętych działań programowych edukacją objęto 1070 uczniów. Ponadto w program zaangażowano 338 rodziców, którzy aktywnie uczestniczyli w wybranych zadaniach programowych. Rodzice brali udział w spotkaniach ogólnych, na których informowano o założeniach programowych. Zanim ogłoszono stan epidemii w kraju w niektórych szkołach dodatkowo organizowane były pogadanki oraz warsztaty na temat profilaktyki palenia tytoniu.

W ramach monitoringu realizacji programu edukacyjnego przeprowadzono 2 wizytacje.

10.2.4 „Bieg po zdrowie”

„Bieg po zdrowie” program antytytoniowej edukacji zdrowotnej, którego adresatem są uczniowie klas IV szkół podstawowych. Celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. W realizacji IV edycji programu uczestniczyło 11 szkół podstawowych. Programem objęto 133 uczniów oraz 145 rodziców.
W celu wsparcia działań szkoły z zakresu profilaktyki antytytoniowej w ramach programu „Bieg po zdrowie”, zorganizowano prelekcję dla dzieci uczestniczących w programie. Pracownik PZiOZ omówił z uczniami prezentację multimedialną na temat palenia tytoniu „Wybierz życie bez tytoniu” oraz przedstawił krótki film dot. profilaktyki palenia pt. „Zastanów się czy warto.”.

Zdjęcie 24. Prelekcja w szkole podstawowej

10.3 Akcje, kampanie i programy edukacyjne

10.3.1 Krajowy Program Zwalczania HIV i Zapobiegania AIDS

W ramach profilaktyki HIV/AIDS na terenie powiatu opatowskiego w 2020 kontynuowano realizację Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS. Wykonano ekspozycję tematyczną materiałów informacyjnych związanych z profilaktyką HIV/AIDS w tym Europejskiego Tygodnia Testowania oraz Światowego Dnia AIDS na tablicy informacyjnej w holu PSSE. Również na stronie internetowej PSSE zamieszczono informacje na temat Światowego Dnia AIDS.

10.3.2 „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Na terenie powiatu opatowskiego realizowano ogólnopolski program *„ARS, czyli jak dbać o miłość?”*, który został oficjalnie wpisany do Bazy Programów Rekomendowanych, jako program obiecujący. Program „ARS, czyli jak dbać o miłość?” dotyczy profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze), oraz promocji zdrowego stylu życia wolnego od używek w aspekcie planowanego rodzicielstwa. Adresatami programu jest młodzież ze szkół ponadpodstawowych. Na terenie powiatu opatowskiego VII edycję programu realizowano w 7 szkołach ponadpodstawowych. Liczba odbiorców biorących udział w programie wyniosła 270 uczniów oraz 150 rodziców.

10.3.3 „Podstępne WZW”

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Opatowie koordynuje realizację wojewódzkiego programu edukacyjnego pt. „Podstępne WZW”. Program adresowany jest do uczniów klas II szkół ponadpodstawowych. Celem programu jest upowszechnienie wiedzy dot. WZW typ A oraz WZW typ B i C. Jednym ze sposobów przeciwdziałania zakażeniom WZW jest podnoszenie poziomu wiedzy pozwalającej na rozpoznawanie i unikanie sytuacji narażenia na zakażenia. W roku szkolnym 2019/2020 na terenie powiatu opatowskiego 6 szkół ponadpodstawowych realizowało program. Edukacją objęto 208 uczniów.

10.3.4 „Znamię! Znam Je?”

W szkołach ponadpodstawowych na terenie powiatu opatowskiego realizowano również wojewódzki program edukacyjny „Znamię! Znam Je?” dotyczący profilaktyki czerniaka. Dzięki realizacji zajęć programowych, wśród uczniów upowszechniono wiedzę na temat czerniaka i skutecznych metod zabezpieczania się przed tym nowotworem skóry. Na terenie powiatu opatowskiego do realizacji programu „Znamię! Znam je?” w roku szkolnym 2019/2020 przystąpiło 7 szkoły ponadpodstawowych. Działaniami edukacyjnymi w ramach programu objęto 473 uczniów.

10.3.5 „Wybierz życie - pierwszy krok”

Program realizowany na poziomie wojewódzkim dzięki współpracy WSSE w Kielcach z Fundacją MSD dla Zdrowia Kobiet. Celem realizacji programu jest podniesienie poziomu wiedzy nt. zagrożeń związanych z zakażeniem wirusem HPV i profilaktyką raka szyjki macicy wśród młodzieży ponadpodstawowej oraz ich rodziców i opiekunów. Do realizacji programu wykorzystuje się wcześniej otrzymane z Fundacji pakiety z materiałami edukacyjnymi. III edycja programu na terenie powiatu opatowskiego w roku szkolnym 2019/2020 realizowana była w 3 placówkach ponadpodstawowych wśród 95 uczniów.

10.3.6 „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

W roku szkolnym 2019/2020 wdrożono nowy ogólnopolski program edukacyjny dla dzieci w wieku przedszkolnym. Program został opracowany wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Edycja 2019/2020 była edycją pilotażową, do której z terenu powiatu opatowskiego zgłosiły się 2 przedszkola oraz 12 placówek szkolnych posiadających oddział przedszkolny. Program zrealizowano w 12 placówkach, edukacją objęto 307 przedszkolaków oraz 128 rodziców.

10.4 Interwencje nieprogramowe

10.4.1 Profilaktyka palenia tytoniu, w tym: Światowy Dzień Bez tytoniu, Światowy Dzień Rzucania Palenia

Profilaktyka antytytoniowa realizowana była również w ramach interwencji nieprogramowych w zakresie, których zorganizowano prelekcje podczas których zwrócono uwagę jak niebezpieczne jest uzależnienie się od nikotyny w przypadku młodych osób oraz omówiono zagrożenie jakie niosą ze sobą e-papierosy. W ramach szkolnej akcji „STOP uzależnieniom” szkoła zorganizowała konkurs plastyczny, gdzie przedstawiciela PZiOZ zaproszono do komisji konkursowej. Zadaniem dzieci było wykonanie plakatu antynikotynowego. Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali długopisy z logo Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
W związku z panującą pandemią COVID-19 obchody Światowego Dnia bez Tytoniu oraz Światowego Dnia Rzucania Palenia skoncentrowane były na przekazaniu informacji dla ogółu społeczeństwa za pomocą strony internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.
Dodatkowo pracownicy Oddziału Nadzoru Sanitarnego PSSE Opatów kontrolują przestrzeganie zapisów Ustawy z dn. 9 listopada 1995 r. O ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych dot. prawidłowego oznakowania stref bezdymnych oraz zakazu palenia tytoniu w tych strefach. W placówkach nauczania i wychowania, zakładach opieki zdrowotnej, zakładach pracy oraz zakładach gastronomicznych i innych obiektach użyteczności publicznej przeprowadzono 240 kontroli. We wszystkich skontrolowanych obiektach stwierdzono, iż zapisy Ustawy są przestrzegane.

10.4.2 Profilaktyka używania narkotyków, w tym środków zastępczych

W ramach profilaktyki nowych narkotyków – dopalaczy przeprowadzano prelekcje oraz spotkania edukacyjne. Działania profilaktyczne z zakresu profilaktyki nowych narkotyków – dopalaczy Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Opatowie podejmowała przy współpracy z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Opatowie. Podczas spotkania edukacyjnego z uczniami przedstawiono prezentację multimedialną dot. dopalaczy. Omówiono skale problemu zażywania dopalaczy oraz zagrożenia i skutki zdrowotne jakie niosą za sobą nowe narkotyki. Zasięgiem działań edukacyjnych objęto 268 osób.

10.4.3 Profilaktyka grypy

W ramach profilaktyki grypy zorganizowano prelekcje, których odbiorcami były dzieci i młodzież szkolna. Podczas spotkań zwracano uwagę na zagadnienia czym jest grypa, jak zapobiegać grypie, jak leczyć grypę w kontekście stosowania antybiotyków a także podkreślono jak ważne są szczepienia przeciwko grypie, Na stronie internetowej PSSE Opatów zamieszczono informację dotyczącą zapobiegania grypie. W PSSE Opatów wykonano formę wizualną z materiałami dotyczącymi tematyki grypy oraz przeprowadzono dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych. Podczas akcji „Bezpieczne ferie" rozmawiano z uczniami jak ustrzec się zachorowania na grypę. W zakresie profilaktyki grypy edukacją objęto 1872 osób.

10.4.4 Promocja szczepień ochronnych

W zakresie promocji szczepień ochronnych w szkołach ponadpodstawowych zrealizowano szereg prelekcji. Celem spotkań było podniesienie poziomu wiedzy na temat profilaktyki chorób zakaźnych, poprzez zastosowanie szczepień ochronnych. Oddziaływania edukacyjne służyły poznaniu i uświadomieniu niezbędności oraz pozytywnego wpływu szczepień na ochronę zdrowia w szczególności w odniesieniu się do epidemii grypy oraz nowej choroby zakaźnej COVID-19. Edukacją objęto łącznie 910 osób.

10.4.5 Bezpieczeństwo dzieci podczas wypoczynku letniego i zimowego

W ramach akcji Bezpieczne Ferie Zimowe oraz Akcji Letniej działaniami informacyjno-edukacyjnymi objęto 866 osób. Przed rozpoczęciem ferii zimowych w szkołach a także podczas zorganizowanych form wypoczynku zimowego w miejscu zamieszkania przeprowadzono pogadanki na temat bezpieczeństwa podczas wypoczynku. Uczestnikom wypoczynku przekazano materiały edukacyjne (ulotki, broszurki dot. zdrowego stylu życia, profilaktyki uzależnień, profilaktyki chorób zakaźnych.

10.4.6 Interwencje wynikające z sytuacji epidemiologicznej

Ze względu na panującą w 2020 roku pandemię koronawirusa podejmowane były działania, których celem była **profilaktyka**, edukacja oraz przekazanie rzetelnej wiedzy na temat nowego koronawirusa SARS-CoV-2. Podczas organizowanych spotkań edukacyjnych oraz prelekcji skupiono uwagę na najważniejsze elementy profilaktyki, zachowań mogących uchronić nas przed zakażeniem koronawirusem. Podejmując współpracę z Powiatową i Miejsko - Gminną Biblioteką Publiczną w Opatowie oraz Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Opatowie zorganizowano spotkanie edukacyjne dla seniorów, podczas których omówiono charakterystykę wirusa, drogi przenoszenia, podstawowe zasady zapobiegawcze, Zwrócono uwagę na typowe objawy związane z zakażeniem wirusem. Przekazano informacje na temat techniki mycia rąk. Po zapoznaniu z instruktażem wspólnie przećwiczono mycie rąk. Wraz z rozpoczęciem nowego roku szkolnego

2020/2021 w szkołach przeprowadzono liczne prelekcje promujące hasło: DDM (Dystans-Deznyfekcja-Maseczka).

Podejmując realizację zamierzeń zaplanowanych na 2020 podjęto współpracę ze środowiskiem lokalnym oraz instytucjami:

- Komenda Powiatowa Policji w Opatowie
- Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Opatowie
- Powiatowa i Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Stanisława Czernika w Opatowie
- Radio Opatów
- Opatowski Ośrodek Kultury

10.5 Wnioski

1. Odbiorcami działalność stanowiska Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Opatowie w 2020 roku były wszystkie placówki oświatowo – wychowawczych, zarówno publicznych, jak i niepublicznych oraz ogół społeczeństwa powiatu opatowskiego. Odbiorcami działań były zróżnicowane grupy społeczeństwa.
2. Realizacja działania podejmowanych przez PSSE w Opatowie następuje przy współpracy z instytucjami i organizacjami. Dzięki podejmowanej współpracy zwiększa się zasięg i efektywność oddziaływań prozdrowotnych.
3. Uczestnicy działań prozdrowotnych pogłębili wiedzę dotyczącą zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej, zdrowego odżywiania oraz kształtowania nawyków prozdrowotnych.
4. Z uwagi na panującą w 2020 roku sytuację epidemiologiczną wiele uwagi poświęcono na zwiększeniu świadomości wśród społeczeństwa na temat zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS CoV-2. Zwracano uwagę na przestrzeganie podstawowych zasad higieny osobistej oraz zapobieganiu chorobom zakaźnym.

PODSUMOWANIE

W 2020 r. działania Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Opatowie zdominowane były aktualną sytuacją epidemiczną w Polsce i polegały głównie na realizacji zadań związanych z nadzorem nad zakażeniami koronawirusem SARS-CoV-2.

W związku z ogłoszeniem pandemii COVID-19, podejmowano działania zapobiegawcze związane z ograniczeniem ryzyka zakażenia oraz rozprzestrzeniania się nowych zakażeń. Dynamicznie zmieniająca się sytuacja epidemiologiczna w Polsce wymagała od służb sanitarnych podejmowania i prowadzenia intensywnych działań w obszarze zdrowia publicznego.

W odpowiedzi na pandemię COVID-19, wdrażano nowe procedury, wytyczne i zalecenia dotyczące działań zapobiegawczych i ograniczających ryzyko transmisji SARS-CoV-2.

Pandemia pokazała jak istotną role w zapewnieniu bezpieczeństwa zdrowotnego pełni Inspekcja Sanitarna, która zobligowana była i jest do koordynowania zadań związanych min. ze zleceniami testów, współpracy z laboratorium, przeprowadzaniem wywiadów epidemiologicznych, kierowaniem na kwarantannę. Społeczeństwo kierowało wszelkie zapytania i wątpliwości związane z epidemią do pracowników tutejszej Inspekcji, którzy starali się rozwiązać każdą sprawę.

Spis tabel

Tabela 1. Salmonellozy- rozkład zachorowań 14
Tabela 2. Wykonawstwo szczepień w rocznikach podlegających szczepieniom w 2020 i 2019 roku zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych w powiecie opatowskim. 17
Tabela 3. Liczba przypadków grypy i zachorowań grypopodobnych zarejestrowanych w powiecie opatowskim w przeciągu 3 ostatnich lat. 18
Tabela 4. Kontrole sanitarne, decyzje administracyjne dotyczące urządzeń wodociągowych i jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wydane w 2020 r. 25
Tabela 5. Wykaz wydanych w 2020r. decyzji administracyjnych urządzeń produkujących <100m3 wody/dobę. 25
Tabela 6. Wykaz wydanych w 2020r. decyzji administracyjnych dotyczących jakości wody i stanu sanitarno-technicznego urządzeń produkujących 101-1000m3 wody/dobę 28
Tabela 7. Wykaz wydanych decyzji administracyjnych ze względu na stan sanitarno-techniczny i jakość wody w urządzeniach produkujących 1001-10000 m^3 wody/dobę 32
Tabela 8. Dane liczbowe dotyczące działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie zapobiegawczego nadzoru w 2020 r. 38
Tabela 9. Stwierdzone nieprawidłowości w zakładach usługowych. 52
Tabela 10. Stwierdzone nieprawidłowości w grupie inne obiekty użyteczności publicznych 55
Tabela 11. Zestawienie liczbowe prowadzonego przez PPIS nadzoru nad pływalniami 56
Tabela 12. Ogólna liczba obiektów użyteczności publicznej skontrolowanych przez Sekcję Nadzoru Higieny Środowiska w Opatowie w latach 2018 – 2020. 60
Tabela 13. Kontrole sanitarne (podział ze względu na tematykę): 69
Tabela 14. Liczba chorób zawodowych stwierdzonych od 2016 - 2020 72
Tabela 15. Kierunki badań/ liczba pobranych próbek 85

Spis wykresów

Wykres 1. Choroby wieku dziecięcego 11
Wykres 2. Zachorowania na boreliozę. 11
Wykres 3. Zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu 12
Wykres 4. Biegunki u dzieci do lat 2 13
Wykres 5. Zachorowania na salmonellozę 14
Wykres 6. Gruźlica płuc 15
Wykres 7. Przypadki pokąsania przez psa/kota. 16
Wykres 8. Liczba osób hospitalizowanych w stosunku do zakażonych 20
Wykres 9. Liczba zgonów w stosunku do liczby zakażonych 20
Wykres 10. Liczba ozdrowieńców na koniec 2020 r. w stosunku do liczby zakażonych 21
Wykres 11. Zaopatrzenie w wodę ludności powiatu 24
Wykres 12. Porównanie udziału kontroli wewnętrznej i nadzoru sanitarnego PPIS w monitorowaniu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2020r. 32
Wykres 13. Zestawienie ilości próbek wody do spożycia pobranych do badania w ramach kontroli wewnętrznej dostawców wody w latach 2018-2020 33
Wykres 14. Porównanie ilości wydawanych decyzji administracyjnych dot. urządzeń wodociągowych w latach 2017-2020 34
Wykres 15. Liczba wydanych opinii sanitarnych w latach 2016 - 2020 38
Wykres 16. Obiekty hotelarskie w 2020r. 49
Wykres 17. Struktura zakładów usługowych w 2020 r. 50
Wykres 18. Struktura innych obiektów użyteczności publicznej w 2020 r. 55

Wykres 19. Badania kontroli wewnętrznej jakości wody wykonywane przez administratorów krytych pływalni w latach 2019-2020 59
Wykres 20. Struktura zakładów pracy w 2020 r. znajdujących się w ewidencji sekcji pod kątem ilości zatrudnionych osób 67
Wykres 21. Struktura zakładów pracy z podziałem na produkcję, usługi, handel oraz obiekty zdrowotne i edukacja 68
Wykres 22. Zestawienie oceny rozkładu zajęć lekcyjnych w latach 2019– 2020. 77

Spis zdjęć

Zdjęcie 1. Chlorownia w Sobowie – DPS. Zdjęcie 2. Hydrofornia w Sobowie na potrzeby DPS 26
Zdjęcie 3. Zbiornik wieżowy i szacht studni głębinowej w Gierczycach 27
Zdjęcie 4. Stacja uzdatniania wody i zbiornik retencyjny w Mydłowie gm. Iwaniska 30
Zdjęcie 5. Ujęcia głębinowe w powiecie opatowskim 33
Zdjęcie 6. Pałeczki Legionella 34
Zdjęcie 7. Budynek socjalny w miejscowości Krępa gm. Iwaniska 43
Zdjęcie 8. Dom Pomocy Społecznej w Baćkowicach 47
Zdjęcie 9. Hotel Miodowy Młyn w Opatowie 48
Zdjęcie 10. Pensjonat Cyrkon w Kopcu 48
Zdjęcie 11. Zajazd Okalina Kolonia 49
Zdjęcie 12. Salon fryzjerski w Opatowie Zdjęcie 13. Salon fryzjerski w Ożarowie 50
Zdjęcie 14. Nowy gabinet kosmetyczny w Baćkowicach 51
Zdjęcie 15. Nowy Klub Sportów Siłowych i Sportów Walki „Siłownia Paco" w Opatowie. 51
Zdjęcie 16. Pomieszczenia sanitarno-higieniczne OKS w Opatowie po remoncie 54
Zdjęcie 17. Kryte Pływalnie w Ożarowie i Baćkowicach 57
Zdjęcie 18. Plac zabaw Promenada w Opatowie 60
Zdjęcie 19. Zespół Szkół Ogólnokształcacych im. E. Szylki w Ożarowie 75
Zdjęcie 20. Pływalnia „Neptun" w Ożarowie 77
Zdjęcie 21. Boisko sportowe w Ożarowie 78
Zdjęcie 22. Plac zabaw przy Szkole Podstawowej nr 1 w Opatowie 79
Zdjęcie 23. Prelekcja dla uczniów klas V-VIII 95
Zdjęcie 24. Prelekcja w szkole podstawowej 97